

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakrit nad Cerkljem, razmnožen na ciklostili. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Dobrodo" v Govcu pri Gorenji Trebuli, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojškim pri Idriji, do 7. maja 1945 pa v osvobodnem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zaslužni Evropi.

TRST - Ul. Montecchi 6 - Tel. 040/7796600

GORICA - Drevored 24 maggio 1 - Tel. 0481/533382

ČEČAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432/731190

1500 LIR POSTOPNA PLACANJA V GOTOVINI SPED. IN ABB. POST. GR. 1/50%



NEDELJA, 24. NOVEMBRA 1996

Prvi korak na poti v Evropo

VOJMIK TAVCAR

V času ko pišemo, evropski denarni odbor še ni dokončno odločil, ali se bo lira vrnila v Evropski monetarni sistem, predvsem pa ni dolocil osrednje paritete med liro in marko. Vprašanje, ob katerem sta včeraj merila moči predvsem Rim in Pariz, ni nepomembno, saj bo od vrednosti, ki jo bodo v evropskih krogih dolocili italijanski devizi, odvisna konkurenčnost italijanskega blaga na evropskem pa tudi drugih trgov. Razumljivo je zato, da se je Rim potegoval zato, da bi bila vrednost marke visoka, medtem ko je Pariz ščitil svoje izvoznike in pritiskal zato, da bi bila vrednost lire čim višja.

Dokončna ocena bo zato možna samo, ko bo znana pariteta. Kljub temu pa so nekatere ugotovitve že možne. In glavna je ta, da je z vračanjem lire v Evropski denarni sistem Prodi jeva vlada pripeljala Italijo na prag Evrope. Vrnitev v EMS je namreč prvi in neobhodni korak za vstop v bodočo Evropsko monetarno unijo in za pristop k bodoči evropski devizi evro.

Pariteta, ki jo bodo v Bruslju dolocili liri, bo v precejšnji meri odvisna od pogajalske moči in spretnosti italijanskih pogajalcev, obenem pa tudi od tega, na katero stran - francosko ali italijansko - se bodo prevesile simpatije evropskih partnerjev. Prodiu pa je treba priznati, da je dosegel pomemben rezultat.

V času, ko je v Italiji polemika med vladnim zavezništvom in opozicijo na višku prav o finančnem zakonu, je vračanje lire v EMS priznanje za vladno gospodarsko politiko in dokaz državljanom, da žrtve, ki jih zahtevata Prodi in Ciampi, niso zaman. Seveda rezultati ne bodo vidni takoj, ustvarjajo pa perspektivo za boljši jutri ali, verjetneje, pojutrisnjem.

Vrnitev lire v Evropski denarni sistem seveda še ni cilj, ampak prvi korak na poti približevanja Evropi. Je pa nagrada za vlado, ki je znala nakazati pot, čeprav se je včasih zdela - in je tudi bila - obotavljajoča, včasih brez potrebne odločnosti in morda, ko je poleti snovala finančni zakon, pa tudi prenaivna v odnosu do evropskih partnerjev.

BIVŠA TKB / PRED ZAČETKOM TEDNA USODNIH ODLOČITEV LIKVIDATORSKE UPRAVE

Vsesplošna zaskrbljenost in zahteva po »mehki« likvidaciji

Kulturni delavci zahtevajo spremembe v manjšini, še posebno pa v SKGZ

TRST - Z nastopom komisarjev - likvidatorjev Trzask kreditne banke, slovenske banke, ki je ni več, se je začel postopek, katerega zaključek se ni jasen.

Najbolj zaskrblja nevarnost, da se izginotju banke pridruži oster nastop do vseh upnikov, kar bi spravilo na kolena veliko posameznikov in podjetij (s tem v zvezi bo jutri v Boljuncu ob 18.30 ustanovni zbor Odbora za zaščito interesov varčevalcev TKB) in da pogajanja za ustanovitev nove

banke v okviru mednarodnega sodelovanja ne obrodi pričakovanih sadov. O vsem tem so se včeraj izrekle pomembnejše politične komponente slovenske manjšine.

O kreditni banki in o krizi v manjšini je tekla beseda na petkovem zboru kulturnih delavcev, ki ga je priredila ZSKD. Udeleženci so se zavzeli za spremembe v manjšini, se posebno pa za globoko prenovo Slovenske kulturno gospodarske zveze.

Na 3. in 4. strani

Priprave na volitve Jutri pride Prodi

TRST - Jutri pride v Trst ministrski predsednik Romano Prodi, ki se bo srečal z županom Riccardom Illyjem in s predstavniki družbenega in gospodarskega življenja, nato pa bo sodeloval na predvolilnem shodu Oljke v gledališču Cristallo.

Danes opoldne zapade rok za povezave za nedeljsko baloto na Pokrajini in v Miljah. Adele Pino in Renzo Codarin se bosta skoraj gotovo predstavila volilcem brez povezav. Isto velja tudi za miljska zupanska kandidata.

Na 4. in 5. strani

Tragični epilog ugrabitve letala

NAIROBI - Ugrabitev etiopskega letala »boeing 767« se je tragično končala: strmoglavilo je v morje nedaleč od Moronija, glavnega mesta Komorskih otokov, pri čemer je večina potnikov izgubila življenje. Na krovu je bilo 178 oseb, samo včeraj so reševalci nasli okrog 90 trupel. Resilo se je okrog 45 potnikov, med njimi so tudi trije italijanski državljani. Včeraj ni bilo znano, kdo so bili ugrabitelji, tudi o vzrokih nesreče so samo ugibali: kot najbolj verodostojno so omenjali domnevo, da je zmanjkalo gorivo.

Na 28. strani

BRUSELJ / ZARADI MERJENJA MOČI MED RIMOM IN PARIZOM

O vrnitvi lire v EMS bodo odločali zakladni ministri

BRUSELJ - O vrnitvi lire v Evropski monetarni sistem, predvsem pa o pariteti lira-marka bodo odločali danes zakladni ministri in guvernerji evropskih državnih bank. Evropski denarni odbor, ki je včeraj zasedal ves popoldan, ni uskladal stališč.

Novice, ki so pronicni skozi zid molka evropskih denarnih krogov, so bile zelo skope. Kaze pa, da je bilo v ospredju včerajšnje seje, merjenje moči med Rimom in Parizom o pariteti lira - marka. Italijani so se zavzemali, da bi vrednost nemške devize nad 1.000 lir, medtem ko so Francozi želeli višjo vrednost lire (marka naj bi veljala od 9.50 do 970 lir), ker bi to nudilo večje konkurenčne prednosti francoskim izvoznikom.

V Italiji so vse politične in družbene sile pozitivno komentirale vračanje lire v EMS, dokončno oceno pa so si pridržale za čas, ko bo znana centralna pariteta lire.

Na 2. strani

Jelcin odredil umik zadnjih vojaških čet iz Čečenije

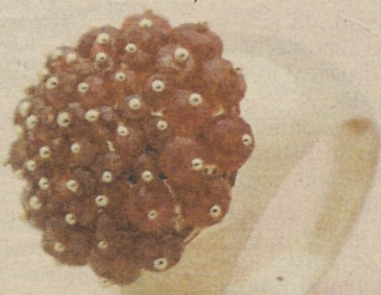
MOSKVA - Ruski predsednik Boris Jelcin je včeraj odredil umik preostalih dveh vojaških enot iz Čečenije. Umik naj bi se končal se pred koncem leta. Se v teku tega meseca naj bi tudi obnovili trgovinske in prometne povezave. Vrsto sporazumov v tem smislu sta včeraj podpisala v Moskvi ruski premier Viktor Cernomirdin in vodja začasne čečenske vlade Aslan Mashadov. Podpisala sta tudi načelni sporazum o sodelovanju, ki določa načela odnosov med Rusijo in Čečenijo v obdobju do 27. januarja, ko naj bi v Čečeniji potekale volitve.

Jelcin je medtem imel prvič po operaciji uradno državniško srečanje. Sestal se je s predsednikom Kazahstana Nazarbajevom (na sliki AP).



Skerlavai
draguljama

Trst - Ul. Battisti, 2 - Tel. 7606012



Dragulji Zancan

HOTEL PALACE
TERME PALACE
Portorož



Termalno rekreacijski center
doživljate v vseh letnih časih

Promocijski paketi za 2, 5 in 7 dni od 98.000 lir
Informacije: Tel. 00386/66/747-380, 747-041

Bon Bon
Chocolate
CLUB

Starodavne dobrote,
moderna tradicija.

Izbrane čokolade - Visoko mednarodno slaščičarstvo.
Darilni predmeti v ekskluzivnih kombiniranih konfekcijah.

TRST - V.le XX Settembre, 5/b - Tel. 771064

* ODPRTO TUDI OB NEDELJAH IN PONEDELJKIH *



BRUSELJ / EVROPSKI DENARNI ODBOR RAZPRAVLJAL O VRNITVI LIRE V EMS

Merjenje moči med Parizom in Rimom o pariteti lira-marka

BRUSELJ - Pogajanja za vrnitev italijanske lire v Evropski denarni sistem so bila bolj zahtevna, kot so mnogi pričakovali. V trenutku ko poročamo kaže, da tehničnemu denarnemu odboru ne bo uspelo najti rešitve in se bodo morali danes sestati zakladni ministri, da s političnimi prijemi razrešijo vozel, ki se ga je denarni odbor lotil s tehničnimi.

O delu denarnega odbora, na katerem sta Italijo zastopala direktor zakladnega ministrstva Mario Draghi in poddirektor Banke Italije Pierluigi Ciocca, včeraj ni bilo mogoče zvedeti veliko, saj so novice le s težavo pronicale skozi zid molka. Kaže vsekakor, da je bilo v ospredju sicer predvideno merjenje moči med Italijo in Francijo. Italija se je zavzemala, da bi bila osrednja pariteta med liro in marko (nemška deviza je nosilni stebel evropskega denarnega sistema) nad 1.000 lirami (gibala naj bi se med 1.000 in 1.050 lirami), medtem ko je Francija zahtevala, naj bo pariteta med 9.50 in 9.70 lirami. Taka pariteta bi otežila italijanski izvoz in ustvarila boljše pogoje za francosko konkurenco.

Po nekaterih informacijah iz bruselskih krogov dolgotrajna pogajanja, ki so se zavlekla pozno v noč, niso nujno odraz nepremostljivih sporov, ampak odraz pomembnosti dogodka. Vrnitev lire ni vsakdanji dogodek, tudi ker je italijanska deviza v Evropskem monetarnem sistemu predpogoj za morebitni vstop lire v Evrop-

ske monetarno unijo in pristop k evru.

Predsednik vlade Romano Prodi ni bil neucan in je novinarjem rekel, da se bodo pogajanja najbrž zavlekla do danes. Poudaril pa je, da je vstopanje lire v Evropski monetarni sistem odraz zaupanja v Italijo in pomemben korak naprej v približevanju Evropi.

Vračanje lire v EMS pozitivno ocenjujejo vse politične in družbene sile, obenem pa postavljajo tudi problem paritete z marko. Soglasno vsi menijo, da bi morala biti pariteta več kot tisoč lir za marko, industriji pa se zavzema, vsaj za 1.050 lir. Od paritete, ki jo bo »iztržila« Prodijeva vlada bo zato odvisna dokončna ocena o tej potezi.



Poddirektor Banke Italije Pierluigi Ciocca (Ap)

Kalvarija italijanske lire pod pritiskom marke

RIM - Težave lire v odnosu z nemško marko so stalnica od same ustanovitve Evropskega monetarnega sistema 13. septembra 1979, ko je bilo treba odsteti 457 lir za eno marko, vse do izstopa iz EMS 17. septembra 1992, ko je bila marka vredna 802 lir.

Takoj zatem se je pričela prava kalvarija za italijansko valuto: v 50 mesecih si je sledilo 5 vlad in je lira izgubila približno četrtno svoje vrednosti.

Septembra 1992 so liro devalvirali za 7%,

tako da je v primerjavi z marko poskočila na kvoto 793, kar pa ni zadostovalo za umiritev razmer in se je vlada odločila za izstop iz EMS. Vrednost italijanske valute je že v naslednjih dneh padla na 840 lir za eno marko, oktobra pa na 925. Februarja 1993 je za časa Amatove vlade petkrat zaporedoma prebila maksimalno vrednost v primerjavi z marko in aprila, ko je Amatova vlada padla, je bilo treba odsteti za eno marko 955 lir, nekaj dni po-

prej pa celo 995 lir. Ob imenovanju Ciampija si je lira opomogla (931), se bolj pa julija ob podpisu sporazuma o ceni dela (906).

S političnimi zapleti pa je lira pricela spet padati in sicer največ ob Ciampijevem odstopu (972), ob volitvah, ki jih marca 1994 zmagal Berlusconi. Zatem je sicer rahlo napredovala (961), po imenovanju Berlusconija za predsednika vlade pa je prebila mejo 1.000 lir za eno marko. Ko je Berlusconi odstopil de-

cembra 1994, je vrednost lire bila se manjša (1.041), polzenje navzdol pa je doseglo rekord 17. marca za časa Dinijeve vlade: tiste ga »črnega petka« je bilo treba 1.274 lir za eno marko ali 60% izgube od izstopa iz EMS.

Od takrat si je lira počasi opomogla: januarja letos je bila vredna 1.092 lir za eno marko, po zmagi Oljke 1.024, ob imenovanju Prodi je pristala pod kvoto 1.000 lir za eno marko in se vrača v EMS.

Finančni zakon v pretresu senata

RIM - V senatu bo v prihodnjih dneh stekla razprava o finančnem zakonu, ki ga je poslanska zbornica že odobrila. Predstavniki Kartela svoboscin in Severne lige bodo, kot kaže, sodelovali le pri delu pristojnih komisij, bojkotirali pa bodo razpravo v skupščini, čeprav o tem se ni rečena zadnja beseda. Na desnici so namreč nekateri mnenja, da je nadaljnji bojkot finančnega zakona neprimeren in nepotreben. To stališče zagovarjajo predvsem bivši

demokristjani iz vrst CCD in CDU.

Poziv Kartelu svoboscin, naj sodeluje v senatnem soočenju prihaja s strani zunanjega ministra Lamberta Dinija, ki je mnenja, da je mogoče finančni zakon v nekaterih členih se spremeniti. To se bo vsekakor zelo težko zgodilo, Dinijev apel gre tolmaciti kot signal, da Prodijeva vlada le ni tako levo usmerjena, kot vztrajno razglasata Silvio Berlusconi in Gianfranco Fini. Če ne bo zapletov, naj bi parlament dokončno odobril finančni zakon in državno bilanco v prvi polovici decembra.

Prodi je vladu pa utegne v kratkem povzročiti težave pokojninska reforma. V sporazumu, ki ga je vlada svojcas podpisala s sindikati, je rečeno, da bodo pokojninski sistem revidirali leta 1998, nekateri pa bi hoteli o tem razpravljati že prihodnje leto. To je mnenje ministrskega predsednika in njegovega namesnika Walterja Veltronija, generalni tajnik CGIL Sergio Cofferati pa nasprotuje vsaki anticipaciji spremembe pokojninskega sistema. Tudi Demokratska stranka levic glede tega nima enotnih stališč, kar zna v prihodnjih mesecih ustvariti polemike in trenja v levosredinskem zavestništvu.

Prodi je v nekem radij-

skem intervjuju poudaril, da je Oljka slozna in da levica ter sredina dobro sodelujeta. Premier ne soglasja s oceno, da je vlada pod stalnim pritiskom Komunistične prenovalne, katero je sožitje težko, je pa neobhodno potrebno. Zadovoljen z delom vlade je tajnik Ljudske stranke Gerardo Bianco, ki je prepričan, da bo Prodi ostal v Palacu Chigi do naravnega izteka zakonodajne dobe.

Stališče Oljke FJK

VIDEM - Parlamentarci Oljke iz Furlanije-Juljske krajine so na včerajšnji novinarski konferenci obrazložili finančni zakon Prodijeve vlade in ukrepe, ki jih leta predvideva za naslo sklada za Trst, sredstva za slovensko manjšino in za Italijane v Sloveniji in Hrvaški, podporo tržaskemu Geofizikalnemu opazovalšču ter sredstva za ustanovitev obmejne televizije.

Srečanja z novinarji so se udeležili poslanci Antonio Di Bisceglie, Elvio Ruffino in Mario Prestamburgo ter senatorja Darko Bratina in Fulvio Camerini.

NOVICE

Sindikati proti Agnelliju

RIM - Zahteve kovinarjev niso uskladjive z sedanjim gospodarskim stanjem, saj bi podjetnike zahtevani poviški stali na severu 20 odstotkov, na jugu pa kar 30 odstotkov. Tako je ocenil častni predsednik in glavni delničar Fiata Gianni Agnelli. Njegova ocena je izzvala takojšnjo ostro reakcijo sindikatov, ki so ocenili Agnellijeve besede kot pravi izziv.

»Taka izjava najpomembnejšega italijanskega industrija dan po močeh manifestaciji delavcev kovinarske stroke v Rimu so zelo zaskrbljujoče,« je poudaril generalni tajnik Uilmi Luigi Angeletti. Dodal je, da je čudno, da so samo zahteve kovinarjev neuskladjive z ekonomsko konjunkturo. O pravem nesprejemljivem izzivu pa je govoril tajnik Fim-Cisl Gianni Italia. Sindikalist je dejal, da doslej sindikat ni zaostрил boja, toda v prihodnje bi ga tudi lahko, saj bi lahko razvili sindikalni boj tudi v podjetjih. Italia je dodal, da je v tem primeru poseg vlade nujen, saj mora vlada prisiliti vse, tudi Agnellija, k spoštovanju dohodkovne politike.

Zanimanje sodstva za arhiv notranjega ministrstva

RIM - Poleg milanskih sodnikov, ki raziskujejo pokol v Kmečki banki na trgu Fontana, sta tudi sodnika Rosario Priore (Raziskuje zrušenje letala pri Ustici) in Carlo Mastelloni (ugotavlja okoliščine zrušenja vojskega letala argo 16) zainteresirana za arhiv razpuščenega urada za rezervirane dejavnosti, ki ga je vodil prefekt Federico Umberto D'Amato. Priore bi rad ugotovil, ali je D'Amato pred smrtjo, kaj povedal o Ustici, Mastellonija pa zanima, kaj je D'Amato vedel o zrušenju letala, ki so ga uporabljale vojske obveščevalne službe.

MILAN / OPOZORILO GERARDA D'AMBROSIA

Damoklejev meč hitrega staranja kaznivih dejanj

MILAN - »Ce ne bomo pospešili procesov, bi mnoga kazniva dejanja podkupniške afere lahko zastarela in krivci bi bili nekaznovani. To bi bilo dejansko brisanje podkupniške afere z veliko gobo.« Na nevarnost je opozoril drugi clovek v milanskem državnem toilstvu in koordinator tima »čiste roke« Gerardo D'Ambrosio na srečanju o »Pravici in politiki med socialno zaščito in jamstvom«, ki jo je v glavnem mestu Lombardije organizirala Demokratska stranka levic.

Gerardo D'Ambrosio se je zavzel za tako reformo kazenskega postopnika, ki naj bi ovrednotila vlogo sodnika za predhodne postopke in naj bi omogočila pogostejše seganje po sodnih postopkih, ki so alternativni rednemu procesu. Povedal je, da so v vsedržavnem merilu razresili samo 24 odstotkov postopkov z alternativnimi prijemi, medtem ko so v Milanu pogajanjem o kazni razresili polovico vseh primerov, tudi ker so se mnogi obtoženci podkupniške afere odločili za alternativni postopek. Sedaj pa po oceni D'Ambrosia ta odstotek upada, ker se nakazuje možnost, da bi kazniva dejanja zastarela in

bi obtožencem ne mogli več soditi.

D'Ambrosio je tudi odločno branil delo milanskega sodstva in poudaril, da se toilstvo ni odločilo za preiskavo o podkupniški aferi, ker je v državi zavelo novo vzdusje. »V tej državi spomin večkrat pesa. Ze pred podkupniško afero smo med nestetnimi težavami raziskali druge afere kot primer Sindona, afero bančnega zavoda Ambrosiano, črne sklade zavoda Iri,« je dejal sodnik. In v tem okviru se je spomnil prav tako zahtevnih preiskav sedemdesetih let o smrti anarhista Giuseppeja Pinellija in o pokolu v Kmečki banki na Trgu Fontana.

Koncal je z ugotovitvijo, da je bilo sodstvo v prvi republiki izpostavljeno napadom, vendar so bili drugačni in vsekakor manj grobi kot so sedaj.

Predsednik pravosodne komisije v poslanski zbornici Giuliano Pisapia (-SKP) je zagotovil, da »sedanja večina ne bo zbrisala podkupniške afere in ne bo poskusila zavreti sedanjih preiskav«, obenem pa tudi posvaril sodnike, naj ne bodo tako zgovorni z novinarji. Menil je, da politiki ne smejo napadati sodnikov, a tudi sodniki ne smejo pavsalno napadati politike.

SVP za uveljavitev pravic manjšine ob krepitvi deželne avtonomije

MERAN - Deželni tajnik SSK Martin Breclj in goriski pokrajinski predsednik stranke Stefan Bukovec sta se včeraj udeležila 43. rednega kongresa Južnotirolske ljudske stranke (SVP) v Meranu. Kongres se je odvijal pod naslovom »Tirolska identiteta v Evropi«. Kot je v svojem uvodnem poročilu poudaril strankin-prvak Siegfried Brugger, se name-rana SVP se naprej zavzemati za uveljavljanje pravic in koristi nemške in ladinške manjšine na Južnem Tirolskem, in to ob krepitvi pokrajinske oz. deželne avtonomije in čedalje tesnejših povezanosti z avstrijsko zvezno deželo Tirolsko.

To politiko sta na kongresu podprla av-

strijski podkancler Wolfgang Schüssel in glavar avstrijske Tirolske Wendelin Weingartner, zela pa je tudi široko soglasje v razpravah delegatov. SVP je tako z obnovljeno enotnostjo že zacela priprave na prihodnje pokrajinske oz. deželne volitve, na katerih namerava ponovno predstaviti kot nosilca kandidatne liste sedanjega predsednika bocenske pokrajinske vlade Luisa Durnwalderja.

Kongres je kot ponavadi nudil tudi veliko priložnosti za neformalne stike in pogovore med udeleženci. Breclj in Bukovec sta tako imela možnost, da opozorita vodilne južnotirolske politike na pereče probleme Slovencev v Italiji.



PO LIKVIDACIJI TKB / V SREDO SESTANEK V RIMU O NOvem BANČNEM ZAVODU

Prvi dan brez banke v pričakovanju razpletov

Trzaska kreditna banka torej ni več... banka.

Z odlokom zakladnega ministrstva so namrec slovenskemu zavodu, točneje nekdanjemu slovenskemu zavodu odvzeli pooblastila za opravljanje bančnih funkcij in uvedli likvidacijski postopek.

Odmev v javnosti je seveda izreden in to ne samo v manjšini, ki je nedvomno najbolj prizadeta, saj je izgubila svojo najpomembnejšo banko, ki je nastala na podlagi italijansko-jugoslovenskega sporazuma iz leta 1954, in je uspešno delovala 36 let, preden jo je pokopala vrsta napak in nepravilnosti, o katerih teče sodna preiskava. Včeraj je bilo na delu v prostorih v Ul. Filzi več uradnikov in funkcionarjev: pripravljali so obvestila o likvidaciji

Suadam Kapič na prostosti

Sodnik za predhodne preiskave Morway je te dni preklical hišni pripor za Suadama Kapiča, ki so ga aretirali v okviru preiskave o TKB.

TKB za stotine bank korejskih sponzorov in urejali postopke, ki jih bodo izvajali prihodnje dni predvsem v zvezi z zunanjetgovinskimi operacijami, zbirali pa naj bi tudi dokumentacijo, ki jo bosta likvidatorja dostavila preiskovalcem na trzaskem sodišču.

Likvidatorska uprava je na predvčerajšnjem srečanju s sindikalnim predstavništvom uslužbencev poudarila svoj namen, da bo aktivno delovala pri ustanovitvi novega zavoda, ki naj bi nastal na pogorišču dosedanjega v sodelovanju med italijanskimi bankami in konzorcijema slovenskih in hrvaških bank upnic. V to smer kaže tudi izjava Banke Italije, po kateri »so v teku pogajanja med italijanskimi in tujimi bankami v iskanju rešitve, ki naj omogoči nadaljevanje bančne dejavnosti.« V sredo bo v Rimu nov sestanek italijanskega medbančnega sklada, centralne banke, nekaterih italijanskih poslovnih bank in konzorcijev slovenskih in hrvaških bank upnic. Vsekakor je sklep zakladnega ministrstva o likvidaciji TKB presenetil partnerje z onstran meje,

tudi ker so ga podpisali prejšnji četrtak, ravno ko so vodili pogajanja v Rimu, ne da bi jih nihče obvestil o takem razpletu. Pot za sodelovanje je se vedno odprta, morebitna nova banka pa je se pod velikim vprašajem, zlasti kar zadeva participacijo partnerjev iz Slovenije in s Hrvaskega.

Za pristop v nov zavod naj bi bilo zainteresiranih več italijanskih bank, glavna kandidata naj bi bila Milanska Ljudska Banka in Deutsche Bank. Slovenske interese naj bi v taki hipotezi zastopal konzorcij slovenskih bank, manjšina pa bi bila odrinjena iz novega zavoda oz. odigrala naj bi povsem obrobno vlogo, če bi pristopil kaka od manjšinskih bank, kot n.pr. Kmečka banka iz Gorice in Zadružna kraska banka.

Povsem odprto je vprašanje kriterijev, po katerih bo stekel likvidacijski postopek. Možnost trde likvidacije, ki bi izterjala vse dolge brez nobenega upoštevanja gospodarskih in socialnih posledic, menda ni najbolj verjetna, ni pa niti povsem izključena. Pri tem imata odločilno besedo likvidatorja, marsikaj pa

lahko prispeva tudi politični in institucionalni svet, ki bi morala usmerjati likvidacijo ob upoštevanju širših družbenih interesov.

Glede izplačil ni nobene novosti, prave odmrznitve računov verjetno ne bo, saj zavod nima več pooblastila za bančne operacije, pač pa bodo varčevalcem in podjetjem vračali sredstva v okviru likvidacijskega postopka, ki se ni določil in bo vsekakor bolj zapleten od preprostega dviga sredstev pri bančnem okenku. O vprašanju, s katerim se spopada na tisoce posameznikov ter na stotine podjetij, bodo razpravljali jutri na ustanovnem občnem zboru Odbora za zaščito varčevalcev TKB.

V zvezi s plačili naj omenimo se, da je likvidatorska uprava zagotovila uslužbencem, da bo pravočasno poskrbela za izplačilo njihovih novembrskih dohodkov, ki so v njeni pristojnosti. Tako predstavnostvo uslužbencev kot Odbor za zaščito interesov varčevalcev TKB so zaprosili za srečanje s predsednikom vlade Romanom Prodiem, ki bo jutri na obisku v Trstu.

Odbor za zaščito varčevalcev TKB

Jutri ustanovni občni zbor v Boljuncu

Odbor za zaščito varčevalcev Trzasko kreditne banke vabi vse zainteresirane, da se udeležijo ustanovnega občnega zbora, ki bo jutri, 25. novembra 1996 ob 18. uri v občinskem gledališču France Prešeren v Boljuncu. Vabljeni so tako tisti, ki so se v preteklih dneh že vpisali v odbor na sedežu in podružnicah Slovenskega deželnega gospodarskega združenja ter na sedežu Patronata INAC, kot tudi vsi tisti, ki se bodo lahko vpisali neposredno jutri v Boljuncu od 17.30 dalje. Doslej je k odboru pristopilo že skoraj tristo interesentov.

Zbor varčevalcev sklicujejo zato, da bi zaščitili legitimne interese vseh varčevalcev, privatnikov in podjetij. Varčevalci smo po mesec dni trajajoči zapor izplačil prvič v povojni zgodovini bančnega sistema v Italiji postavljeni pred dejstvo, da so proti banki sprožili likvidacijski po-

stopek. To se dogaja brez nobene gotovosti, da bodo ustvarili novi zavod, ki bi vsaj delno lahko prevzel funkcije prejšnjega.

Varčevalci nimamo nobene uradne interpretacije, katere vloge, depozite ali pogodbene odnose krije medbančni sklad in do kakšne mere jih morebiti krije. V tem času je namreč stopil v veljavo nov, zelo restriktiven dekret Banke Italije, ki sicer po pravnih logiki ne bi smel veljati za TKB, vendar glede tega ni bilo še nobenega pomirjujočega uradnega pojasnila.

Varčevalci smo bili doslej praktično nezaščiteni. Zato je nujno, da odločno reagiramo na nastalo situacijo, ker nas potrpežljiv odnos zaenkrat ni pripeljal nikamor.

Na zboru v Boljuncu bomo tako skupno preučili, kateri koraki bodo najbolj umestni, da zaščitimo svoje interese.

Priporočamo točnost!

Zaskrbljene reakcije DSL, SKP in SSK

Demokratska stranka levice

Likvidacija Trzasko kreditne banke je za slovensko manjšino vsekakor hud udarec. Banka je bila osnovni dejavnik velike gospodarske zgradbe, s katero si je skušala manjšina v teh desetletjih zajamčiti neke vrste »samozasčito«. Z njo je manjšina nadomestila to, česar ji v vseh povojnih petdesetih letih ni znala ali ni hotela zagotoviti italijanska država.

Z izgubo banke in s krizo številnih podjetij, se je ta gospodarska zgradba krepko redimenzionirala in z njo celotna struktura manjšine. Odslej bo treba postaviti na drugačne temelje organizirano povezanost naše skupnosti in njen način aktivne prisotnosti v tej družbi, pri čemer bo morala pridobiti na pomenu vrednota solidarnost. To bo veljalo tudi za področje gospodarstva, kjer bo zasebna pobuda pridobila pred »družbeno«.

Nemogoče pa si je zamisljati dostojen obstoj manjšine, če ne bo za to primerno poskrbela država. Le-ta se mora zavedati, da je likvidacija banke z moznimi negativnimi posledicami za druga podjetja lahko za manjšino neizpolnjljiva izguba. Zato morajo vlada, parlament in drugi pristojni organi ukrepati takoj, vsak na svojem področju v korist različnih potreb naše skupnosti, ki smo jih večkrat izpostavili. Kot manjšina smo sestavni del sedanje vladne večine in v tem okviru sodelujemo za rešitev naših vprašanj, a vendar moramo biti pripravljeni tudi na najodločnejši nastop v korikor bi čas pokazal, da se stvari ne rešujejo!

Kar specifično zadeva likvidacijo Trzasko kreditne banke pa je naša najbolj glasna zahteva, da pride takoj do ustanovitve nove banke na temeljih sedanje in s sedanjim osebje. Državna osrednja banka in vlada morata ukrepati hitreje in v odnosu do banke, do varčevalcev, do podjetij in do manjšine nadoknaditi zamude, ki so se nakopile v zadnjem mesecu. Bolj otipljiv odnos pa si pričakujemo tudi od Slovenije.

Miloš Budin

Stranka komunistične prenov

Naglica, s katero je ukrepala vlada, se mi zdi sumljiva. Postavlja namreč pred izvršeno dejstvo slovenske in hrvaške banke, ki bi se morale prihodnjo sredo udeležiti novega srečanja v Rimu. Da o Scalfarovich obljubah slovenskemu predsedniku Kučanu sploh ne govorimo.

Bojim se, da v vladi in centralni banki se niso izbrali med trdo in mehko varianto, medčasno ustanovitvijo nove mednarodne banke in smrtnim udarcem organiziranemu gospodarstvu naše manjšine. Komunisti smo po svojih močeh pritiskali na vlado, da bi povzročene skode ne večala in tudi sedaj ne mislimo odnehati. Predvsem moramo - vsi skupaj - skrbeti, da bi stečaj ne oskodoval naše manjšinske organiziranosti: društev, časopisov, ustanov. Dolžnost italijanske države in nase dežele je, da nam pri tem priskociata na pomoč. Solidarnost Ljubljane in Zagreba je takorekoč dolžnostna, ni pa zagotovljena.

Ce pa bo vendar prišlo do oblikovanja novega denarnega zavoda moramo zahtevati, naj se naši manjšini nudi možnost vplivanja na njegovo vodstvo. Kako? Ce oblast ne bo delovala mascevalno, s preostaliimi gospodarskimi podjetji, skladi in posameznimi podjetniki. Predvsem pa nameravamo predlagati vladi, naj - podobno kot v primeru Banco di Napoli - pooblasti občinske uprave od Doline do Spetra Slovenov, da pri osrednjem finančnem zavodu krajevnih uprav (Cassa depositi e prestiti) najamejo desetletne kredite in odkupijo z njimi deleže kapitala nove banke. Preko naših občin bi naša manjšina imela vsaj nekaj vpliva in možnosti usmerjanja finančne dejavnosti tudi v korist obnove, na novih temeljih, manjšinskega gospodarstva in zaščite zaposlitvenih ravni, ki so sedaj v resni nevarnosti.

V tem težkem trenutku je solidarnost z vsemi, ki tvegajo z delovnim mestom tudi prelom v življenjskih perspektivah, naša prvenstvena naloga. Ob tem naj se preveri enotnost manjšinskih komponent, ki jo je kriza banke tako zrahljala.

Stojan Spetic

Slovenska skupnost

Trzasko kreditne banke torej ni več. S tem smo Slovenci v Italiji izgubili doslej osrednji denarni zavod, ki je odigral izredno vlogo v gospodarskem življenju Slovencev na Trzaskem in sploh v Italiji, a tudi v širši krajevni in mednarodni stvarnosti.

Nastala je ogromna škoda na gospodarskem, socialnem in moralnem področju. Njene razsežnosti bomo dejansko občutili sele v naslednjih mesecih in letih. Padel je eden izmed opornikov naše skupnosti, ki ga je s težavo dosegla s pomočjo mednarodnega sporazuma iz leta 1954 kot odškodnino za fasistično uničevanje naše gospodarske osnove.

Odgovornosti za to, kar se je zgodilo, so vnebovpijoče. Slovenska skupnost je ze jasno obsodila tiste manjšinske kroge in tisto manjšinsko politiko, ki so privedli do te katastrofe. Zaradi tega je bila delezna tudi ostrih kritik, vendar so njene ugotovitve danes splošno sprejete. To izhaja tudi iz odstopa vodstva SKGZ in iz večje avtokritičnosti organiziranih skupin, ki se jim je do nastopa krize zdelo, da je z družbenim gospodarstvom in odnosi v manjšini vse v redu. SSK je vztrajno nastopala proti likvidaciji Trzasko kreditne banke in za njeno sanacijo. Tudi danes je mnenja, da je izbira prisilne likvidacije banke predvsem politična odločitev, ki bi se ji bili lahko izognili, ko bi se bili proti temu jasneje izrekli zlasti na deželni, a tudi na državni in mednarodni ravni.

Slovenska skupnost izraza svojo solidarnost vsem po nedolžnem prizadetim uslužbencem, varčevalcem, uporabnikom in delničarjem. Napeti je treba vse sile, da se ne porazgubi bogastvo znanja in izkušenj ter da se skuša omejiti ogromna škoda. SSK zato pričakuje, da se cimprej razčistijo nejasnosti vsaj glede ustanovitve nove banke, ki naj v cimvečji meri prevzame ne samo vlogo, temveč tudi ustanovne name ne Trzasko kreditne banke, kar zadeva povezanost z manjšino.

Ob tem dogajanju celotno narodnostno skupnost čaka težka naloga, da se zamisli o prihodnji poti. Prišlo je do zgodovinskega poraza tiste manjšinske politike, ki je podrejela pravice in koristi slovenske manjšine v Italiji ideoloskim, finančnim in drugim interesom. Zelja po enotnosti je zelo velika, a ravno tako je velika potreba po postenih odnosih.

Moj pogled in moja vera sta uprta v mlade

Ne bom se predstavljala, saj me trzaski, pa tudi gorški in beneški Slovenci dobro poznajo. Kot novinarka sem se vedno držala načela, da moram biti objektivna, a vedno na strani svojih. In ti moji so bili vsi Slovenci - od kulturnikov, gospodarstvenikov, politikov, do preprostih ljudi, o katerih sem vedno pisala z zavzetostjo, predvsem pa z ljubeznijo.

Prisostvovala sem premieri novega dela umetnika Borisa Kobala. O predstavi bodo izrekli svoje mnenje kritiki. Sama sem od nje odhajala s solzami v obeh, ker sem v Kobalovem tekstu, ki so ga govorili igralci, zacutila marsikaj tega, kar cutim sama. Ob tem se na žalost nisem mogla nasmejati in ob zaključnih besedah Adrijana Rustje, ki igra nonota,

bivsega partizana, so me zalile solze. Nisem imela volje, niti želje, da bi se karkoli komentirala, ali povedala.

Pa se vprašam, kot so se morda vprašali tudi mladi na skupnem zborovanju pri Sv. Ivanu: kam smo prisli, kaj smo napravili, da smo sedaj tu, od koder ne vemo ne kam, ne kako, in zakaj stojimo vsi, kot obsojenci pred nečim, kar vsi prav gotovo nismo zakrivali?

Sem hčerka družine, ki je morala pod fasizmom zapustiti te kraje in se preseliti v Maribor, kjer sem se tudi rodila. Vsi moji so bili antifasisti, zavedni Slovenci in med prvimi, ki so plačali, ko so nacisti zasedli Stajersko in druge dele države.

Z bratom, ki sem ga komaj rešila,

da ga niso ze v Ljubljani ustrelili, ali odpeljali v Gonars, sva se takoj vključila v osvobodilno gibanje, vsak pač po svojih močeh, a vedno v prepričanju, da gre najprej za svobodo vsega sveta in torej tudi nas, in prav nič za naše osebne interese.

Mojega brata ni več, živega so ga zagzali v Mathausnu, tudi mojega očeta, ki se je vrnil po štiriletni internaciji, je pobralo. Sama sem se predala novinarskemu delu, v prepričanju, da moram vedno in povsod posteno izpovedati to, za kar so takrat umirali naši najboljši, ki niso vprašali, kaj bodo iz tega iztržili, kakšne koristi bodo po končani vojni imeli. Tako sem delala in živela vsa povojna leta. V tem duhu je delal moj mož igralec Joško Lukes, tako sem vzgojila svojo hčerko Nevico.

Danes se mi ta svet podira. Kam gremo, se sprašujem, kje so ideali, za katere smo se tako nesebično borili? Smo res to, kar nas je na odru označil s svojim delom Kobal? Res ni druge resitve, kot iskanje dežele, pa četudi v Afriki, kjer živijo ubogi, a posteni ljudje?

Znasla sem se, kot prav gotovo mnogi drugi v težkih razmerah, ko so zaprli okenca naše banke. In v tistih najtežjih trenutkih so se nasli prijatelji, ki so mi nesebično priskocili na pomoč.

Zakaj ne bi v teh težkih trenutkih nasli vsi Slovenci tisto skupno moč, ki bi nas ponovno povezala, kot v casu fasizma, da bi se znali pokončno in neustrašeno postaviti v obrambo svojih pravic?

Ce bi bil moj brat Ervin se med živimi, bi prav gotovo, kot takrat, ubral pot neustrašnega boja za svoj narod, za njegove pravice. In ce je on in milijoni drugih znalo izbrati to pot v tistih casih, ko je to pomenilo, da so bili obsojeni na smrt v jecah, konfinaciji, taborišcih, ali pa v boju, potem se vprašujem - zakaj se danes ne odločimo za pot skupnega upora proti krivicam, ki jih dnevno doživljamo, zakaj ne branimo skupno svoje, zakaj puscamo, da nas tok dogodkov vodi v pogubo, v asimilacijo, v vse tisto, kar nasi dedje in pradedje niso hoteli, cemur so se z vso močjo upirali?!

Moj pogled in vera sta uprta v mlade!

Neva Lukes



OPČINE / ODMEVNA POBUDA ZVEZE SLOVENSkih KULTURNIH DRUŠTEV O KRIZI TKB IN SLOVENSKE MANJŠINE

Huda kriza nujno zahteva pogum in zlasti spremembe

Uvodni poročili Aceta Mermolje in Vojka Kocjančiča - Pozivi za korenito obnovo Slovenske kulturno gospodarske zveze

V prepotrebni splosni reorganizaciji manjšine, ki mora nujno slediti zlomu Trzaskе kreditne banke in globoki krizi t.i. družbenega gospodarstva, bodo kultura in kulturna društva odigrala zelo pomembno vlogo. Ljudje, ki žrtvujejo svoj prosti čas v društvih, pevskih zborih, dramskih skupinah itd. so upravičeno prizadeti in razočarani, nočejo pa se predati malodušju, v katerega jih silijo razmere. Ta volja do življenja, a na popolnoma drugačnim in novih temeljih, je prila do izraza na petkovem zboru kulturnih delavcev, ki ga je Zveza slovenskih kulturnih društev priredila, da spodbudi med članicami soocenoje o krizi TKB in o krizi v manjšini. O tem je uvodoma spregovoril predsednik ZSKD Ace Mermolja, poglobljeno poročilo o gospodarstvu, njegovih težavah in perspektivah pa je imel ravnatelj SDGZ Vojko Kocjančič.

Mermolja je obnovil nastanek, velike zasluge, a tudi napake sistema »države v državi«, ki je označeval levi tabor in predvsem zgodovino SKGZ. Ta sistem je zasedel v težave s krizo Jugoslavije, vodstvo SKGZ teh sprememb ni razumelo, tudi zato, ker je bila participacija ljudi v tem sistemu zelo omejena, vodstvena struktura pa piramidalna. Ko je prišlo so krize, smo rajši verjeli, kot bili kritični, je podčrtal Mermolja, ki je prepričan, da bi se ta sistem zrušil tudi mimo krize banke.

Reševanje krize ni v delitvi med SKGZ in SSO, ampak glede kulture v avtonomiji ustanov in v ločevanju funkcij med politiko in gospodarstvom. Po mnenju predsednika ZSKD obstaja nevarnost, da v teh hudih casih izgubimo občutek organiziranosti, zato mora priti posebno na levici in v laičnem delu manjšine do korenitega preustroja, med Slovenci pa bo treba prej ali slej izvesti demokratične volitve. Za premostitev sedanje krizne situacije je vsekakor potrebna predvsem solidarnost.

Kocjančič je začel z ugotovitvijo, da se je bitka med privatnim in družbenim gospodarstvom v SKGZ bila že dolgo časa. Sistem import-export podjetij je bil sreča, a tudi nesreča naše manjšine. Ustvaril je veliko novih delovnih mest in s tem krepko zaustavil asimilacijo, ustvaril pa je tudi lažen vtis, da je vsem vse dovoljeno. Sistem se je s časom zameglil, podjetja niso krepila svoje premoženjske osnove, kar je bila velika napaka. Vzporedno s tem sta se razvijali TKB in goriska Kmečka banka, družbeno gospodarstvo je raslo preko svojih zmogljivosti, nastajale so proračunske luknje v bankah, ZTT itd.

Ker je bilo denarja vedno manj, se je slo v tvegane posle. S penzijami za državljane bivše SFRJ so v banki narasle vloge in verjetno se je vlagalo v podjetja, ki niso bila vredna zaupanja. V TKB je bilo veliko tveganih posojil in zmanj-

koval je občutek previdnosti. Finačna straža je kot prvo podjetje prečesala Iret, potem je pregledala Saft in obe preiskavi (morda je naključje) je vodil maresalo Rossi, ki se je sedaj pojavil tudi v preiskavi v banki.

Način, kako so uničili Iret, ki je bilo zdravo podjetje, bi moral odgovornim svetovati previdnost, v resnici pa so se funkcije v SKGZ vse bolj prepletale, tako da pravzaprav ni bilo nobenih kontrol.

Nase družbeno gospodarstvo, je dejal se Kocjančič, je slonelo na bančnih kreditih in je v bistvu bilo brez kapitalov. Zlom TKB nas bo stal številna delovna mesta, ne smemo pa pozabiti, da imamo tudi zdravo,

predvsem zasebno gospodarstvo, ki v tem trenutku predstavlja veliko oporo za vso manjšino.

Obcinstvo v Prosvetnem domu je predvsem poslušalo, razpravo pa bodo kulturni delavci sedaj gotovo prenesli v društva, ki se upravičeno sprašujejo o lastni bodočnosti in tudi o vlogi v zelo spremenjenih razmerah. V okvir, ki sta ga začrtala Mermolja in Kocjančič, pa velja omeniti posega Stojana Spetice in Milosa Budina, tudi zato ker je v tej krizi prišlo do velikega zblizanja med obema strankarskima levčarskima komponentama.

Spetic je izpostavil problem brezposelnosti in nove naloge, ki čakajo kulturo tudi na social-



nem področju. Povecal se bo asimilacijski pritisk, Benecija pa tvega pravo katastrofo; treba je preprečiti najhujše, ker smo tudi psihološko sibkejši. Spetic je bil mnenja, da je treba v tem trenutku glasneje in odločneje zahtevati pravice. SKGZ je po njegovem popolnoma izčrpala svojo vlogo, zato je treba čimprej razmisliti o novem gibanju, ki bo mora-

lo ponovno načeti vprašanje multikulturalnosti, ki je vse bolj aktualno.

Budin je izpostavil potrebo po novi organiziranosti Slovencev v Italiji in manjšina bo morala z realistično solidarnostjo znati upravljati to, kar je skupnega. Trenutno tolčejo po manjšini iz Italije in iz Slovenije, v bistvu pa sta sedaj na potezi obe drža-

vi. Vse manjšinske komponente je pozval k treznosti, Rimu in Ljubljani moramo povedati kaksni so nasi življenjski problemi in kaksne so skupne ustanove. Tisti, ki verjamejo v multikulturalnost, naj se na novo organizirajo, podobno naj naredijo tisti, ki verjamejo v druga načela. Manjšina pa ima vendarle nekaj skupnega, ki ga je treba skupno ohraniti.

ŠOLSTVO / PEREČE VPRAŠANJE

Letni suplenti še brez plač

Dopis letnih suplentov Državnega liceja »Prešeren«

Na slovenskih solah perečega vprašanja izplačila plač zasnimu suplentom se niso resili. O tem prica tudi dopis, ki so ga našemu dnevniku poslali letni suplenti državnega liceja Franceta Prešerna in ki ga v celoti objavljamo:

Letni suplenti Državnega liceja Franceta Prešerna izražamo ogorčenost zaradi nevzdržne situacije, saj nismo se prejeli plače, kljub temu da redno poučujemo od dneva imenovanja (21.9.96).

Obveščamo, da je na našem zavodu v tem položaju kar 40% učnega osebja. Ne glede na to redno opravljamo svoje delo.

Koliko časa bomo se zdržali?

(Sledijo podpisi.)

Kot smo že poročali, je vprašanje postalo tako akutno, ker je trzasko solsko skrbništvo s pristojnega urada na solskem ministrstvu prejelo spo-

ročilo, da se je zmanjšal sklad za kritje plač suplentov za obdobje september-december '96. Ob navedbi vso te pa se pripis, da posamičnih skladov nikakor ne bo mogoče zvišati. Ravnateljstva so se seveda znašla v velikih težavah, predvsem na tistih solah, na katerih je trenutno nastavljenih več suplentov. Ze pred časom so se ravnateljstva sestali na skrbništvu, vendar pa točnega odgovora na vprašanje, kaj jim je storiti, niso prejeli. Dobili so samo namig, ki je med drugim izhajal ze iz ministrskega dopisa, naj pač sredstva za plače suplentom oz. razliko črpajo iz sredstev za naslednje leto, ko bodo itak morala ravnateljstva neposredno plačevati suplente. Vprašanje je seveda, kdo bo kril primanjkljaj, ki se bo pojavil zaradi letosnjih plač suplentom.

POLITIKA / POMEMBNA SREČANJA

Premier Romano Prodi jutri na županstvu in v Cristallu

Jutri popoldne bo na obisku v Trstu ministrski predsednik Romano Prodi, ki se bo dopoldne v Vidmu udeležil posveta o gospodarskih vprašanjih, ki ga prirejajo furlanski podjetniki. Na njem bosta sodelovala tudi predsednik Confindustrie Giorgio Fossa in generalni sekretar CGIL Sergio Cofferati.

Prodi se bo ob 16. uri na županstvu srečal z županom Riccardom Illyjem, četr ure kasneje pa se bo v dvorani mestne skupščine srečal s predstavniki trzaskega političnega, družbenega in gospodarskega življenja. Do tukaj bo Prodi je obisk uradnega značaja, ob 17. uri pa se bo predsednik vlade v gledališču Cristallo udeležil predvolilne manifestacije koalicije Oljke.

Poleg Prodi je bodo na zborovanju spregovorili senator Oljke Fulvio Camerini ter kandidata za predsednico Pokrajine Adele Pino in za miljskega župana Giorgio Rossetti, medtem ko bo razpravo vodil novinar Michele Del Ben. Konec prihodnjega tedna na pričakujejo v Trstu tudi podpredsednika vlade in ministra za kulturo Walterja Veltronija.

NA OBALNI CESTI PRED SESLJANOM

Dekle iz Škocjana v smrt

Mladenč, ki je bil za volanom, je ostal povsem nepoškodovan

Obalna cesta je spet terjala človeško življenje: tokrat je bila usodna za 26-letno dekle, Barbaro Gottard iz Škocjana ob Soci, medtem ko je drugi potnik avtomobila ostal dejansko povsem nepoškodovan.

Do nesreče je prišlo včeraj ponoči, prav ob koncu Obalne ceste, kjer je pred Sesslanom odcep za avtocesto. Gottardova je bila v avtomobilu volkswagen golf, ki ga je upravljal 27-letni Sinisa Pellacani, doma iz Hrvatske, sedaj pa živi v Trzinu. Prihajala sta iz Trsta, ko je vozilo iz neznanega razlogov zaneslo na levo stran, kjer je udarilo v varnostno ograjo. Avto se je odbil in se ustavil sredi ceste. Dekletu niso mogli več pomagati, bila je na mestu mrtva. Pellacani je so reševalci Rdečega križa sicer odpeljali v bolnišnico, po pregledu pa so ga odslovili, nič hudega si ni naredil. Včeraj zjutraj so

ga zaslislali nabrežinski kabinjerji, ki so opravili izvide. Zaenkrat o vzroku nesreče lahko samo ugibamo, natančnih vzrokov ni zelel nihče posredovati. Cesta je bila nekaj ur zaprta za promet.

Dan prej se je na istem kraju tudi pripetila prometna nezgoda, na srečo ni bilo nič hujšega. Povsem drugače pa je bilo pred dobrimi desetimi dnevi, v torek, 12. t.m., prav tako na istem mestu: tudi tedaj je ena oseba izgubila življenje, ostali pa so se resili brez

prasko. Tistega dne je umrl 50-letni Ljubo Novak. Peljal se je proti Sesslanu, ko ga je zaneslo v levo, kjer je podrl tri cementne bloke cestne ograje in se celno zaletel v nasproti prihajajoči avto, ki ga je upravljal taksist Ilio Micheli iz Ronk. Oba avta so zajeli plamen, Novak je ostal uleščen in mu ni bilo pomoči, medtem ko sta se Micheli in njegov potnik Sergij Pozar resila. Na cesti je ostal velik crn madež, poškodovani asfalt, kjer sta gorela av-

PRIPRAVE NA KRAŠKI PUST

Odbor Kraskega pusta je na delu. Pustna manifestacija, ki bo na sporedu 8. februarja, bo tokrat, kot zagotavljajo, se posebno mogočna, saj bo Kraški pust praznovan 30. rojstni dan. Za takšen jubilej se spodobi, da se ga udeležijo čimveč ljudi, ne samo kot gledalcev, temveč predvsem kot udeležencev sprevoda. V ta namen Odbor poziva predstavnike in organizacije vseh vasi, od Brega do skrajnih obronkov zahodnega Krasa, pa tudi dejavnike sol vseh stopenj, da se že sedaj pripravijo za to priložnost. Prav tako jih vabi, da se udeležijo pripravljalnega sestanka, ki bo v četrtek, 28. t.m. ob 20.30 v Domu Brdina na Opcinah (Proseska 109).

V UL. MILANO / OGENJ POVSEM UNIČIL STANOVANJE

»Nočni princ« na cesti

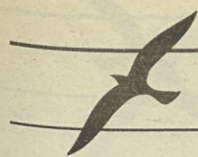
Svojčas je bil znan kot »nočni princ«. Pravi, da je imel tudi pri neznem (in ne samo neznem) spolu precej uspeha. Zbujal je pozornost s svojo zunanostjo, bil je »skrivnosten«, izbrano oblečen, z dolgo lasuljo in palico v roki. Njegov sloves pa je scasoma sel povsem v zaton, spustil se je celo tako daleč, da je ljudi na ulici spraseval za denar: kazal jim je fotografijo nekega dekletca na vozičku za handikapirane, pravil je, da zanjo nabira denar, ce pa mu ljudje niso nič dali, naj bi jih tudi grbo nahlulil. Sedaj je ostal se brez stanovanja: Giorgio Viotti je včeraj gasilce pričakal na stopnicah, zatem so ga v bolnišnico odpeljali reševalci Rdečega križa, verjetno bolj iz previdnosti kot iz potrebe, nauzil se je gostega dima, ki je bruhal iz stanovanja v dvignjenem pritličju v Ul. Milano 18. Dvosobno stanovanje je bilo povsem uničeno, ogenj ga je dobodra razdejal, takojšen poseg gasilcev pa je preprečil, da bi bila škoda na sosesli večja. Goreti je začelo okrog 15. ure, gasilec je bilo dovolj piclih 30 minut, da so plamen povsem ukrotili. Poklical jih je eden od stanovalcev, močno je



zauharjalo po dimu, zatem so sipe na oknih Viottovega stanovanja od silovite vročine popokale, skozi se je začel valiti dim in so začeli bruhati plameni.

V istem posloju je tudi dom za ostarele, na vratih pise, da gre za »počitniški dom«, a kot je povedal eden od upraviteljev doma, pocitka z Viottijem niso imeli prav dosti. Vse poletje so imeli z njim težave in so večkrat poklicali policijo, znsal naj bi se nad postnimi nabiralniki, ob vseh urah je pritiskal na zvonce na vhodnih vratih, na dvorišče naj bi bil metal

smeti in tudi injekcijske igle, iz nabiralnika naj bi jemal fakture, k njemu naj bi hodili cudni ljudje vseh vrst. Vrnil se je pred tednom dni in takoj so se zacele nevsečnosti: »Bil je prava nadloga«, je se povedal stanovalac, ki mu očitno ni bilo zal, da se je Viottija za lep čas znebil. »Kaj takega pa je bilo pričakovati«, je se pripomnil. Viottijevo stanovanje je bilo brez električnega toka, Acega je elektriko odklopil, ker je ni nihče placeval. Zato je uporabljal svece in morda je včerajšnji požar povzročila prav sveca.



POKRAJINSKE VOLITVE / PRED ODLOČILNIM DRUGIM KROGOM

Pinova in Codarin brez uradnih povezav

Še zadnji poskus tajnika SKP - Poziv SSk volilcem

Danes opoldne zapade rok za volilne povezave, ki jih morajo kandidati (za Pokrajino in za miljski občinski svet) javiti pristojnim telesom. Če ne bo presenečenj, ki jih ni videti na obzorju, se bosta Adele Pino in Renzo Codarin predstavila volilcem brez povezav, istotako tudi v Miljah Roberto Dipiazza in Giorgio Rossetti. Pogajanja za morebitne volilne sporazume pa se bodo nadaljevala ves teden.

Tajnik Stranke komunistične prenovne Jacopo Venier je včeraj z odprtim pismom se enkrat pozval Pinovo in Rossettija, naj pristaneta na povezavo s komunisti, brez katere po njegovem ne bo mogoče premagati desnice. SKP - piše Venier - je zelo razočarana nad zadržanjem kandidatov in komponent Oljke, ki bi za kulisami sprejeli glasove komunistov, v zameno pa jim ne bi nudili prav nič.

Venier je prepričan, da obstajajo pogoji, da bi za Pokrajino se prišlo do pravega zaveznitva med Oljko in SKP, kot se je zgodilo na parlamentarnih volitvah, kar je omogočilo Prodijevo zmago. Če tega ni bilo mogoče v prvem krogu, bi se lahko potrudili vsaj za balotazo, za to pa očitno ni politične volje. Oljka ne more računati na vse glasove SKP, del katerih bo gotovo sel na volisce, a z namenom, da zajezi prevlado desnice. Za tajnika SKP vse skupaj diši že po izsiljevanju, od tod zadnji poziv Pinovi in Rossettiju, da se povežeta s komunisti. Za-

konski rok pa, kot reče, no, zapade danes opoldne.

Slovenska skupnost cuti dolžnost, da se iskreno zahvali vsem slovenskim volilcem, ki so kljub zmedenim časom in pomanjkljivi informaciji razumeli smisel nastopa SSk z lepim številom kandidatov na skupni listi TS 2000. Po njihovi zaslugi je stranka zagotovo izvolila v pokrajinski svet Vladimirja Vremca, v primeru zmage Adele Pino pa bo izvoljen tudi Nevo Rado-
vic.

SSk - piše v izjavi njegove pokrajinske izvršnega odbora - je z nastopom v okviru liste TS 2000 dosegla svoj glavni cilj, to je ponovno izvolitev predstavnika v pok-

rajinski svet, potem ko je iz njega leta 1993 izpadla in to kljub lepemu številu prejetih glasov.

SSk odločno poziva slovenske volilce, naj se v nedeljo, 1. decembra strnjeno udeležijo volitev, da s tem preprecijo prev-

lado nam nenaklonjenim desničarsko-nacionalističnim sil, od katerih nimamo kaj dobrega pričakovati, ne kot Slovenci, ne kot demokratični državljani. Bojkotirati volitve pomeni indirektno podpreti desni nacionalizem.

VOLITVE LE V NEDELJO

V nedeljo, 1. decembra bo balotaza za izvolitev predsednika Pokrajine in miljskega župana. Na glasovnici za Pokrajino bosta natisnjeni imeni Adele Pino in Renza Codarina. Volilec naj prekriza pravokotnik, v katerem sta natisnjena ime in priimek kandidata. Isto velja za miljske volitve. Tukaj se za župansko mesto potegujeta Giorgio Rossetti (Oljka) in Roberto Dipiazza (desnica).

Volisca bodo odprta do 22. ure. Na volisce pridejo z osebnim dokumentom in z volilnim potrdilom, ki smo ga dobili na dom in s katerim smo volili v prvem krogu. Kdor ga je izgubil, ga lahko dvigne na občinskem volilnem uradu. Lahko glasujejo tudi volilci, ki se niso udeležili volitev v prvem krogu.

NA SKUPŠČINI UPOKOJENCEV KRAŠKEGA OBMOČJA

Podpora finančnemu zakonu



Državni proračun in njegove posledice na pokojnine ter vprašanje reforme pokojninskega sistema sta bili glavni temi petkovega srečanja v Domu Brdina na Opčinah, ki ga je priredil sindikat upokojencev SPI-CGIL za krasko območje. Udeležba zaradi skrajno neugodnih vremenskih razmer ni bila najboljša, zato pa je bila razprava zelo plodna in poglobljena. Uvodno poročilo je imel predstavnik sindikata Puntin, nakar je poseglo v razpravo več članov. Ob sicer različnih poudarkih je v zvezi s finančnim zaka-

nom izšlo splošno mnenje, da ravna Prodijeva vlada v bistvu pravilno, ko skuša pravičneje porazdeliti davčna bremena ter pri tem bolj penalizira premožnejše sloje. Kraski upokojenci so skratka izrekli zaupanje sedanjim vladim, hkrati pa poudarili, da se ne bodo stedili s kritikami, če bo treba. Glede reforme pokojninskega sistema pa so bili mnenja, da ga bo treba predebatirati konec leta 1998, kot je bilo sklenjeno ob sklenitvi pogodbe, in ne že prihodnje leto, kot bi nekateri, tudi v vladnih krogih, hoteli.

KROŽEK MIANI / POSVET

Zlorabljanje zgodovine

Nespoštljiv odnos politikov in novinarjev

Vsi zadnji odmevnejši dogodki, prof. Nicola Tranfaglia je omenil predvsem proces Priebke in problematiko fojb, medtem ko je novinar Paolo Rumiz govoril prvenstveno o vojni na območju bivše Jugoslavije, nedvomno kažejo, da tako politiki kot sredstva javnega obveščanja ne poznajo zgodovine ali pa jo prireajo lastnim tezam in interesom. Trde, a na dokazih osnovane sodbe so bile izrečene na včerajšnji okrogli mizi, ki jo je krožek Miani namenil odnosu politike in novinarstva do zgodovine (foto KROMA). Posveta se je udeležil tudi slovenski zgodovinar Bojan Godesa, raziskovalec pri Institutu za sodobno zgodovino v Ljubljani, ki pa



je govoril o odnosu slovenskega zgodovinopisja včeraj in danes do dogodkov v 2. svetovni vojni in prvega povojnega obdobja.

Zgodovinar Nicola Tranfaglia je najprej skušal obrazložiti, zakaj vlada v Italija taksno splošno nepoznavanje sodobne, se posebej pa polpretekle zgodovine. Med glavne razloge je uvrstil solski sistem (v solski program je bil sele nedavno z ministrskim dekretom uvrščen tudi pouk zgodovine 20. stoletja), elitarno zadržanje zgodovinarjev, ki ne znajo ali nočejo predajati širšemu krogu bralcev lastnih spoznanj in studij in pa že staro navado o politični interpretaciji zgodovinskih dogodkov, kar v najboljsem primeru pomeni, da gre za zelo poenostavljeno verzijo. Ob koncu zanimivega posega si je Tranfaglia tudi zastavil klasično vprašanje, kaj storiti. Po njegovem bi se morali tako politiki kot novinarji držati osnovnega pravila, da se je treba o stvareh najprej doku-

mentirati, potem pa kaksno reči ali zapisati. Veliko bi bilo treba napraviti v solskem sistemu, »veliki« zgodovinarji pa bi se morali tudi naučiti predajati svoje znanje »neukim«.

V svojem posegu, ki mu je prevajanje odvzelo potreben ritem in strnjnost, je Bojan Godesa predvsem skušal prikazati trenutno stanje v slovenskem zgodovinopisju o polpretekli zgodovini, ki se po njegovi presoji vse bolj postavlja na avtonomne in strokovne temelje. Razlage o vzrokih vojne na Balkanu so po mnenju Paola Rumiza, ki je kot novinar dnevnika Il Piccolo sledil vojnim dogodkom na območju bivše Jugoslavije, odlični primer potvarjanja zgodovinskih dogodkov, značilno pa je, da lažna resnica lahko pride prav tako krvnikom (alibi) kot njihovim žrtvam (tolazba). In sistem obveščanja? Sodi v igro, v kateri pa - predvsem televizija - prevzema prej vlogo prebrisanca (sciti lastne interese) kot pa ubogega nevedneza. (bip)

SKD TABOR / NASTOP DUA TRETJAK - SEDMACH

Openska glasbena srečanja

Glasba 20. stoletja za flavto in klavir nas bo uvedla danes v nov niz Openskih glasbenih srečanj, ki jih prireja Slovensko kulturno društvo Tabor.

Predstavil se bo duo, ki ga sestavljata dve mladi in perspektivni domaći glasbenici, flavtista Tamara Tretjak in pianistka Claudia Sed-

mach. Obse sta začeli glasbene studije na soli Glasbene matice Marij Kogoj v Trstu, flavtista pod vodstvom prof. Daniele Brussolo, pianistka pa v razredu prof. Rosande Kralj.

Se pred letošnjo diplomom v Vidmu je Tamara Tretjak obiskovala več izpopolnjevalnih tečajev

v glavnem pri prof. Janosu Balintu, s katerim bo nadaljevala podiplomski studij. Snemala je že za slovenski radio v Trstu.

Claudia Sedmach se je po diplomu na trzaskem konservatoriju Tartini tri leta izpopolnjevala pod mentorstvom prof. G. Gulli ter sodelovala na raznih seminarjih pod

vodstvom uglednih ume-
tnikov (B. Canin, J. Kadlubijski, V. Krpan). Veliko je že nastopala kot solistka v komornih skupinah v Italiji, Sloveniji, Avstriji. Večkrat je snemala za Radio Trst A in za Radio Koper. Uspešno se je uvrstila na raznih tekmovanjih. Ze več let poučuje na soli Glasbene matice M. Kogoj v Trstu.

Duo je sodeloval že na več tekmovanjih za komorno glasbo in se uspešno usvrstil na državnih tekmovanjih A.GI. MUS. Leta 1995 je duo prejel tretjo nagrado v Sondriu, naslednje leto pa drugo nagrado v Varenni. Studij komorne glasbe sta začeli glasbenici pri prof. G. Gullijevi in se sedaj izpopolnjujeta na glasbeni soli v Portogruaru pod mentorstvom prof. Lovata.

Koncert bo v Prosvetnem domu na Opčinah s pričetkom ob 17. uri.

Nives Košuta

REPNIČ / POBUDA KD RDEČA ZVEZDA

Razstava zakoncev Bizjak

Milan je dal naogled olja, Veronika pa vezenine in gobeline



V zgoniskih občinskih razstavnih prostorih v Repnici je dal na ogled svoje izdelke domač zelo ustvarjalen par, ki ga sestavljata Milan in Veronika Bizjak iz Repna. Milan Bizjak je pripravil vrsto olj s krasko tematiko, njegova žena Veronika pa je izdelala umetne vezenine in gobeline. Na četrtkovni otvoritvi razstave (foto KROMA) je Veronika Bizjak tudi prebrala nekaj pesmi, za prijetno vzdusje pa je poskrbel ansambel Lojzeta Furlana.

Organizator tako razstave kot četrtkovega večera je kulturno društvo Rdeča zvezda, ki si se posebej zadnje case prizadeva, da bi spodbudilo in ovrednotilo ustvarjalnost domačih kulturnih delavcev. Istocasno pa sebi in drugim razkriva nekoliko odmaknjene in zato pozabljene prostore, ki pa so primerni za razne manjše prireditve. S tem pa skuša tudi ovrednotiti manjše vasi, v katerih običajno ni veliko kulturnih ali drugacnih prireditev.



DANES NA VOLNIKU / POBUDA SPDT

Odkritje obeležja M. Miliču v spomin

Načrt izdelal inž. Marko Jagodic

Danes popoldne bo namreč na Volniku slovesnost ob odkritju obeležja, ki ga je na vrhu tega 546 m visokega hriba v zgoniški občini dalo postaviti Slovensko planinsko društvo Trst v spomin na svojega dolgoletnega vestnega odbornika in predanega planinca Maria Miliča iz Repnika ob tretji obletnici njegove smrti.

Zamisel za postavitev obeležja na Volniku, nad Miličevo rojstno vasjo, se je v odboru SPDT porodila že pred dvema letoma in zanj so se soglasno izrekli vsi odborniki društva, ki so izdelavo načrta poverili mlademu inženirju Marku Jagodicu. Po njegovi zamisli stoji sedaj na hribu struktura v kraskem kamnu s kamnito ploščo, ki služi kot sedež in ploščo z vklesanim spominskim napisom in smerokazi vidnih vrhov, s poudarkom na društveni planinski poti, Vertikali, ki ju je izdelal Silvo Verginella. Strukturo do-



polnjujeta dva kraka nizkega krastega zidka v obliki obrnjene crke V, katere konica nakazuje smer proti Triglavu.

Po dolgotrajnih formalnosti za odobritev gradbenega dovoljenja, za dosego katerega se je pri Zgoniški občini vestno prizadeval inž. Marko Jagodic, so končno pred mesecem dni društveni odborniki in člani pod strokovnim vodstvom Milka Skabarja in stvarnim sodelovanjem Pierina Miliča in Karla Cernjave, v prostih sobotah postavili obeležje, ki je primerno usklajeno v naravno okolje Volnika, s katerim se hoče SPDT oddolžiti svojemu nekdanjemu odborniku pla-

nincu, ki je veliko pripomogel k uspehom in ugledu društva.

Na odkritje spominskega obeležja, ki naj izpričuje tudi skoraj stoletno planinsko ukoreninjenost v slovenskem zamejstvu, je SPDT povabilo predstavnike krajevnih oblasti in uprav, v prvi vrsti predstavnike zgoniške občine, zastopnike sorodnih planinskih društev iz zamejstva in matice, v katerih je bil Mario Milič dobro znan in predstavnike sekcij CAI. Na slovesnosti na Volniku nastopa tudi moški zbor Kulturnega društva Rdeča zvezda pod vodstvom Rada Miliča.

SPDT vabi vse člane planince, prijatelje in Mariove znance na Volnik na slovesnost ob 14. uri. Dostop na Volnik je z velikega parkirišča v Zagradcu, po lepo speljani gozdni poti, po kateri je do vrha dobre pol ure hoje.

L.A.

V ZGONIKU

Na Martinovo smo se dobili... ...in zapeli

Krstni nastop okteta Odmevi



V Sportno-kulturnem centru v Zgoniku se bosta danes prijateljsko srečala pevska zbor KD Rdeča zvezda (na sliki - f. KROMA) in Vasilija Mirka s Proseka-Kontovela na prireditvi, ki so ji dali naslov jesenskega praznika: »Na Martinovo smo se dobili...« Oba zbora bosta, seveda, zapela, a tudi prisluhnila krstnemu nastopu nove pevske skupine, okteta Odmevi, ki ga

sestavljajo pevci od Barkovelj do Slivnega.

Z vajami so zaceli marca letos, ko so se zbrali na prvih vajah. Odtlej redno vadijo dvakrat tedensko in so pri udeležbi zelo vestni. Pri vadbi jim je pomagal zborovski pedagog Matjaž Šček, ki se mu člani Odmevov zahvaljujejo za njegovo pripravljenost in požrtvovalnost. Vsi pevci že nastopajo pri drugih pevskih zbora s Krasa, že ob ustanovitvi pa so se domenili, da sodelovanje pri novi skupini ne bo bremenilo matičnih pevskih zborov.

Za krstni nastop so člani okteta (prva tenorja Mario Simič in Ladi Caharija, druga tenorja Bruno Kralj in Vasilij Guštin, prva bas Milos Milič in Rado Milič, ki je tudi vodja zbora ter druga bas Renata Jazbec in Livio Milič) pripravili program narodnih in ljudskih pesmi, to je takih, ki so ljudem se najbolj pri srcu. Te so »Lastovki v slovo« v priredbi Rada Simonitija, Vogriceva »Lahko noč«, Simonitijeve »Ljubavne pesmi iz Rezije« in venček koroskih narodnih »Ti puob'č ja kna lumpej«. Po današnji prvi javni preizkušnji namerava zbor prirediti ob koncu leta samostojen koncert, prav gotovo pa bo sodeloval na božičnih prireditvah.

Tudi zadnje dejanje današnje zgoniške prireditve bo martinovsko zabeljeno. K temu bosta čeprav proti lastni volji - pripomogla tista krulca, ki sta na martinovo krulila iz vreč, ko sta ju predstavnik obeh zborov odnesla z Devinscine. Včeraj so nam organizatorji sporočili, da sta nesrečneža v petek prenehala kruliti...

ŠOLSKE VESTI

LICEJ F.PRESEREN obvešča, da bodo roditeljski sestanki po sledečem razporedu: jutri, 25. t. m., ob 18. uri za bienij znanstvenega liceja in vse klasične smeri in v sredo, 27. t. m., ob 18. uri za trienij znanstvenega liceja.

Telefonska centrala KZE-USL: 399-1111.

VČERAJ-DANES

Danes, NEDELJA,
24. novembra 1996
ANZEJ

Sonce vzide ob 7.34 in
zatone ob 16.45 - Dolžina
dneva 9.11 - Luna vzide ob
16.42 in zatone ob 6.26.

Jutri, PONEDELJEK,
25. novembra 1996
KATICA

VREME VČERAJ OB 12.
URI: temperatura zraka 7,8
stopinje, zračni tlak 1016
mb ustaljen, veter 16 km na
uro vzhodnik, vlaga 52-od-
stotna, nebo rahlo oblačno,
morje rahlo razgibano, tem-
peratura morja 15,1 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILI SO SE: Francesca
Carli, Davide Laschizza,
Gloria Lucchesi, Amedeo
Furlan, Nicole Keber, Mi-
chele Cesaratto, Alessandro
Olivotto.

UMRLI SO: 60-letni Da-
nilo Sinico, 74-letna Doro-
tea Franca, 85-letni Luciano
De Franceschi, 71-letna
Laura Ambrosi, 62-letna
Anna Fabris, 66-letni Enri-
co Zoli, 94-letna Gemma
Felluga, 99-letna Amelia
Pauluzzi.

LEKARNE

NEDELJA,
24. NOVEMBRA 1996
Lekarne odprte od 8.30
do 13.00

Ul. Mazzini 43, Trg 25.
aprila 6 (Naselje sv. Sergija),
Ul. Combi 17, Ul. Flavia 89
(Zavljje).

FERNETICI (tel. 212733).
Lekarne odprte od 13.00
do 16.00

Ul. Mazzini 43 (tel.
631785), Trg 25. aprila - Na-
selje sv. Sergija (tel. 281256),
Ul. Flavia 89 - Zavljje (tel.
232253).

FERNETICI (tel. 416212)
- samo po telefonu za naj-
nужnejše primere.

Lekarne odprte od 16.00
do 20.30

Ul. Mazzini 43, Trg 25.
aprila 6 (Naselje sv. Sergija),
Ul. Combi 17, Ul. Flavia 89
(Zavljje).

FERNETICI (tel. 416212)
- samo po telefonu za naj-
nужnejše primere.

NOCNA SLUŽBA
Lekarna odprta od 20.30
do 8.30

Ul. Combi 17 (tel.
302800).

Od PONEDELJKA, 25. do SO-
BOTE, 30. NOVEMBRA 1996

Normalen urnik lekarn
od 8.30 do 13.00 in od 16.00
do 19.30

Lekarne odprte od 13.00
do 16.00

Trg Ospedale 8 (tel.
767391), Ul. Mascagni 2
(tel. 820002), Lungomare
Venezia 3 - Milje (tel.
274998).

OPCINE - Proseška ulica 3
(tel. 215170) - samo po telefonu
za najnужnejše primere.

Lekarne odprte od 19.30
do 20.30

Trg Ospedale 8, Ul. Ma-
scagni 2, Trg Unità 4, Lun-
gomare Venezia 3 (Milje).

OPCINE - Proseška ulica 3
(tel. 215170) - samo po telefo-
nu za najnужnejše primere.

NOCNA SLUŽBA
Lekarna odprta od 20.30
do 8.30

Trg Unità 4 (tel. 365840).

Za dostavljanje zdravil
na dom tel. 350505 -

TELEVITA
Urad za informacije KZE-
USL - tel. 573012.

Urad za informacije KZE
deluje od ponedeljka do
petka od 8. do 13. ure. - tel.
573012.

Zdravstvena dežurna
služba

Nočna služba od 20. do
8. ure, tel. 118, predpraznič-
na od 14. do 20. ure in praz-
nična od 8. do 20. ure.

Hitra pomoč tel. 118.

ZAHVALA

Ob izgubi našega
dragega

Justa Žerjal

se iskreno zahvaljujemo
vsem, ki so z nami soču-
stvovali in ga pospremili
na zadnji poti.

SVOJCI

Dolina, 24.11.1996

†
Dore Franca
vd. Giovannini

ni več med nami.

Zalostno vest sporočajo
hčerka Ileana z mozem,
vnukinja Gerta, brat
Berto z zeno, Mirjam in
Paolo.

Pogreb bo v sredo, 27.
t.m., ob 12. uri iz mrtvaš-
nice v Ul. Costalunga na-
ravnost v katinarsko
cerkev.

Katinara, 24. 11. 1996

†
Dne 22. t.m. je mirno
preminil v svoji rojstni
hiši v Barkovljah

Romano
Tomadin

upokojenec bivše
pristanjske ustanove
MM.GG.

Zalostno vest sporočajo
hči Maria z mozem
Alessandrom, vnukinja
Nivea z mozem Andreo,
pravniki Daniel in
Marco ter drugo
sorodstvo.

Posebna zahvala
zdravniku dr. Lucianu
Rizzo.

Pogreb bo v torek, 26.
t.m., ob 10.20 iz mrtvaš-
nice v Ul. Costalunga.

Namesto cvetja daruje-
te v dobrodelne namene.
Trst, 24. 11. 1996
(Pogrebno podjetje Zimolo)

Javljamo, da bo po-
grebni obred pokojnega

Ljuba Novaka

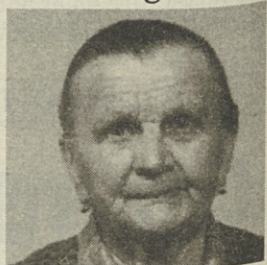
v torek, 26. t.m., ob
13.00 v mrtvašnici v Ul.
Costalunga.

Trts, 24. 11. 1996

20. 11. 1995 20. 11. 1996

Ob prvi obletnici smrti

Marije (Elvire)
Cergol



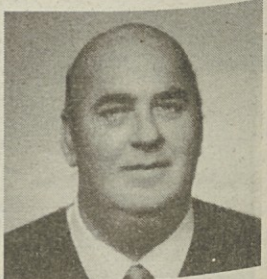
se je z ljubeznijo spo-
minjajo

mož Valerio, sin Valerio
in hči Marija z
družinama ter vnuki
Sara, Walter in Igor

Podlonjer, 24. 11. 1996

26. 11. 1989 26. 11. 1996

Valerio Bordon



Le spomin v najinih sr-
cih dan za dnem se
bridko oglasa

tvoji Milka in Milva z
družino

Trst, 24. 11. 1996

posojilo
Serenità



Financiranje za nakup stanovanja po deljeni obrestni meri -
polovica nepremična in polovica premična.

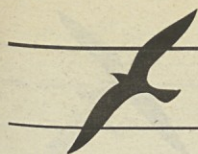
Prednost te formule je v njenem popolnem ravnovesju.

CR CRTRIESTE
SPECIALCREDITO
SPA

prednosti nepremične in premične obrestne mere
v eni potezi.

Informacije v vseh Agencijah in v poslovalnici FULLSERVICE na trgu Largo Barriera 11, Trst ali po telefonu BANCAPHONE 1672-65676

(V vseh sedežih so na razpolago obsežni informativni analitični prospekti kot predvideva Enioten Tekst bančnega zakona št. 385/93 z dne 1. 9. 93 čl. 115 in 126)



SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE

BORIS KOBAL

AFRIKA ALI NA SVOJI ZEMLJI

krstna uprizoritev, režija BORIS KOBAL

PONOVIITVE:

dan, 24. t. m., ob 16. uri ABONMA RED C
v torek, 26. t. m., ob 16.00 ABONMA RED H
v sredo, 27. t. m., ob 16.00 ABONMA RED I
v četrtek, 28. t. m., ob 16.00 ABONMA RED G
v petek, 29. t. m., ob 20.30 ABONMA RED F
v soboto, 30. t. m. ob 20.30 IZVEN ABONMAJA



SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE

Poredušov Janoš

Režija, besedilo, igra EVGEN CAR

V sredo, 27. t. m., ob 20.30 v

KD S. Skamperle pri SV. IVANU

v četrtek, 28. t. m., ob 20.30 v

Prosvetnem domu na OPCINAH



SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE

vabi k vpisu v

GLEDALIŠKO ŠOLO

Sestanek bo v torek, 26. t.m., ob 18.30
v Kulturnem domu Ul. Petronio 4, tel. št. 632664

SLOVENSKI DEŽELNI
ZAVOD ZA POKLICNO
IZOBRAŽEVANJE
sklicuje

16. REDNI OBČNI ZBOR

ki bo v torek, 26. t. m.,
ob 19. uri na sedežu Za-
voda v Trstu, Ul. Ginnasti-
ca 72.

Dnevni red:
1. poročilo predsednika
2. poročilo ravnatelja
3. obračun in proračun
4. razprava
5. poročilo nadzornega
odбора
6. razno

DRUSTVO
SLOVENSKIH
IZOBRAZENECV - Trst

»MOHORJEVE DRUŽBE
V SLOVENSKEM
KULTURNEM
PROSTORU 1851-1995«

Sodelujejo dr. Valentin
Inzko, dr. Marjan Smo-
lik in dr. Banko Marusic

Vecer bo v Peterlinovi
dvorani, Donizettijeva 3,
jutri, 25. t. m.
s pricetkom ob 20.30

Gostilna



Bazovica - Ulica Gruden 56
Tel. 9220034

Vas pričakuje v prijetnem
podeželskem ambientu s kraškim
in louskimi specialitetami.

Ob večerih je na razpolago
široka izbira pic.

Sprejemamo rezervacije za božično
kosilo in silvestrovo večerjo.

Zaprto ob torkih!

trgovina IDEALE

geom. Giancarlo Foraus

TRST
Ul. Settefontane 3/C

tel. - fax 040/660800

HIDRAVLIKA in OGREVANJA
INŠTALATERSKA IN ZIDARSKA DELA
ZA VAŠO METANIZACIJO
po normativih zakonov 46/90 in 10/91

PLINSKE PEČI - RADIATORJI
Strokovno vzdrževanje napeljav

Na razpolago smo Vam vsak dan,
razen ob sobotah in nedeljah: od 8.00 do 12.30 in od 14.30 do 18.00

GLASBENA SREČANJA MLADIH V ROJANU

Slovenska župnijska skupnost v Rojanu
in Slovenska glasbena sola vabita na

KONCERT

ki bo danes, 24. t.m., ob 17. uri
v Marijinem domu v Rojanu v Ul. Cordaroli 29.
Nastopili bodo: Adam Selj - harmonika in Beatrice
Zonta - klavir ter Paolo Bembi - kitara in Tinkara Ko-
vac - glas.

Vstop prost!

Zveza slovenskih kulturnih društev in
Društvo zamejskih likovnikov
vabi na

POSVET O LIKOVNI VZGOJI

strokovno srečanje o sodobnih pristopih poučevanja
likovne vzgoje in vodenja likovnih dejavnosti

v petek, 29. t. m., ob 14.30 v Prosvetnem domu na
Opčinah, ob 20. uri odprtje razstave izdelkov
26. Mednarodne likovne kolonije mladih.

NA MARTINOVO
SMO SE DOBILI ...

KD RDECA ZVEZDA
in MoPZ VASILIJ MIRK
vabita na

KONCERT ZBOROV

dan, 24. t. m.,
ob 18. uri v SKC v Zgoniku

Diego Abatantuono.

NAZIONALE 4 - 16.00,
18.00, 20.05, 22.15 »Moll
Flanders«, i. Robin Wri-
ght, Morgan Freeman.

MIGNON - 16.30,
18.20, 20.15, 22.15
»Trainspotting« r. D. Boy-
le, prepovedan mladini
pod 14. letom.

CAPITOL - 15.45,
18.55, 20.05, 22.15 »Twis-
ter«, r. Jan De Bont.

ALCIONE - 16.30,
19.15, 22.00 »Le onde del
destino«, r. Lars von
Trier, i. Emily Watson,
Stellan Skargard.

LUMIERE - 17.00,
18.45, 20.30, 22.15 »Fratelli«,
r. Abel Ferrara, i.
Christopher Walken, Isa-
bella Rossellini.



PIREDITVE

SKD TABOR vltudno
vabi na 1. koncert novega
niza Openskih glasbenih
srečanj, ki bo danes, 24. t.
m., ob 17. uri v Prosvet-
nem domu na Opčinah.
Nastopa duo Tamara
Tretjak (flavta) in Claudia
Sedmak (klavir) s spore-
dom skladb 20. stoletja.

KLUB PRIJATELJST-
VA vabi v sredo, 27. t. m.,
ob 16. uri, Ul. Donizetti 3
na predavanje dr. Danila
Sedmaka O ALTERNAT-
IVNI MEDICINI.

KD IVAN GRBEC (Ske-
denjska ul. 124) vabi v
petek, 29. t.m., ob 20.30
na predstavitev knjige
»Carso in mountain bike«
(Po Krasu z gorskim kole-
som). Avtor Fabio Fabris
bo o svojem delu »sprego-
voril« tudi s pred-
vajanjem diapozitivov.
Vltudno vabljeni!



OBVESTILA

SRENJA BOLJUNEC
sklicuje zbor članov
srenje v sredo, 27. t. m.,
ob 20. uri v mali dvorani
gledališča F. Preseren.

EKONOMSKI KROZEK
organizira v četrtek, 28. t.
m. obisk tovarne Crem-
caffé v Ul. Pigafetta 6/1 v
Trstu. Zbirališče ob 9.45

ZEGA DENIS

SERVIS
ANTEN
TV - SAT
DIGITALNI
TELE
+1 +2 +3

STIVAN
Tel. 040/208912

Marsich Prefabbricati
A. Marsich

cementni izdelki
material
za gradbeništvo

TRST - Drž. cesta 202 - III. km
Rocol (Callaia) anagr. št. 1683
Tel. 910806 - Fax 910924



Ul. Cicerone 8 Tel. Fax: 634301

Nujno iščemo hiše
in stanovanja za naše kliente

brezplačne cennice, nasveti za nepremičnine,
kupoprodajna in najemniška posredovanja



SLOVENSKO PLANINSKO DRUSTVO TRST
prireja v četrtek, 28. novembra predavanje

KATJE KJUDER

VIETNAM, DEŽELA STOŽČASTIH SLAMNIKOV

Prikaz z diapozitivi bo v Gregorčičevi dvorani
z začetkom ob 20.30

AMATERSKI ODER JAKA STOKA

gosti

dan, 24. t. m., ob 16.30 mladinsko skupino
KPD Smihel s top-dramo Marijana Hintereggerja

SMOKE ON THE WATER (Dim na vodi)

Avtor bo nato izvajal monogrotesko BUTALCI.
Toplo vabljeni v Kulturni dom na Prosek!

10. do 17. ure. Informa-
cije na tel. št.
040/299966. Vabljeni!

KD LONJER-KATINA-
RA namerava v kratkem
prirediti fotografski tečaj
. Zato vabi vse interesente
na informativni sestanek,
ki bo v torek, 26. t.m., ob
20.30 v lonjerskih drust-
venih prostorih.



ČESTITKE

V mavricnem krogu
ljubezni Elene in Vikija
srečen in zazeljen je
prisel mali THOMAS. Ce-
stitata KD in ZPZ I. Gr-
bec.

Končno nam ni treba
toliko stet, saj je danes
točno 50 let, odkar sta se
MARJO in MARIJA v
Borstu vzela in se v po-
rocnem plesu skupno za-
vrtela. Se na mnoga zdra-
va leta skupnega
ziviljenja ima zelijo
Stojan, Klara, Corrado in
Manuel.

Vsota je vedno taka,
naj si bodi desetakov 5
ali 5 krat 10: 50 let MA-
RIJA in MARJO se rada
imata, tako da danes po-
roka je zlata. Se mnogo
let srečnega skupnega
ziviljenja jima zelita Mo-
nika in Darko.

Anji in Matiji se je
prijazila sestra

Nina

Z mamo Cvetko in
očetom Sergijem se ve-
seli in iskreno čestita

SKD Cerovlje -
Mavhinje

Uprava občine Zgo-
nik iskreno čestita
uslužbenki Cvetki in
družini ob rojstvu
hčerke

Nine

MALI OGLASI IN RAZNA
OBVESTILA ZA OBJAVO
NASLEDNJI DAN
se sprejemajo
od 8.30 do 12.30
od ponedeljka do petka
OB SOBOTAH IN PRAZNIKIH
ZAPRTO
PUBLIST - Ul. Valdivrivo 36 - I. nad.
Tel. 361888 - Fax 768697

Loterija

23. november 1996

BARI	86	24	61	40	52
CAGLIARI	83	13	62	9	53
FIRENCE	77	8	81	73	35
GENOVA	76	2	51	81	77
MILANO	69	56	50	61	65
NEAPELJ	3	48	61	71	86
PALERMO	23	35	25	19	15
RIM	7	17	12	22	43
TURIN	21	17	23	22	8
BENETKE	77	17	50	68	52

ENALOTTO

2 2 2 2 2 1 1 1 1 2 X 1

KVOTE

12 100.260.700.-
11 3.759.800.-
10 253.300.-

MALI OGLASI

tel. 040-361888

DRUSTVENA GOSTIL-
NA na Opčinah prodaja po
nizki ceni rabljeno opremo
(stole, mize itd) in dva plin-
ska stedišnika. Telefon
211125 ob urah kosila.

LESTVE vseh vrst z alu-
minija in lesa ter znane "ko-
bilice" za nabiranje oljk in
sadju. Pohištvo Korsic pri
Sv. Ivanu, Ul. S.Cilino 38,
tel. št. 040/54390 ali
575145.

PRODAM Opel Astra GL
1.400 I kataliziran, letnik
'92, prevoženih 28.000 km v
odličnem stanju. Tel. št.
211920.

PRODAM hiso, 100 kv.
m z vrtno v občini Dolina.
Tel. št. 228390.

ZA KRAJSE obdobje od-
dajamo večje stanovanje na
Proseku nebijajočim. Tel.
št. 040/200115.

URADNICA z znanjem
knjigovodstva išče službo
partime Tel. št.
040/812309 po 13. uri.

ISCENO izkušenega ope-
rativca za prodajo rezanega
lesa. Ponudbe na tel. št.
040/291575.

TRZASKO podjetje išče
za svoje urade izkušenega/o
in samostojnega/o računo-
vodjo v uvožno in izvoz-
nem sektorju ter znanje
tujih ezikov. Ponudbe last-
norčno napisane, brez oz-
nake priporočeno, poslati
na Publist Srl, C.P. 568
pod sifro "Računovodja".

UVOZNO/IZVOZNO
podjetje išče uradnika/co za
opravljenjo vojašino tudi
brez izkušenj. Zivljenjepi,
brez ozanke priporočeno,
posljite na Publist Srl, C.P.
568, 34100 Trst, pod geslo
"Import/export".

22-LETNI fant išče resno
zaposlitev. Tel. št. 200882.

SAINT HONORE -
Opčine sprejme v službo
slasčicarja, eno izkušeno
prodajalko in dva vajenca.
Tel. na št. 040/213055 ali
osebno ob urah poslovanja.

PROFESOR instruiira ma-
tematiko, fiziko in kemijo.
Tel. št. 568665.

OSMICO ima Jozko
Colja, Samatorca 21.

KMECKI turizem je od-
prt pri Justu Skerlj, Salez
44. Ob sredah zaprto.

KMECKI TURIZEM je
odprl Milic v Zagradcu. Tel.
št. 229383 - zaprto ob
torkih.

KMECKI TURIZEM sta
odprla Slavko in Elvira Sva-
ra, Trnovca 14. Zaprto torek
in sredo.

OSMICO ima igor Barut
v Borstu.

OSMICO ima odprto
Berto Tonkic v Doberdolu
na Trzaski ul. 25. Toci be-
lo in črno vino ter domač
prigrizek.

Kam po bencin

Danes bodo na
Trzaskem obratovale na-
slednje crpalke:

AGIP
P.zza Caduti per la libertà
(Milje)

Largo Piave
Drevored Campi Elisi 59
Largo Sonnino 10
Trg Sansovino 6
SESLJAN drz.c. 14 (Devin-
Nabrežina)

MONTESHELL
Rotonda del Boschetto
Ul. Baiamonti 4
Riva N. Sauro 6/1
Miramarski drev. 233/1
Istrska ulica 212

ESSO
Largo Roiano 3/5
Opčine (cesta 202 -
križišče)
Ul. Giulia 2

IP
Riva O. Avgusta 2
Trg Libertà 3

ERG PETROLI
Ul. Piccardi 46

API
Ul. Baiamonti 48

TAMOIL
Ul. F. Severo 2/3

NOCNE CRPALKE
(self service)

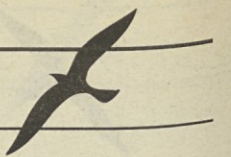
TAMOIL - Ul. F. Severo
2/3

ESSO - Trg Valmaura 4

AGIP - Istrska ulica

AGIP - Miramarski drev.
49

NA AVTOCESTAH
(odprte 24 ur)
AGIP
Devin (sever)
Devin (jug)



NOVICE

Seje na občinah in pokrajini

V prihodnjih dneh bodo zasedali številni izvoljeni sveti. Jutri ob 18. uri je sklicana seja pokrajinskega sveta za nadaljevanje obravnave dnevnega reda, ki ga niso izcrpali prejšnji ponedeljek. Prav tako jutri ob 18. uri bo zasedal občinski svet v Doberdobi, ki naj bi med drugim sprejel osnovne smernice načrta za javno središče v Jamljah. V torek in sredo ob 18. uri je sklican goriski občinski svet, v četrtek ob 20. pa občinski svet v Steverjanu.

Števerjan: knjižnica spet odprta

Po večmesečnem nedelovanju zaradi pomanjkanja knjižničarke bo v prihodnjih dneh spet začela delovati občinska knjižnica v Steverjanu. Odprta bo dvakrat tedensko v popoldanskih urah in sicer ob torkih in petkih med 16. in 18. uro.

Moni Ovadia v Trzinu

V občinskem gledališču v Trzinu bo jutri in v torek ob 20.30 predstava "Ballata di fine millennio". Nastopata Moni Ovadia, Mara Cantoni in Theater Orchestra. Gre za nastop, ki združuje glasbo, varieté in kabaret, vezna nit pa je popotovanje skozi nase stoletje.

Zamejska oddaja na Primorki

Televizija Primorka nadaljuje z nizom tedenskih oddaj z Goriskega in Benecije, ki so posvečene sedanjemu manjšinskemu trenutku zlasti v zvezi z afero TKB. V današnji oddaji, ki bo na sporedu ob 21.10 se voditelj Rudi Pavšič pogovarja s kolegi-novinarji o njihovih pogledih na ta problem in perspektive manjšine. V oddaji sodelujejo Jole Namor (Novi Matajur), Marko Marincic (Primorski dnevnik) in Jurij Paljk (Novi Glas).

Sejem smučarske opreme SPDG

Sneg, ki je te dni pobelil vrhove, opozarja, da je sezona zimskih sportov pred vrati. Čas je, da poskrbimo za opremo. Prva priložnost bo že v soboto, 30. t.m., od 15. ure dalje na tradicionalnem sejmu rabljene smučarske opreme na sedežu Slovenskega planinskega društva v Ul. Malta 2. Člani, ki namestijo oddati ali zamenjati opremo, ki iščejo primerno obutev, smuči ali obleko zase ali za družinske članke, naj se zglasijo na sedežu društva. Prav gotovo bodo našli kaj zanimivega. Na sedežu društva si bodo ob sejmu lahko ogledali tudi video filme o pretekli smučarski sezoni, zimovanju itd. Vrteli bodo tudi video film o zdaj že "zgodovinskem" zimovanju na Lazni pred več kakor četrto stoletja.

SOVODENJSKA OBC. UPRAVA
v sodelovanju s KD SOVODNJE

vabi na večer z naslovom

REZIJA V PESMI, SLIKI IN PLESU

V soboto, 30. novembra, ob 20. uri
v sovodenskem Kulturnem domu

RAZSTAVA / V CENTRU LOJZE BRATUŽ

Skupaj zbrana dela skoraj 50 likovnikov

Razstava je na ogled do konca novembra

Sestinstirideset zamejskih likovnih ustvarjalcev se je odzvalo vabilu na skupinsko razstavo ob odprtju Kulturnega centra Lojze Bratuž. Do konca meseca je tako na ogled nad sto del, po večini slik in grafik v različnih tehnikah. Zagotovo gre za pomemben kulturni dogodek, ki prica o živahni ustvarjalni življenjski nase skupnosti, kakor piše v spremnem katalogu.

Gre torej za bogat pregled likovne ustvarjalnosti, kjer se zelo uspešno uveljavljajo tudi ženske. Med razstavljalci, od katerih je vsakdo prisoten z dvema ali tremi deli, je kar tretjina ustvarjal. Tako Goriska kakor

Trzaska in Videmska so ustrezno predstavljene. Razstava je sicer preobsežna, da bi bilo mogoče napraviti podrobnejšo oceno, vprašljivo pa je tudi, če so razstavljeni dela umetnikov res najbolj značilna za vsakega od njih.

V centru Lojze Bratuž razstavljajo Bruno Canella, Vanja Franko, Boris Zulfian, Vladimir Klanjsček, Lojze Spacal, Demetrij Cej, Deziderij Svava, Robert Kozman, Robert Faganel, Danila Komjanc, Vesna Benedetič, Walter Grudina, Jože Cej, Klavdij Palcich, Silvan Bevcar, Franko Vecchiet, Zora Koren, Teresa Lendaro, Fabio Smotlak, Elen Lupinc, Carmen

Jugovic, Patrizia Devidè, Magda Tavcar, Aleksander Starc, Paul Redfern, Atilij Kralj, Ziva Pahor, Martina Ozbic, Andrej Kosič, Hija-cint Jussa, Edi Zerjal, Rado Jagodic, Herman Kosič, Claudia Raza, Nadja Bevcar, Jasna Merku, Ani Tretjak, Zlatka Obid, Bogdan Butkovič, Cecilija Cerné, Bogomila Doljak, David Faganel, Maria Grazia Persolja, Oskar Beccia in Robert Nanut. Kiparska dela razstavljajo Robert Nanut, Bogomila Doljak (v lesu) in Aleksander Starc. Magda Tavcar razstavlja kompozicijo, ki ima sočasno značilnosti slike in skulpture, Paul Redfern pa serijo računalniško obdelanih fotografij.

Glasbena matica in ZSKD prirejata šolo za zborovodje

Slovenci imamo zavidanja vredno zborovsko tradicijo. V ponos nam je, da se tako majhen prostor lahko ponaša z mnogimi velikimi osebnostmi, ki so nam zapustile v dediščino izredne dosežke v pevski ustvarjalnosti in zborovodskem delu. Za nadaljevanje zborovske tradicije pa niso potrebni le zbori, temveč tudi primerno izobraženi zborovodje. Zato se je pojavila potreba po ustanovitvi zborovodske šole, ki bi izučila nove pevovodje in dopolnila znanje tistih, ki se s to dejavnostjo že ukvarjajo. Tako sta Glasbena matica in Zveza slovenskih kulturnih društev sklenili, da organizirata šolo, ki bi gojence primerno pripravila in izpopolnila njihovo znanje v zborovodstvu.

Pouk se bo odvijal na dveh nivojih: prva stopnja bo namenjena začet-

nikom, ki bodo sledili pouku klavirja, teorije in vokalne tehnike, druga pa tistim, ki vsaj nekoliko obvladajo določene glasbene predmete (klavir, teorija) in bodo sledili pouku naslednjih predmetov: vokalna tehnika osnove dirigiranja in partiturna igra.

Pouk bo potekal enkrat tedensko in bo obsegal tri solske ure. Organizatorji vsekakor opozarjajo, da bo pouk stekel ob zadostnem številu vpisov.

Vabilo je namenjeno vsakomur, ki bi hotel izpopolniti svoje glasbeno znanje: pevcem, glasbenikom, zborovodjem, se posebno pa vzgojiteljem, ki poučujejo v vrtcih in osnovnih šolah.

Za dodatne informacije lahko klicete ob delavnikih med 8.30 in 16. uro v urad ZSKD v Gorici, ulica Malta 2, tel. (0481) 531495.

KINO

GORICA
CORSO 16.00-18.00-
20.00-22.00 »Crash«. Prep.
ml. pod 18. letom.

TRZIC
COMUNALE 18.00-
20.00-22.00 »Jack«. Rez. F.
F. Coppola. I. R. Williams.

OBVESTILA

KGM organizira tečaj standard in latinsko-ameriških plesov. Fantje zbudite se! V sredo, 27. novembra, ob 20.30 v mali dvorani Kulturnega doma v Gorici.

DIJASKI DOM SIMON GREGORČIČ organizira tečaj informatike za otroke od 7. do 13. leta. Vpisovanje v upravi doma, ul. Montesanto 84, tel. 533495 vsak delavnik od 11. do 17. ure, najkasneje do 27. novembra.

ČRPALKE

Danes so na Goriskem dežurne naslednje bencinske črpalke:

GORICA
MONTESHELL - Ul. Trieste
IP - Ul. don Bosco
AGIP - Ul. Aquileia
FINA - Korzo Italia
TRZIC
MONTESHELL - Ul. Matteotti
ESSO - Ul. 1. Maggio
IP - Ul. Boito
FINA - Ul. Cosulich
KRMIN
MONTESHELL - na državni cesti št. 56

GRADISCE
AGIP - cesta v Marjan
RONKE
ERG - Ul. Aquileia
FOLJAN
AGIP - Ul. Redipuglia
ROMANS
API - Trg Candussi
FOSSALON
MONTESHELL - Fossalon

ČESTITKE

Včeraj se je srečala za Abrahamom ZDRAVKA iz Sovodenj. Se mnoga srečna in zdrava leta ji želijo mama Paola, brat in sestra z družinami.

Laro in Markota Primožica (pa tudi nonote) je osrečil prvorojenec Nikola. Najmlajšemu oslavljenemu vinogradniku želijo vso srečo družine KOROSEC, PAHOR, FIGELJ, SULIGOJ, KUSIC, CEJ in K. PRIMOŽIČ.

Društvo Jadro
čestita svojemu članu
dr. Renzu Frandoliču
za uspešno opravljen odvetniški izpit.

PRIREDITVE

DRUŠTVO SLOVENSkih UPOKOJENCEV obvešča, da bo silvestrovanje v soboto, 28. decembra, v restavraciji "Al Fogolar" v Gaglianu pri Cedadu. Odlična večerja, glasba, jubilanti in zabava. Vpisovanje od srede, 4. decembra, pri poverjenikih in na sedežu.

PRISPEVKI

V spomin na Egona Peteanija so darovali: Marko Butkovič 50 tisoč lir za KD Sovodnje; Nevica in Branko 50 tisoč lir za SD Sovodnje; Marija in Venček 50 tisoč lir za KD Sovodnje; Ivan 100 tisoč lir za SD Sovodnje; Adrijana Cotič in družina 75 tisoč lir za KD Sovodnje.

Namesto cvetja na grob Egona Peteanija so darovali: teta Ida 100 tisoč lir za SD Sovodnje; sestrični Ana in Karmen z družinama 200 tisoč lir za SD Sovodnje; Darij in Marko Cotič 100 tisoč lir za SD Sovodnje; rekreacijska skupina 160 tisoč lir za SD Sovodnje; Marija, Rozana in Antonietta 150 tisoč lir za SD Sovodnje.

Kmetje iz Sovodenj so podarili Dijaskemu domu iz Gorice zelenjavo ob sv. Martinu, za kar se jim uprava doma prisrčno zahvaljuje.

VČERAJ-DANES

Podatki iz maticnega urada goriske občine od 16. do 22. novembra 1996.

RODILI SO SE: Sanel Beganović, Riccardo Brunori, Federico Favaro, Nicole Simonetti, Vanessa Casagrande, Maurizio Minichini Cagnin, Nicola Primosi.

UMRLI SO: 80-letna upokojenka Luigia Trani vd. Turco, 47-letna gospodinja Antonietta Bremec, por. Sabba, 75-letni upokojenec Primo Gaiatto, 44-letni kmet Giuliano Sara, 80-letni upokojenec Giovanni Tomasoni, 45-letni uslužbenec Roberto Del Negro, 16-letni student Manuel Mazzariol, 62-letni upokojenec Vincenzo Fois, 84-letni upokojenec Pasquale Romano, 70-letni duhovnik Giovanni Baneli, 88-letna upokojenka Stefania Zbogar vd. Selak, 82-letna upokojenka Leopolda Terkuc vd. Princic, 84-letna upokojenka Fulvia Donda vd. Candussi, 77-letni upokojenec Federico Klaučic, 50-letna frizerka Dorina Marcuzzi por. Tonon, 91-letni upokojenec Silvio Ballarin, 89-letna upokojenka Justina Komjanc, 69-letni upokojenec Renato Visintin, 82-letni upokojenec Mario Racaro, 74-letni upokojenec Ubaldo Vittori.

LEKARNE

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
PROVVIDENTI, Travnik 34, tel. 531972.
DEŽURNA LEKARNA V TRZICU
OBCINSKA 1, Ul. Terenziana 26, tel. 482787.

POGREBI

Jutri: 10.00, Vittorio Kavcic iz splosne bolnišnice v cerkev pri Sv. Ani in na glavno pokopališče.

URARNA - ZLATARNA
DRAGULJARNA

Giovanni Fuchs

Ul. Rastello 26 - GORICA
Tel. 530020

ARS
GALERIJA

KLAVDIJA TUTTE

Umetnika bo predstavil JOSKO VETRIH.

Katoliška knjigarna, Travnik 25
petek, 29. novembra 1996, ob 18. uri.

Artikli za centralne in vodovodne instalacije

R. T. I. lastnik Mario Jarc



Aluminijasti radatorji
TROPICAL in FLORIDA
Toplotne črpalke
GRUNDFOS
Kvalitetno blago
po ugodnih cenah!

OBISČITE NAS IN SE BOSTE O TEM PREPRIČALI!
ul. Pascoli 1 • Gorica • tel. 0481 / 537536
odprto od ponedeljka do petka

KOSIČ
GORICA

VSE ZA ŠPORT

K2SPORT

RAŠTEL 19 - Tel. 0481/531884

TRGOVINE OBUTVE

Raštel 7

Tel. 0481/535162

K2 - ul. Oberdan 7

Tel. 0481/535520

OTROŠKA OBUTEV

Raštel 8 - Tel. 0481/33465

SCGV EMIL KOMEL - KONCERTNA SEZONA 1996/97

MIRAN DEVETAK, klavir

PROGRAM:

Bartok, Haydn, Prokofjev, Rahmaninov

Kulturni center Lojze Bratuž (velika dvorana)
sreda, 27. novembra, ob 20. 30.

Rezervacija vstopnic na sedežu SCGV E. KOMEL (Tel. 532163)

KULTURNI
DOM
GORICA

15 let delovanja
1981 - 1996

Ob 15-letnici Vas Kulturni dom iz Gorice vljudno vabi na otvoritev

SKUPINSKE RAZSTAVE
GORIŠKIH SLIKARJEV,

ki bo v sredo, 27. novembra 1996, ob 18. uri
v galeriji doma (ul. Brass 20).

Spregovoril bo goriski likovni kritik Josko Vetrih; z glasbeno točko bo sodeloval kitarist Marko Feri iz Trsta.

ZVEZA SLOVENSKE KATOLISKE PROSVETE - GORICA

CECILIJANKA 96

38. revija goriskih
pevskih zborov

Sodelujejo tudi zbori iz tržaške
in videmske pokrajine, Koroške in Slovenije

Kulturni center Lojze Bratuž, Gorica
danes, 24. novembra 1996, ob 16. uri

SLOVENSKI DEZELNI
ZAVOD ZA POKLICNO
IZOBRAŽEVANJE
obvešča, da je se nekaj prostih mest pri tečajih:
windows office standard
(windows 3.1, winword
6.0, excel 5.0); 100 ur in
anglescine (100 ur).
Vpisovanje in podrobnejše
informacije na sedežu
zavoda v Gorici, ul. della
Croce 3, od 9. do 13. ure
(tel. 81826) do vključno
29. novembra 1996.



GORICA / PREDSTAVITEV

Vablјiv spored Goriškega decembra

Domaca kuhinja, kultura, zabava, nakupi. To so glavne prvine Goriškega decembra, ki so ga predstavili včeraj na županstvu. Pod to skupno oznako, ki zajema takorekoč vse, kar se bo dogajalo v mestu v naslednjem mesecu, naj bi bolje promovirali vse, kar ima Gorica zanimivega ponuditi tako svojim občanom kot zunanjim obiskovalcem.

Na predstavitvi so spregovorili občinski odbornik za kulturo Devedag, Roberto Piaggio kot organizator nekaterih med prireditvami in predsednik Ascom Bisesi. Program je dokaj zajeten, ce-tudi gre povedati, da so vanj vključene vse prireditve (mnoge so slovenske), ki se v tem času itak dogajajo v Gorici: tako predstavlja levji delež filmske ponudbe Kinoateljstva sezona Gorica kinema, ki vključuje praznovanje 100-letnice filma v Gorici od 2. do 8. decembra, pri gledališču zasledimo gostovanja SSG in italijanskega teatra v Kulturnem domu, med glasbenimi srečanji pa ob specifičnem ciklusu koncertov po cerkvah tudi abonmajske večere sezone Lipizer v Bratuzevem centru in koncert orkestra mariborske Opere ob 15-letnici Kulturnega doma. Nadalje so v spored vključene razstave v pokrajinskih muzejih in na gradu, Andrejev sejem in sejmi obrtnih izdelkov in starin.

Nekaj pa je le tudi specifičnih prireditev, za katere je dala pobudo občina. Tako bodo tudi letos ponovili uspeli ciklus "zločinov v krčmah":

trije igralci bodo v desetih gostilnah uprizorjali "crne" povesti Edgarja Allana Poeja. Poleg tega so v gostilnah napovedani tudi nastopi dua s cigansko glasbo in skupine "Zuf de zur". Vse to naj bi obogatilo ponudbo "Gorizia a tavola", pri kateri sodeluje skoraj 30 goriških gostiln in restavracij, ki bodo za zmešno ceno (od 20 do 40 tisoč lir) domač jedilnik slovensko-furlansko-avstrijske tradicije.

Posebno omembo zasluži se razstava Podrecovih lutk, ki bodo prvič predstavljene na gradu (ob 6. decembra do 19. januarja). Trgovci bodo poleg drugega pripravili božični sejem z lesenimi kioski v ljudskem vrtu od 10. do 31. decembra.

KULTURA / ZLOBEC JE PREDSTAVIL PAVČKA

Preproste besede o človeku in poeziji

Tone Pavček se je po uspehu na srečanjih z mladimi znal prikupiti tudi občinstvu odraslih

Tretje srečanje Toneta Pavčka z goriško publiko (tokrat starejšo, potem ko je isti dan dopoldne srečal mladino) je potekalo v četrtek v Kulturnem domu. Dolenjski pesnik je predstavil zbirko poezij Temna zarja. Veliko zaslug za uspeh večera je nedvomno imel tudi Ciril Zlobec, ki je prijatelja predstavil z domačimi in pristnimi stavki, obenem pa je izpostavil razmišljanje o poeziji v moderni družbi.

Poet je bil in je se danes tisti, ki s svojo občutljivostjo dojema nekatere odtenke življenja, ki jih sicer vsi doživljamo, vendar jih pogosto spregledamo; poet je navidezno potisnjen na obrobje dogajanja, vendar ostaja najbolj iskren poznavalec da-



nasnjega človeka; ko svoja občutja spremeni v besede, stavke, verze, izpoveduje samega sebe, vendar nam da dojeti duha casa in sveta, ki nas obdaja.

Poezija oz. literatura imata pomembno vlogo ravno v današnjem času, ko nam razni mediji, v prvi vrsti seveda televizija, ponujajo že pripravljene vizije človeštva, ko posameznik ne razmišlja, ker mu je dovolj, da prižge televizijo in si kar izbere odgovor, ki je zanj najbolj primeren.

Pa vrnimo se k Pavčku in njegovi zadnji zbirki. Temna zarja je metafora, ki si jo je sposodil pri Prešernu, vendar s pomembno razliko. Pri Pavčku namreč ne moremo govoriti o občutku brezizhodnosti in obupa, iz njegove poezije kar izžareva želja po življenju in hvaležnost, da lahko doživlja polnost bivanja, ko se pogovarja ne le z naravo in okoljem, v katerem mu je dano živeti, temveč tudi s tistimi, ki

jih ni več med nami. Ob Temni zarji lahko uživamo in blagrujemo, če je tvoj duh prozoren in poln svetlobe.

Pavčkov veliki uspeh pri raznoliki goriški publici nam dokazuje, da se lirika rodi iz osebnosti, ki nam tudi s svojim posebnim nastopom nekaj sporoča. Njegova poezija vzkljuje iz velike, popolne in obenem specifične osebnosti; s ponosom in čustvom je melodično izpovedal navezanost na domačo dolensko pokrajino, ki jo je doživljal le v otroških letih, torej predsem čustveno in se bo vanjo vračal do zadnjega svojega dne.

Poslušalci so bili vidno zadovoljni s četrtkovim srečanjem. Zasluga gre predvsem gostoma, ki sta znala usmerjati pozornost prisotnih z razmišljanji in avtorjevim poetičnim prebiranjem poezij, obenem pa sta tudi dokazala, da se o poeziji lahko pogovarjamo preprosto, brez hermetičnosti in temine.

EJ

KNJIŽNICA D. FEIGEL

Pravljčna otroška urica

Srečanje bo jutri ob 16. uri

V Feiglovi knjižnici so v zadnjem mesecu priredili veliko veselih in ustvarjalnih uric za otroke. Vsak ponedeljek ob 16. uri se v mladinski sobi zberejo osnovnosolci, da bi skupaj ustvarili raznorazne predmete pod vodstvom Brede Bertalanč. Tako so si že izdelali papirnate zmajčke in disece pomaranče. Vsi otroci, tudi malčki pa so na enem od prvih ponedeljkov v Feiglovi knjižnici pozorno sledili učiteljici Barbari Rustja, ko je ocarljivo pri-

povedovala pravljico o Zogici Nogici. Otroci so prisli Barbari tudi na pomoč tako, da so prepevali vsi skupaj in na ves glas, da se je Zogica Nogica končno le vrnila domov. Ob koncu so si za spomin izdelali pravo zogico z nogicama.

Jutri, ob 16. uri bo že druga otroška pravljica z naslovom Kdo je napravil Vidku srajčico slovenskega pisatelja, pesnika pa tudi učitelja Frana Levstika. Nauk in pevski refren te pravljice pa je: Rad imej, rad imej zivali in cvetice!

LG

KULTURNI DOM / RAZSTAVA

Slikarji ob 15-letnici

Skupaj slovenski in italijanski umetniki

V galeriji Kulturnega doma v Gorici bodo v sredo, 27. novembra, ob 18. uri, odprli skupinsko razstavo goriških umetnikov, ki jo prireja upravni odbor ob 15-letnici otvoritve doma (1981-1996). Na razstavi sodelujejo: Sergio Altieri, Oskar Beccia, Nadja Bevcar, Silvan Bevcar, Milovan Bressan, Bogdan Butković, Egidio Calabrese, Bruno Canella, Demetrio Cej, Jože Cej, Patrizia Devidè, Ignazio Doliach, Franco Dugo, David Faganel, Robert Faganel, Giovanni-Vanja Franco, Leone Gaier, Laura Grusovin, Hijacint Jussa, Vladimir Klanjsček, Herman Kosic, Andrej Kosic, Clotilde Menardi-Fenzel, Franco Milani, prof. Fulvio Monai, Robert Nanut, Maria Grazia Persolja, Edoardo Pirusel, Armando Pizzignach, Salvatore Puddu, Andrej Saksida.

Na otvoritveni slovesnosti bo spregovoril likovni kritik Joško Vetrh, sodeloval bo tudi tržaski kitarist Marko Feri.

Razstava bo odprta vse do 20. decembra po sledečem urniku (ob delavnikih): od 9. do 13. ure in od 16. do 18. ter v večernih urah med prireditvami.

GORICA / KONGRES SKP

Novo vodstvo mestnega krožka

Izvolili so delegate za pokrajinski kongres, ki bo 30. t.m. v Trzinu

Goriški krožek Stranke komunistične prenovе je v prejšnjih dneh imel kongres v sklopu priprav na pokrajinski in vsedržavni kongres stranke. Zasedanja se je udeležil tudi deželni tajnik Gianluigi Pegolo. Uvodno poročilo je podal tajnik krožka Ottavio Romano, nakar se je razprava osredotočila na dva dokumenta, okrog katerih poteka po vsej državi predkongresno soočanje v stranki.

Člani so na skupščini izvolili goriske delegate za pokrajinski kongres, ki bo 30. novembra v Trzinu, nadalje novo vodstvo krožka in predstavnike v druge strankine organe. Med izvoljenimi je kar nekaj Slovencev, ki so nasploh izrazito prisotni v strank. Delegati za pokrajinski kongres so Stefania Eramo, Vilma Brajnik, Ottavio Romano, Stanko Maligoj, Sergio Ivanov in Mitja Ozbot. V pokrajinski politični komite so bili izvoljeni Lidia Princi, Maurizio Bolteri in Ottavio Romano.

Novo vodstvo krožka pa je sledeče: Stefania Eramo, Orietta Crasselli, Laura Merni, Ottavio Romano, Maurizio Bolteri, Sergio Ivanov, Marco Nicolai, Mitja Ozbot, Srečko Mužic, Boris Pintar in Rihard Kocjancic. V jamstveni odbor so bili imenovani Romualdo Busatta, Damjan Primožic in Mario Galasso. Vodstvo se je ze sestalo na prvi pokonkresni seji in potrdilo Ottavio Romana za tajnika goriškega krožka SKP.

SGZ

Občni zbori sekcij: jutri gostinci

Pri Slovenskem gospodarskem združenju se člani starih sekcij pripravljajo na občne zборе. Ze jutri (ob 16. uri na sedežu v Ul. Roma) bo občni zbor gostinske sekcije, ki ga bo uvedel strokovnjak Paolo Hmeljak s praktičnim prikazom Interneta v gostinstvu. Sledilo bo poročilo načelnika sekcije Avgustina Devetaka, volitve in razno. V tem tednu, v sredo ob 20. uri bodo zborovali tudi obrtniki, v četrtek ob 20.30 sekcija za malo trgovino, 10. decembra pa se sekcija zunanje trgovine in neodvisnih delavcev.

SOLE / SUPLENTI BREZ PLAČ

Protest Sindikata slovenske šole

Izjava profesorjev ITI Galilei

Tudi v slovenskih solah raste nezadovoljstvo med suplenti, ki ze od začetka solskega leta niso prejeli plač. S slovenske sekcije zavoda Galilei smo prejeli protestno izjavo 11 profesorjev, ki »izražajo nezadovoljstvo v zvezi z okoliscinami, ki so nastale zaradi neizplačanih osebnih dohodkov za september in oktober. Pristojni organi niso izdali nobenega uradnega sporocila, kar povzroca se vecjo zmedo med solniki«, ki zato pričakujejo pojasnilo o dejanskem stanju in vzroku zamud.

Ostro izjavo je s tem v zvezi včeraj sprejel tudi Sindikat slovenske sole, ki »obsoja to nevzdržno

stanje in dodatno breme za suplente, ki ze itak delajo v stanju popolne negotovosti, prezrti od vsedržavnih sindikatov in vlade, ki ne kaze nobenega interesa do najsiškejših in izpostavljenih podrejenih delavcev.«

Sindikat posebej opozarja na nezadovoljstvo v slovenskih solah, kjer predstavljajo suplenti velik odstotek vsega osebja. To stanje povzroca nelagodje med profesorji, kar utegne vplivati tudi na kakovost dela. Sindikat kritizira brezbriznost vlade in ugotavlja, da je ponovno pod uradom sola, saj je v drugih javnih sektorjih nepojmljivo, da bi po večmesečnem delu ljudje ne prejimali plače.

Corxutto Gianfranco

POOBLAŠČENI PRODAJALEC
PREGRINJAL ZA FOTELJE
IN DIVANE
PONCHO
GABEL
IN DRUGIH ZNAMK

* pernice * pregrinjala za pernice * zavese

GORICA - Ulica Morelli 19/B - Tel. 0481/533432

LESNINA
L E G N A M I
GIOVANNI BRAMOs.r.l.

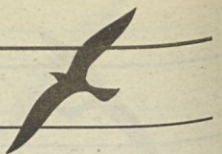
34170 GORICA
ul. dell'Industria 23 - 25
tel. 0481/21112
fax 0481/520945

BETONPRESS

FARRA D'ISONZO - Ul. Gorizia 146
(ob državni cesti Gorica - Gradisca) - Tel. 0481-888027

ploščice - sanitarije - kadi za
hidromasažo - armature - kopalniška
oprema - vrtna oprema - ter kamini

in peči
CAMINETTI
MONTEGRAPPA



BELORUSKA POLITIČNA KRIZA SE NADALJUJE

Kompromis je hitro pokvarljivo blago

Predsednik odstopil od dogovora s parlamentom

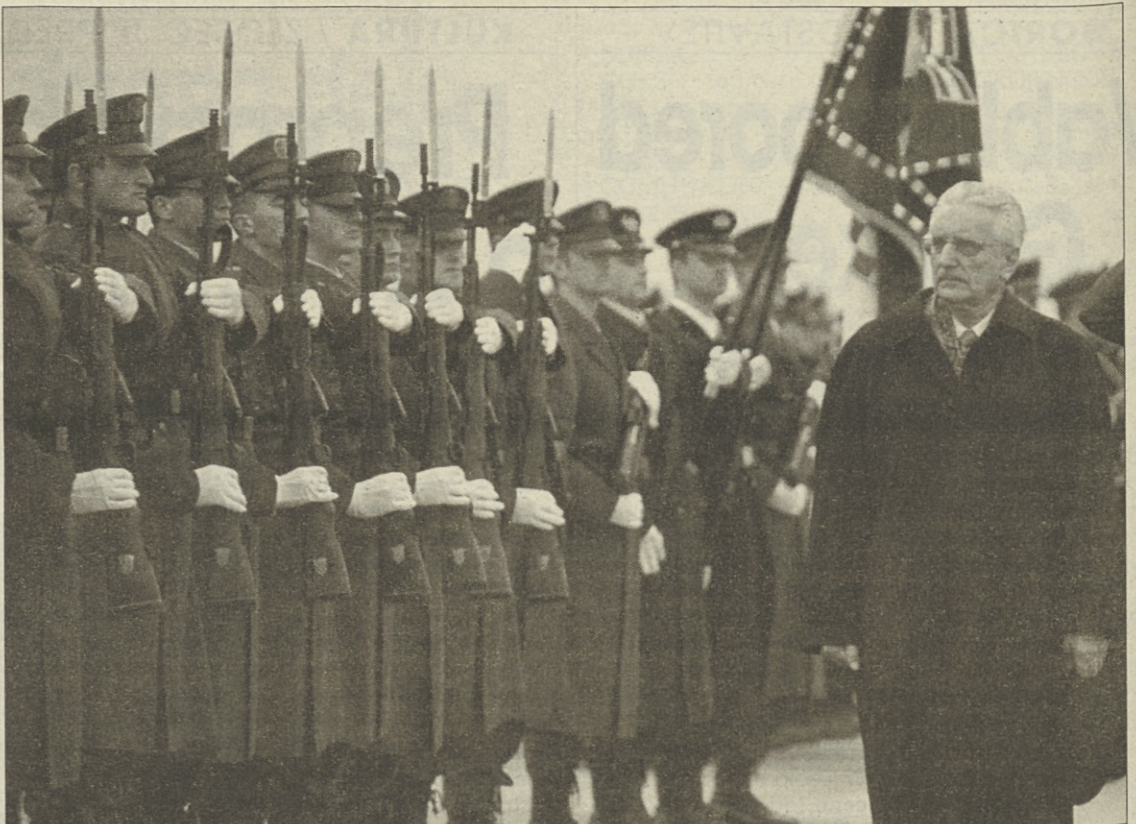
MINSK - V petek sprejeti sporazum med beloruskim predsednikom Aleksandrom Lukasenkom in predstavniki parlamenta, ki so ga dosegli s posredovanjem Rusije, je včeraj neslavno propadel, za kar seveda sprti strani obtožujeta druga drugo.

Lukasenko je v govoru na televiziji razglasil, da odstopa od sporazuma s parlamentom in da bo napovedani referendum o predsedniških pooblastilih obvezujoč in ne posvetovalen, kot je bilo dogovorjeno. Propad sporazuma je pomenil tudi hud udarec ruskemu posredništvu pod vodstvom premiera Cerno-

mirdina, ki je v njem videl enega večjih uspehov svoje diplomacije. Lukasenko se je s predstavniki parlamenta dogovoril, da bo napovedani referendum le posvetovalne narave, parlamentarci pa so obljubili, da ga ne bodo skušali vreti s položaja. Na zavrnitev sporazuma se je odzval tudi ruski predsednik

Jelcin, ki okreva po operaciji srca. V njegovem imenu je tiskovni predstavnik Jastrzembki povedal, da ni treba delati preuranjenih zaključkov in da se vedno verjame v uspešno izpolnitev sporazuma. Podobnega mnenja je tudi predsednik ruske dume, komunist Seleznev, ki je bil eden od posrednikov in obe strani pozval, naj se ponovno skušata dogovoriti.

»Referendum bo obvezujoč. To vam naravnost povem, saj niti parlament niti ustavno sodišče svojih obveznosti nista izpolnila,« je dejal Lukasenko in s tem izključil možnost za kompromis. Parlament je v petek zavrnil kompromis, kljub temu, da se je Lukasenko dvakrat oglasil v skupščini, vendar mu ni uspelo zbrati niti navadne večine v 199-clanski poslanski zbornici. Parlament je sporazum zavrnil, ker je po njegovem mnenju pisan na kožo predsedniku. Po sporazumu naj bi bila bodočnost ustave v rokah posebne komisije, sestavljene iz 50 predstavnikov parlamenta in 50 članov, ki bi jih imenoval predsednik. Ob dejstvu, da predsednika podpira okrog 60 poslancev, je tak sporazum res bolj ugoden za Lukasenka, ki je prepričan v podporo volilcev in je zato referendum razglasil za obvezujoč, kar je v nasprotju z odločitvijo ustavnega sodišča. Prekipelo pa je tudi poslancem, ki so ponovno vložili zahtevo o nezaupnici predsedniku. Predsednik parlamenta Semjon Saretski je dejal, da so zadevo že predali ustavnemu sodišču, to pa je razpravo prestavilo na tork.



Tudman v domovini

ZAGREB (STA) - Hrvaski predsednik Franjo Tudman se je včeraj vrnil v Zagreb z enajstdnevnega zdravljenja, med katerim so njegovo domovino pretresali najhujši množični protesti v zadnjih letih. 74-letnega hrvaškega voditelja, ki je bil videti bled in shušjan, a odločnega koraka in besed, so na zagrebškem letališču pričakali najvišji predstavniki države, med njimi tudi obrambni in notranji minister.

Po prihodu je imel Tudman krajšo tiskovno konferenco. »Pocutim se dobro, toda po enajstdnevem zdravljenju in dvanajsturni vožnji z avtomobilom in letalom bi bili utrujeni tudi mlajši od mene«, je dejal hrvaški predsednik in se vsem državljanom zahvalil za pisma podpore in spodbude, ki jih je prejel v Washingtonu. V njih ni bilo zaslediti le zaskrbljenosti zaradi njegovega zdravlja, temveč tudi zaradi prihodnosti vse Hrvatske.

V zvezi z dogajanjem v Zagrebu v minulih dneh je Tudman dejal, da je po

svoje značilno, da se to dogaja prav zdaj. Ponovil je, da do »zagrebske krize ni prišlo po naključju, temveč, da je bil cilj v Zagrebu in nato še drugod na Hrvaškem destabilizirati oblast, ki je Hrvaški zagotovila samostojnost in neodvisnost demokracije«. Dodal je, da bo kriza končana, ko bodo to spoznali tudi opozicijski politiki, saj »v zgodovini demokracije ni bilo primera združevanja strank od skrajne levice do skrajne desnice proti stranki, ki je dosegla takšno zmago, celo v Zagrebu, kjer je zbrala več glasov kot katerikoli dve drugi stranki skupaj«. »Jugokomunističnim ostankom in političnim dilemtantom ne bomo dovolili, da postavijo pod vprašaj vse, kar je bilo dosežene. Tega ne bomo dopustili niti tistim, ki se v boju proti hrvaški svobodi in neodvisnosti družijo ne le s crmin, temveč tudi z zelenim in rumenim vragom, tega ne bomo dopustili tistim, ki se povezujejo z vsemi nasprotniki hrvaške samostojnosti, in ne le pove-

zujejo, temveč se jim prodajajo za majhne denarje in sami govorijo, da dobivajo sredstva z vsega sveta,« je poudaril predsednik Tudman ob vrnitvi iz bolnišnice Walter Reed v Washingtonu.

Hrvaška je bila po njegovem ustanovljena, da bi bili mediji v njej svobodni in človekove pravice spoštovane, »toda predvsem človekove pravice večine hrvaškega naroda«. »Jasno je, da bomo s hrvaško svobodo in demokracijo spoštovanje človekovih pravic in svobodo medijem zagotovili tudi za manjšine, ne bomo pa dovolili, da nam podtikajo resitve od zunaj, od držav, ki niso sposobne rešiti lastnih problemov...« Hrvaška ne bo nikogarsnja kolonija,« je izjavil Tudman.

Na vprašanje, ali bo Hrvaško pripeljal v Vukovar, je Franjo Tudman odgovoril: »Da, bom. In tu bom dokazal, da sem človek, ki izpolnjuje dane obljube. Prišli bomo v Vukovar, dosegli bomo mejo na Donavi.«

V OZADJU

Referendumska vprašanja

MINSK - Beloruski volilci bodo danes na referendumu odgovarjali na naslednjih sedem vprašanj, od katerih je prva štiri postavil predsednik Aleksander Lukasenko:

1. Ali naj se nacionalni praznik s 27. julija, ko je bila leta 1991 sprejeta prva ustava, premakne na 3. julij, ko so leta 1944 Belorusijo osvobodile enote sovjetske rdeče armade?

2. To vprašanje zadeva predsednikov predlog spremembe ustave, ki bi mu omogočila od dneva glasanja nastopiti novi petletni mandat, inenovati polovico članov ustavnega sodišča in volilne komisije ter vzpostaviti zgornji dom parlamenta s 60 senatorji, od katerih bi jih 6 imenoval sam, ter

zmanjšati število sedežev v spodnjem domu na 110.

3. Ali ste za svobodno in neomejeno trgovino z zemljo? (Lukasenko je proti)

4. Ali ste za ukinitve smrtno kazni? (Lukasenko tudi temu nasprotuje)

5. To vprašanje se tiče poslanskega predloga spremembe ustave, po katerem bi ukinili predsedniški položaj in dali večja pooblastila vladi in premierju.

6. Ali ste za neposredne volitve lokalnih oblasti? (po zdajšnji ustavi jih imenuje Lukasenko)

7. Ali ste zato, da se državne institucije financirajo neposredno iz proračuna? (Lukasenko ima poseben sklad mimo proračuna, do katerega poslanci nimajo dostopa)

MEDNARODNA SKUPNOST IŠČE REŠITEV ZA KRIZO V OSREDNJI AFRIKI

Kaj se skriva v zairskih gozdovih

BUKAVU, GOMA, ZENEVA - Predstavniki človekoljubnih organizacij so včeraj v Zenevi pozvali svet, naj jim takoj pomaga pri dostavi pomoči petsto tisoč hutujskim beguncem, ki so se prejšnji teden iz vzhodnega Zaira vrnili v domovino. Po mnenju visoke komisarke Združenih narodov za begunce Sadako Ogate, pa so mednarodne humanitarne sile se vedno nujno potrebne tudi za dostavo pomoči približno 700 tisoč beguncem, ki so se ostali v gozdovih vzhodnega Zaira.

»Nimamo dostopa,« je Ogatova povedala novinarjem med enodnevnim srečanjem o krizi v osrednji Afriki. »Menim, da bi nam mednarodna skupnost in tisti, ki imajo zmogljivosti za posredovanje z različnimi naprednimi tehnologijami, najverjetneje omogočili dostop,« je se dodala.

Zairski uporniki, ki so prejšnji mesec zavzele večji del vzhodnega Zaira, pripadnikom človekoljubnih organizacij namreč se naprej onemogočajo dostop do območij globlje v Zairu. Vodja zairskih upornikov Laurent Kabila je včeraj še dodatno okrepil svojo oblast z imenovanjem novega guvernerja za območje Bukavu. Zaenkrat se ni jasno, ali bo novi guverner Bushikwabo nadzoroval obstoječo provin-

co Južni Kivu ali pa so uporniki morda ustanovili povsem novo entiteto. Kakorkoli že, Kabila je zagotovil, da ne načrtuje odcepitev od Zaira.

Njihova glavna naloga v tem trenutku ostaja »ciscenje« zasedenega območja in repatriacija vseh hutujskih beguncev. Tistim, ki so odsli že prejšnji teden, se bo kmalu pridružilo še nekaj tisoč ruandskih Hutujcev, ki so se včeraj nenadoma prikazali iz gozdov vzhodnega Zaira in se namestili v begunskem taborišču Mungunga v Gomi. Pripadniki človekoljubnih organizacij so novo skupino že oskrbeli z najnujnejšo pomočjo, tako da se utegnejo prek mejnega prehoda Goma-Gisenyi že čez nekaj dni vrniti v Ruando.

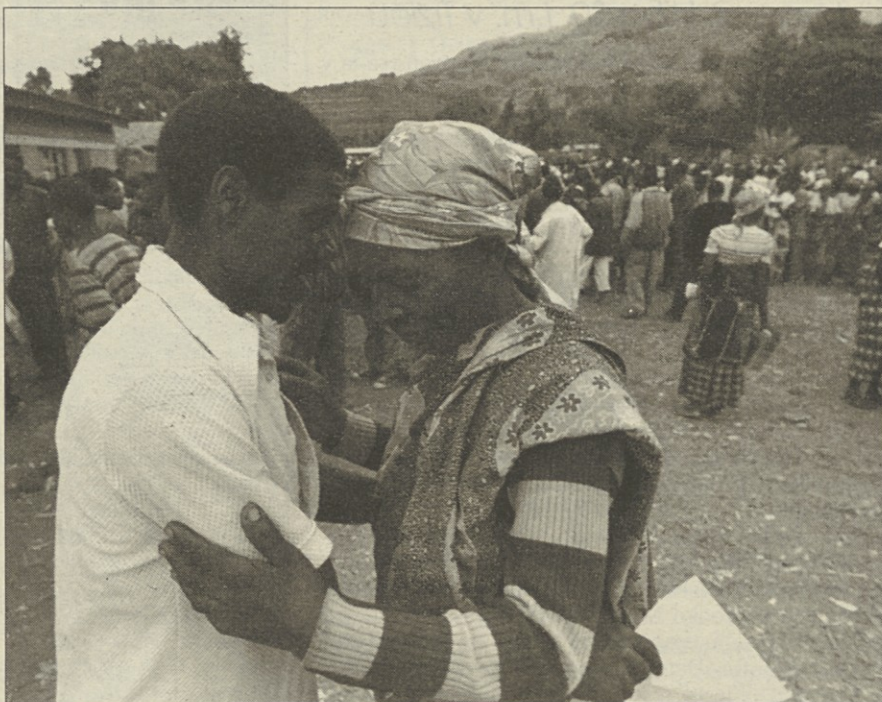
Ker to prav gotovo se

ni bila zadnja skupina beguncev, se bo morala mednarodna skupnost kmalu odločiti, kako poskrbeti za njihovo oskrbo. Države, ki so ponudile svoje sodelovanje v morebitni humanitarni operaciji, so se včeraj v Stuttgartu že druga dan dogovarjele o tem, ali je misija sploh še potrebna. Generalpo-

rocnik Maurice Baril iz Kanade, ki usklajuje misijo ZN, meni, da je treba najprej ugotoviti, koliko beguncev se se ni vrnilo. »Preden lahko določimo, koliko ljudi potrebujemo, moramo vedeti, koliko ljudem moramo pomagati,« je izjavil Baril.

Zanekrat se ni jasno, kako bodo v Zenevi in

Stuttgartu dosegli konsenz o tem, katero območje najbolj potrebuje pomoč, koliko je beguncev in kakšen načrt je najbolj primeren. Jasna je le ruandska zahteva po dodatni pomoči mednarodne skupnosti v znesku 700 milijonov dolarjev za prehrano in nastanitev beguncev.



Prizor iz begunskega taborišča v Zairu

NOVICE

Sporazum o sodelovanju med Rusijo in Čečenijo

MOSKVA (STA/dpa) - Vodja začasnih čečenskih vlade Aslan Mashadov je včeraj z delegacijo dopotoval v Moskvo, kjer se je sesel z ruskim premierom Viktorjem Cernomirdinom. Na srečanju sta sogovornika podpisala več sporazumov, na celu z okvirnim sporazumom o sodelovanju, ki določa načela odnosov med Rusijo in Čečenijo v obdobju do 27. januarja, ko naj bi v uporni pokrajini izvedli volitve (vodja čečenskih upornikov Zelimhan Jandarbijev je že sporočil, da bo kandidiral za predsednika). Se ta mesec naj bi obnovili trgovinske in prometne povezave, kmalu pa naj bi sklenili tudi dogovor o delovanju rafinerij in naftovodov na čečenskem ozemlju. Ruski predsednik Boris Jelcin pa je včeraj odredil umik preostalih vojskanih enot iz Čečenije, ki naj bi se končal do konca letosnjega leta.

Lebed se je srečal s Perryjem

WASHINGTON (STA) - Nekdanji sekretar ruskega Sveta za varnost Aleksander Lebed se je v Združenih državah srečal z ameriškim državnim sekretarjem Williamom Perryjem, se je izvedelo v Washingtonu. Slo je za zasebno srečanje, ki je trajalo pol ure, sogovornika pa sta opozorila na nujnost razvoja dobrih odnosov med Rusijo in ZDA.

Parlamentarne volitve v Abhaziji

TBILISI (STA/dpa) - V gruzinski pokrajini Abhaziji so včeraj potekale parlamentarne volitve. Kljub ostremu nasprotovanju Gruzije je približno 219.000 volilnih upravičencev izbralo 35 poslancev. Crnomorska pokrajina Abhazija je leta 1992 razglasila neodvisnost in ob tem prizadejala poraz gruzinski vojski. Gruzinsko vodstvo pa se vedno meni, da je to območje del Gruzije.

Nedeljske teme

O B L I K V I D A C I J I T K B

Čakajoč na...

BOJAN BREZIGAR

V številnih clankih, ki smo jih mi, pa tudi drugi slovenski in italijanski casopisi objavili v zadnjih dveh mesecih v zvezi s krizo v Trzaski kreditni banki, je - po sili razmer - prevladoval pogled v preteklost in v sedanost, kvečjemu se v bliznjo prihodnost. Kaj se je zgodilo, kdo je za to kriv, koga je treba kriminalizirati in koga oprostiti, kaj se bo zgodilo na rimskih sestankih, kaj bo jutri z banko in z uslužbenci, kako bodo varčevalci in podjetja premostili trenutne težave, koliko in kdaj bodo vrnil varčevalcem, ko bo prislo do likvidacije banke: to so vprašanja, na katera smo odgovarjali ali iscemo odgovore iz dneva v dan pri svojem poročanju. Nekateri se tega ne pomenjajo, ampak samo kriminalizirajo, kar je se zlasti značilno za nekatere slovenske medije; kajpak, to je za bralce zanimivejše, pa čeprav pri svojem početju pogosto izhajajo iz izhodišč, ki se zdalec niso dokazana in zaenkrat tudi niso dokazljiva. Primer? Ena izmed tez očita vodstvom banke, družbe Safti in posredno Slovenske kulturno-gospodarske zveze, da so bili podaljšana roka Beograda in ne Ljubljane. To izhodišče je osnova za sklepanje, da je bila dejavnost teh ljudi ena sama politična spletkarja, ki se je izrodila v delo proti interesom manjsine in proti interesom Slovenije: teza, ki v Ljubljani vedno naleti na pozornost usesa. Pri tej pripovedi se vse izteče, vse je logično, vendar ... Seveda, vse bi padlo v vodo, če bi ugotovili, da so bili isti ljudje, na primer, podaljšana roka Ljubljane in ne Beograda (kar je bolj verodostojno), če ze za vsako ceno hočemo odpisati možnost, da bi bili res avtonomni in da so torej kaso zakuhali sami, eni zaradi nesposobnosti, drugi iz prepričanja; da so nedotakljivi, tretji pa iz razlogov, o katerih teče sodna preiskava. No, če se vrnemo k tezi podaljšane roke, in če za trenutak postavimo na glavo nedokazana izhodišča tistih, ki govorijo o beograjskih vplivih ter prav tako za trenutek vzamemo v postev ljubljanske vplive, se seveda upravičeno vprašamo, kateri pa so (bili) beograjski vplivi, oziroma, kdo jih sedaj najbolje zastopa. Vprašanje, ki ga bo treba poglobiti, kot bo treba tu-

di poglobiti okoliscine, zaradi katerih Banka Italije ni pravočasno posegla in zaradi katerih je banka iz Brescie tako dolgo molcala.

* * *

Vendar danasnjega razmisljanja ne bom namenil tem razglabljanjem, ampak bom tvegala pogled naprej, v srednjeročno in morda celo dolgoročno obdobje slovenske manjsine v Italiji. O tem so nekateri ljudje znotraj manjsine ze razmisljali, vendar zaenkrat se ni nobene analize o tem, kaj se bo, oziroma, kaj naj bi se zgodilo.

Danes se bom omejil na dve vprašanji. Prvo je organiziranost manjsine v vidiku razpada sistema, ki ga je vsa ta povojna leta predstavljala Slovenska kulturno-gospodarska zveza, drugo pa je vpliv razpada tega sistema na obstoj manjsine same.

Tu ne gre za kako ustrahovanje, ampak samo za poskus analize dogajanj in njeno projekcijo v prihodnost.

Začnimo torej pri prvem aspektu, to je organiziranosti manjsine. Znotraj SKGZ so čedalje glasnejši klici po prenovi in po drastični spremembi organiziranosti, ki je privedla do sedanje blokade organizacije kot posledice krize v Trzaski kreditni banki. Slisijo se razni predlogi, med katerimi izstopajo teze o popolnem preustroju zveze, med temi celo predlog o načelu »en clovek, en glas«, ki bi ze predstavljala dejansko fazo izvoljenega predstavništva manjsine (mimogrede, tistim, ki tako razmisljajo, bi svetoval, naj to svoje razmisljanje razvijejo do končne faze oblikovanja novega predstavništva, ki bi dejansko pomenilo izhod iz medsebojnih blokad, ki pestijo predstavništvo v zadnjih letih, če ne celo desetletjih). Vsekakor pa je ze jasno, da bo iz tega razmisljanja izšla popolnoma preurejena in znatno pomlajena zveza, ki naj bi drugače pojmovala svojo »krovnost« in ki ne bo več - grobo povedano - temeljila na »oblasti«, ki so jo predstavljala predvsem delovna mesta.

To pa pomeni, da se bo SKGZ v večji meri ukvarjala z manjsinsko problematiko, to je s povezovanjem laičnega in levičarskega dela Slovencev, in

manj s finančnimi aspekti. Sicer pa nekatere takozvane »skupne« ustanove prejemajo glavnino svojih finančnih sredstev iz italijanskega državnega proračuna neposredno, del sredstev iz slovenskega proračuna pa posredno preko krovnih organizacij, kar je po svoje anomalija, ki bi jo kazalo cimprej odpraviti. Prav tako je tudi anomalija dejstvo, da so nekatere ustanove oziroma organizacije včlanjene tako v SKGZ in SSO: če namrec obe krovnii organizaciji o sebi trdita, da sta si alternativni, in da zastopata ideološko alternativna dela slovenske manjsine, potem res ni mogoče razumeti, kako je neko društvo ali neka organizacija član obeh osrednjih zvez. Tako članstvo je namrec v očitnem nasprotju z osnovno definicijo o alternativnosti obeh krovnih organizacij. Lahko je bilo sprejemljivo za kratko prehodno obdobje, vendar pa postaja čedalje bolj nevezdržna teza, da se mora prejšnji monopol spremeniti v duopol: o organizacijah naj torej odločajo njihovi uporabniki (če poenostavimo do skrajnosti strasi in gojenci o GM, bralci o NSK, abonenti o SSG, naročniki o PD, itd), ne pa krovnii organizacije z vrha. Tako bo vse mnogo lažje, se zlasti pa bo vsem jasno, kdo o cem odloča.

Ker sem ze pri duopolu, postaja čedalje jasnejše, da bo prenova potrebna v obeh taborih, ne samo v enem. Spremembe v manjsini so namrec take, da ni mogoče več pojmovati niti Sveta slovenskih organizacij kot prevodnika (polovice) sredstev iz Slovenije in kot ekskluzivnega zastopnika dela manjsine. Tudi tej organizaciji bi torej koristil prehod na bolj politično reprezentančno vlogo, morda prav tako po načelu »en clovek en glas«.

Seveda, ko bi do česa takega prislo, ostane vprašanje, kakšno vlogo naj v takem predstavništvu opravljajo politične oziroma strankarske komponente. Tu sestevki niso kar tako mogoči, saj je načelo »en clovek en glas« zelo jasno in ne dopušča izjem, kar pomeni, da bi bilo treba ločiti ravni predstavljanja oziroma zastopanja manjsine, ali pa bi si bilo treba z dobršno mero fantazije izmisliti novo obliko povezanosti med politično in civilno družbo. Razen, seve-

da, če politične družbe ne vključimo v okvir komponent civilne družbe (pri čemer mora imeti tudi zajamčeno pravico soodločanja o vsem) in na ta način priredimo njeno vlogo v okviru predstavništva, ki naj bi v prihodnosti zastopalo Slovence.

* * *

Drugo vprašanje, ki sem ga ze nakazal je, s čim se bo moralo pravzaprav ukvarjati to skupno predstavniško telo. Z drugimi besedami, ugotoviti bo treba, kakšno stanje bo nastalo po krizi Trzaskie kreditne banke in izdelati strategijo, ki bo temeljila na dejstvih in na stvarnih možnostih, nikakor pa ne več na željah.

Ze nekajkrat smo napisali, da bodo posledice likvidacije Trzaskie kreditne banke za manjsino katastrofa, katere dimenzij si se ni mogoče v celoti predstavljati.

Poglejmo samo nekaj primerov.

Slovenske kulturne ustanove so se pogosto zatekale k banki po pomoč, kadar so se zaradi zamud pri izplačevanju državnih in deželnih prispevkov znašle v finančnih težavah. Običajno je bil v slovenski banki postopek za najemanje posojil lažji in krajši; tako so ustanove lahko plačevale uslužbenca, storitve in dobavitelje, oziroma, lahko so preživele. Kdo jim bo to odslej se zagotovil?

Prav tako so slovenske podjetja uzivala v banki oporo in podporo. Prejemala so kredite, ki so jih v razliko od raznih Quercijev redno vračala, ti krediti pa so jim omogočili redno delovanje, pri katerem so zaposlili veliko število Slovencev. Kakšna bo sedaj usoda teh podjetij?

Naslednje vprašanje se neposredno veže na prejšnje. Kaj bo z uslužbenci podjetij, ki bodo morala zaradi nelikvidnosti skrciti ali celo ukiniti svojo dejavnost, kje bodo ti uslužbenci iskali novo zaposlitev in, če jo bojo našli v neslovenskem okolju, koliksen bo asimilacijski pritisk nanje?

Številna podjetja so s sponzorstvi omogočila delovanje nekaterih sportnih društev, pa tudi podpirala nekatere kulturne prireditve. Kako bo sedaj s temi sponzorstvi?

Zadnji primer (za danes) za-

deva slovensko solo. Mnogi otroci, predvsem iz mesanih zakonov so obiskovali slovensko solo tudi zaradi večje možnosti zaposlovanja v slovenskih podjetjih, ali pa zato, ker je bil slovenski oče (ali mati) zaposlen v slovenskem podjetju. Kakšna je nevarnost osipa števila otrok v slovenskih solah?

Navedel sem nekaj možnih vprašanj, ki se postavljajo kot posledica razpada sistema, ki je bil vezan na Trzasko kreditno banko. Na ta vprašanja bo treba začeti odgovarjati. Tega pa skupno predstavništvo v sedanji obliki ni sposobno, po eni strani zaradi notranjih razprtij, po drugi pa zato, ker se vedno temelji na osnovi, ki ne odraža več naše manjsinske stvarnosti. Če smo bili namrec se pred dobrim letom dni močna manjsina, pri kateri je bilo treba nekatere stvari koordinirati, druge pa morda deliti, sedaj nimamo več kaj deliti, če ne bomo takoj ukrepali, pa kaj kmalu tudi ne bo več česa koordinirati.

Iz tako zastavljenega drugega vprašanja torej izhaja nujnost rešitve prvega, to je oblikovanja učinkovitega subjekta, ki bo kos sedanjemu stanju, ki bo lahko sprejemal odločitve - tudi radikalne in boleče, če bo potrebno - in ki bo sposoben te odločitve tudi uresničevati. Se zdalec si namrec ne moremo misliti, da bomo lahko v sedanjem stanju ohranili prav vse, kar imamo, tako na levi kot tudi na desni.

Vprašanje seveda je, ali bomo sposobni takega koraka, oziroma, ali bomo našli dovolj modrosti, da oblikujemo subjekt, ki bo deležen zaupanja manjsine in mu bo priznana oblast, da izdela stratesko strategijo za vsa področja, ki zadevajo našo prihodnost z namenom, da se manjsina ohrani in, kdove, da lahko pripravi tudi nove razvojne smernice, seveda v upanju na boljso prihodnost.

P.S. Delovni naslov tega zapisa je bil »Čakajoč na subjekt«. Sedaj, ko sem ga končal, se mi zdi preveč optimističen in bi raje napisal »Čakajoč na modrost«. Skupno je dejstvo, da moramo zopet na nekaj čakati. Zato prepustam bralcem, da naslov izpopolnijo po svoji presoji.

• •

POKRAJINSKE

VOLITVE:

ADELE

PINO

Udeležba na teh volitvah je nadvse pomembna

Doslej ste bili tako v Trstu kot na deželni ravni poznani predvsem kot sindikalistka in to kot prva ženska, ki je v okviru FJK prevzela vodstvo pomembne sindikalne organizacije. Kako to in zakaj ste se odločili za neposreden nastop v politični areni?

Najprej in predvsem, ker so me k temu odločno pozvali drugi. Drugič pa zato, ker je Trst mesto z velikimi gospodarskimi problemi, ki se kažejo predvsem v zatonu industrijske dejavnosti, kar seveda vpliva na zaposlitveno raven. Zato sem presodila, da bi bilo zelo umestno, celo nujno, da bi mestu in njegovim prebivalcem ponudila svoje izkušnje na tem področju, ki so sicer izkušnje sindikalistke, vendar pa zadevajo gospodarstvo v splošnem in specifično sektor dela in zaposlovanja. Tako bi lahko mesto računalo na osebo, ki dobro pozna gospodarska vprašanja in je tudi v stanju, da prispeva k izoblikovanju možnih rešitev. Pri tem je verjetno prav, če npr. spomnim, da sem sodelovala pri pripravi dveh protokolov o reševanju tržaskih gospodarskih vprašanj, za katere sta se dogovorila širša tržaska stran in vsedržavna vlada. Glavni namen protokolov, tistega, ki smo ga podpisali leta '94, kot tega zadnjega, pa je prav v opredelitvi možne razvojne smeri za tržasko gospodarstvo in v okviru slednje reševati tudi zaposlitvena vprašanja.

Ženska v politiki danes: po vašem mnenju imate kot ženska prednosti ali pa več težav kot moški kolegi?

Mogoče se bo komu na prvi pogled zdelo, da ima danes ženska v politiki prednosti. Vendar pa v resnici ni tako, vsaj če sodim po lastni izkušnji. Osebnost sem se namreč znašla pred izredno težko preizkušnjo, ko moram v povsem nepovoljnih pogojih voditi trdo volilno kampanjo. Težko pa je zaradi trenutnih velikih problemov na vsedržavni ravni, ki se seveda odražajo tudi na krajevni, no in v tem položaju mi, vsaj tako mislim, ni bilo v posebno pomoč dejstvo, da sem ženska. Moram pa povedati, da sem velikim težavam navkljub, v prvem krogu zbrala za dva odstotka glasov več, kot so jih aprila letos na parlamentarnih volitvah prejela stranke, ki me sedaj podpirajo. Ta rezultat mi je seveda v zadoščenje, se posebej zato, ker sem sama morala delovati v veliko težjih razmerah od tistih, ki so označevale spomladansko volilno kampanjo.

Govorili ste o težkih razmerah, v katerih morate voditi volilno kampanjo. Vendar pa vam je dosedanje delo prineslo veliko dragocenih izkušenj, v mislih imam predvsem srečanja in stike z volilci in druge tovrstne pobude.

Neposredna srečanja z volilci so v vsakem primeru in vselej najbolj pomembne in relevantne pobude. Zase lahko povem, da sem vsakic, ko sem lahko prišla v neposreden stik z ljudmi, ugotovila, da občani, kljub precej splošno izrazenemu nezaupanju v politike, pravzaprav iščejo in skušajo najti osebo, kateri bi lahko zaupali. Zato je vsako neposredno srečanje dejanje velikega političnega pomena, to moram povedati z veliko iskrenostjo. Tega je bilo na srečo v

dosedanji volilni kampanji precej. Od vsega začetka pa je povsem odmanjkalo soočenje med kandidati za predsednika pokrajine, kar je se bolj občutno v sedanjih, drugi fazi kampanje. V mislih imam seveda kandidata Pola svobosčin Codarina, ki sploh ni odgovoril na moje pisno vabilo na javno soočenje (objavil ga je dnevnik Il Piccolo). V odprtem pismu sem ga pozivala, da bi skupaj nastopila pred volilci in odgovarjala na vprašanja, ki zadevajo predvsem krajevno stvarnost. Odgovor, ki ga nisem prejela, je v bistvu odklonilni, saj omejuje moje želje in v splošnem možnosti dialoga in sočnanja, pri čemer so bili oškodovani v prvi vrsti volilci. Posledica povedanega pa je v tem, da ves čas volilne kampanje kandidati za predsednika niso vidno nastopali, njihovi programi niso bili posebno odmevno predstavljeni. Po moji oceni gre pri tem za politično izbiro, ne za mojo, ker sem večkrat spodbujala, da bi prišlo do javnega soočanja. Za takšno politično izbiro se je opredelil Pol v želji, da bi v čim večji meri omejil negativne posledice izbire lastnega kandidata, ki je povsem neprimeren za dosojeno mu vlogo.

Do odločilnega kroga pokrajinskih volitev nas loči še teden dni. Za vas osebno in za stranke, ki vas podpirajo, je balotaza izredno težaven izziv. Kaj nameravate predlagati volilcem v tem zadnjem tednu voline kampanje?

V zadnjem tednu se bom pred volilci predstavila z vrsto zelo resnih predlogov. Nastopiti nameravam z zelo preprostimi in jasnimi zamislimi v težnji, da bi sestavila in predstavila »vladno skupino za upravljanje pokrajine«. Moja želja je, da bi bila skupina sestavljena predvsem na osnovi specifičnega in strokovno-tehničnega znanja posameznikov. Vsekakor bo skupina tudi izraz posameznih političnih in kulturnih stvarnosti, tega ne morem in nočem zanikati, vendar pa menim, da bi morala biti skupina tudi odraz ljubiteljskega združevanja, ki je pri nas zelo prisotno, poklicne usposobljenosti in torej tudi osebne sposobnosti in pristojnosti posameznikov. Ob sestavi »vladne skupine« pa nameravam tudi organizirati delovne skupine, v katerih naj bi sodelovale tudi osebnosti visokega kulturnega profila. Z njihovo pomočjo bi se lotila tistih političnih vidikov razvoja Trsta, ki so precej razdvajali mesto, naj omenim le vprašanje tržskega pristanišča ali pa reforme, s katerimi bi na novo zarisali tržasko pokrajino.

Veliko volilcev je se neodločenih med Vami in Codarinom. S kakšnimi argumenti jih nameravate prepričati, naj svoj glas oddajo Vam?

Tistim, ki se se niso odločili, zelim povedati predvsem naslednje: Codarin predstavlja star

nacin pojmovanja politike, zase pa lahko recem, da predstavljam nov pristop do politike. Z moje strani ne gre za obrabljeno frazo, saj je dokaz, da je temu tako, že v tem, kako so posamične strani izbirale svojega kandidata, za kakšno volilno kampanjo so se opredelili, za kakšne programe se zavzemajo. Vskomur je jasno, da je izbira Codarina rezultat težko doseženega kompromisa med strankami Pola. Zato je predlagani izredno sibe kandidat, kar se kaže tudi v tem, da se Pol skrbno izogiba vsakršnega soočanja z drugimi in celo nastopanja s svojim kandidatom v javnosti. Po drugi strani pa so stranke Pola sklenile za ostale povsem neprodoren sporazum, po starem lotizacijskem vzorcu. Tako so se že predhodno dogovorili, da bi v primeru zmage vsak od partnerjem imel po dva predstavnika v odboru, po prodornem uspehu Nacionalnega zavezništva v prvem krogu, ki je postalo najmočnejša stranka v Trstu, pa so slednjemu prisodili še enega odbornika. To pa pomeni, da dogovor Pola svobosčin predvideva odločilno pristotnost predstavnikov Nacionalnega zavezništva pri upravljanju pokrajine.

Sondaze in tudi volilna udeležba v prvem krogu kažejo na to, da je med poglavitnimi vprašanji prepričati ljudi, da gredo na volišče, ne pa za koga, naj volijo. Čemu bi Vi predvsem pripisali precej razširjeno nezaupanje volilcev?

Na nizko udeležbo v prvem krogu je po moji oceni vplivalo več faktorjev. V prvi vrsti bi omenila razvado, ki se je razpasla v Italiji, da so volitve prepogosto, zaradi česar so se volilci nekoliko »utrudili«. Po drugi strani pa je treba upoštevati dejstvo, da je bila pokrajina tako dolgo pod komisarstvo upravo, zaradi česar se je ustvarilo nekakšno prepričanje, da je mogoče shajati brez te ustanove. Zato je tudi tonilo v pozabo vse, kar je pokrajina v normalnih obdo-

bjih delovanja koristnega in pozitivnega naredila. K temu je treba dodati se posledice volilne kampanje Pola, ki je bila povsem osredotočena na vsedržavno vprašanje. Zato si je krog volilcev ustvaril zmotno prepričanje, da gre za povsem nepomembne volitve, saj na primer ne bodo vplivala na finančni za-

Kdo je Adele Pino

Adele Pino je v novinka v političnem boju, čeprav gre za znano osebnost, ki se posebej zadnja leta veliko nastopa v javnosti, predvsem v zvezi z gospodarskimi vprašanji. Gre namreč za poklicno sindikalistko, najprej je bila več let pokrajinska tajnica sindikata UIL, pred nekaj leti pa je prevzela vodstvo sindikata na deželni ravni. Na tokratnih tržaskih pokrajinskih volitvah je nastopila kot kandidatka Oljke za predsednika, v prvem krogu je zbrala približno 28 odstotkov glasov, kar je lep uspeh z ozirom na realne možnosti koalicije Pola svobosčin, da si že v prvem krogu zagotovi predsedniško mesto.

kon in podobno. Po mojem mnenju pa gre za izredno pomembne volitve, saj je tudi iz obnašanja nekaterih strank povsem razvidno, da ni v igri samo tržaska pokrajinska uprava, temveč predvsem razmerje med strankami na Trzaskem oz. v deželnem okviru. Stranke namreč že razmišljajo o tržaskih občinskih in tudi o deželnih volitvah. Skratka, glede na dejstvo, da upravljajo tako okoliske kot tržasko občino levicarsko-sredinske koalicije, je v teku poskus, da bi pokrajinsko upravo prevzele desničarsko-centristične sile, ki bi si tako tudi utirale pot za prevzem uprave tudi na občinski ravni. Pri tem pa je najhujše dejstvo, da bi desno-sredinska koalicija, če bi zmagala na volitvah, delovala proti obstoječim občinskim upravam, proti deželni in proti vsedržavni vladi. Posledice so na dlani: že itak slab gospodarski položaj bi se se poslabšal. Zato je nadvse pomembno, da gre prvega decembra na volišča čim več tržaskih volilcev.

Kako je lahko po Vašem lna odklonil odnos do pokrajine?

normalno deluje, lahko odpira možnosti, da si za posamezne dejavnosti ali projekte na pokrajinski ravni pridobis dodatnih sredstev, tako iz deželnih kot tudi drugih virov, npr. evropskih. Zato smo tudi v naš program uvrstili ustanovitev posebnega urada za preučevanje in predstavitve raznih projektov. V vo-

lilni program pa sem vnesla tudi predlog, da bi bila pokrajina glasnica posebnega pakta na krajevni ravni; pri tem bi rada opozorila, da si na osnovi tako imenovanega teritorialnega pakta med ustanovami in družbenimi dejavniki lahko zagotovis vladni prispevek v višini 100 milijard lir, kar je dvakrat več od tega, kar mestu zagotavlja Sklad za Trst, o katerem je bilo prav v tem mesecu toliko razprav. Naj potem vsaj navedem se vprašanje solskih poslopij, se pravi vloge, ki jo lahko pokrajina odigra na področju visjega srednjega solanja. Seznam pristojnosti in možnosti delovanja je torej že kar dolg. Omenjenim so nekatere pokrajine dodale se nove: ustanovile so npr. posebna okenca za tako imenovano novo podjetništvo, te naloge se je v Trstu sicer skušala lotiti Trgovinska zbornica, vendar pa brez uspeha.

Jutri bo v Trstu predsednik vlade Romano Prodi. Kakšne zahteve mu nameravate postaviti?

Da bi v celoti uresnicil vsebinsko podpisanega protokola o ra-

zvoju Trsta. V njem je zaobjeto vse, kar lahko pripomore k razvoju mesta. Od podpisa dalje je sicer vsedržavna vlada nekatere obveze že uresnicila in bi jih rada navedla: tako je refinancirala Sklad za Trst s 45 milijardami, kar zaradi zakonskih zapadlosti ni bilo tako samo po sebi umestno; nato je začela uresničevati projekt o off-shoreu, ki je bil ustavljen že pet let; odobrila je nacrt o izvedljivosti projekta hitrih povezav. To je izredno pomembno, saj povezati Benetke in Trst in nato preko Budimpeste priti do Kijeva, pomeni tudi spodbuditi delovanje tržskega pristanišča in obenem vrste drugih dejavnosti. Potem se moramo spomniti se na vrsto drugih infrastruktur, na primer na cestne povezave in druga nujna dela, za katera smo se v odnosu do vlade zavzeli.

Katerim vprašanjem bi kot predsednica Pokrajine dali absolutno prednost?

Najprej je treba ponovno spraviti v pogon stroj, ki je bil ustavljen tri leta in pol. In to bo najtežja in najbolj kocljiva naloga. Zato nameravam pripraviti podroben in resen nacrt o reorganizaciji uradov, nato ustanoviti komisije, ki naj bi preučevale specifična vprašanja. Ko bom do podrobnosti doumela, kako deluje ustanova pokrajina in kakšna vprašanja to postavlja, je moj namen sklicati nekakšno odprto tribuno namenjeno prebivalcem. Na njej bom zelo jasno in odkrito povedala, kaj sem ob prihodu na pokrajino našla in torej katere obveze iz svojega volilnega programa lahko takoj, katere pa kasneje izpolnim. Mislim, da je metoda stalnega soočanja s prebivalci način, kako bi lahko spet približali ljudi politiki. Prepričana sem namreč, da je preverjanja v političnem delovanju premalo ali ga sploh ni: kandidat namreč pripravi in predstavi lep program, ko je izvoljen - tako pravi veliko ljudi - pa od programa ostanejo samo lepe besede.

Ce za trenutek odmislimo končni rezultat, ki je seveda izredno pomemben, kaj je Vam osebno dala dosedanja izkušnja v politični areni?

Najprej moram povedati, da je bilo v volilni kampanji veliko sončnih in veliko senčnih plati. Sonce je posijalo vsakic, ko sem se lahko neposredno srečala z ljudmi in ko sem z njimi odkrito spregovorila o številnih konkretnih vprašanjih. Vse sence pa se nanasajo na razne politične igrice, s katerimi sem se že od vsega začetka spopadla. Zagovorniki spletk so namreč v meni videli nevarnost, zato so poskušali onemogočiti mojo kandidaturo oz. prepričati, da bi se predstavila volilcem, takšna kakršna sem, zagovornica novega v politiki. Če bi v tem svojem hotenju in naporih povsem uspela, sem prepričana, da Codarin v prvem krogu ne bi dosegel niti 48,8 ods. glasov. V prvem krogu niso uspeli in s tem so zgrešili zastavljeni cilj takojšnje izvolitve; dejam si, da mi bo s pomočjo in ob sodelovanju vseh prebivalcev tržaske pokrajine uspelo ustaviti Codarina tudi v drugem krogu. Zato vabim vse, naj prvega decembra volijo za Adele Pino!

Breda Pahor



Evropski poslanec v službi male občine

**VOLITVE
V MILJAH:
GIORGIO
ROSSETTI**

»Stranki komunistične prenovne sem predlagal jasen in javen politični dogovor. Pripravljen sem na podpis pismenega in javnega sporazuma, po katerem v primeru zmage zagotavljam SKP eno mesto v občinskem odboru. Nisem pa za volilno povezavo s SKP v drugem krogu.« Giorgio Rossetti, ki se je kot kandidat Oljke prebil do drugega kroga občinskih volitev v Miljah se v razdobju, ki ga locuje od balotaze spoprijema z nelahkim problemom, kako ohraniti podporo reformistične levice in sredinskih sil, ki so glasovale zanj v prvem krogu, in obenem kako pridobiti tudi glasove Stranke komunistične prenovne, ki je v prvem krogu nastopila s svojim kandidatom. Naloga ni lahka, saj je miljska politična klima se zastrupljena s polemikami, ki so spremljali nezaupnico prejšnjemu zupanu Sergiu Milu in njegov odstop ter uvedbo komisarske uprave.

Miljah, kot na pokrajinski, deželni in tudi vsedržavni ravni.

Nedvomno. Opozoril pa bi na neko razliko. Medtem ko na vsedržavni ravni SKP ravna, kot z menijem »a la carte«, se pravi izbira jedi, ki so ji vseč, medtem ko zavrača tiste, ki so po njeni oceni težje prebavljive, je stanje v Miljah se bolj težavno, kajti zaradi omejenega občinskega obsega se vse dozivlja zelo dramatično. Toda, roko na srce, deset mesecev po padcu prejšnjega odbora in ne glede na morebitne odgovornosti pri tem, ni mogoče več govoriti o izdajstvu in o zahrbtnem napadu. V desetih mesecih se rana ali zaceli ali pa ranjeni umre izkrvavljen.

Kaj pa sredinske sile? So možni dogovori in volilne povezave z njimi?

Preverjamo možnost povezave z »rebrom« Oljke, ki ni pristopili k nasi listi v prvi fazi. Gre za listo »Miljski preporod«, v katerem so predvsem predstavniki socialistov in krajevnih odborov. V prvem krogu je ta lista dobila nekaj nad 4 odstotke in pogovarjamo se o možni volilni povezavi, saj bi v nasprotnem primeru ta lista tvegala, da ne izvoli nikogar v občinski svet. Poleg tega smo se dogovorili z Zelenimi, ki v prvem krogu niso pristopili k Oljki. V drugem krogu pa bodo podprli mojo kandidaturo

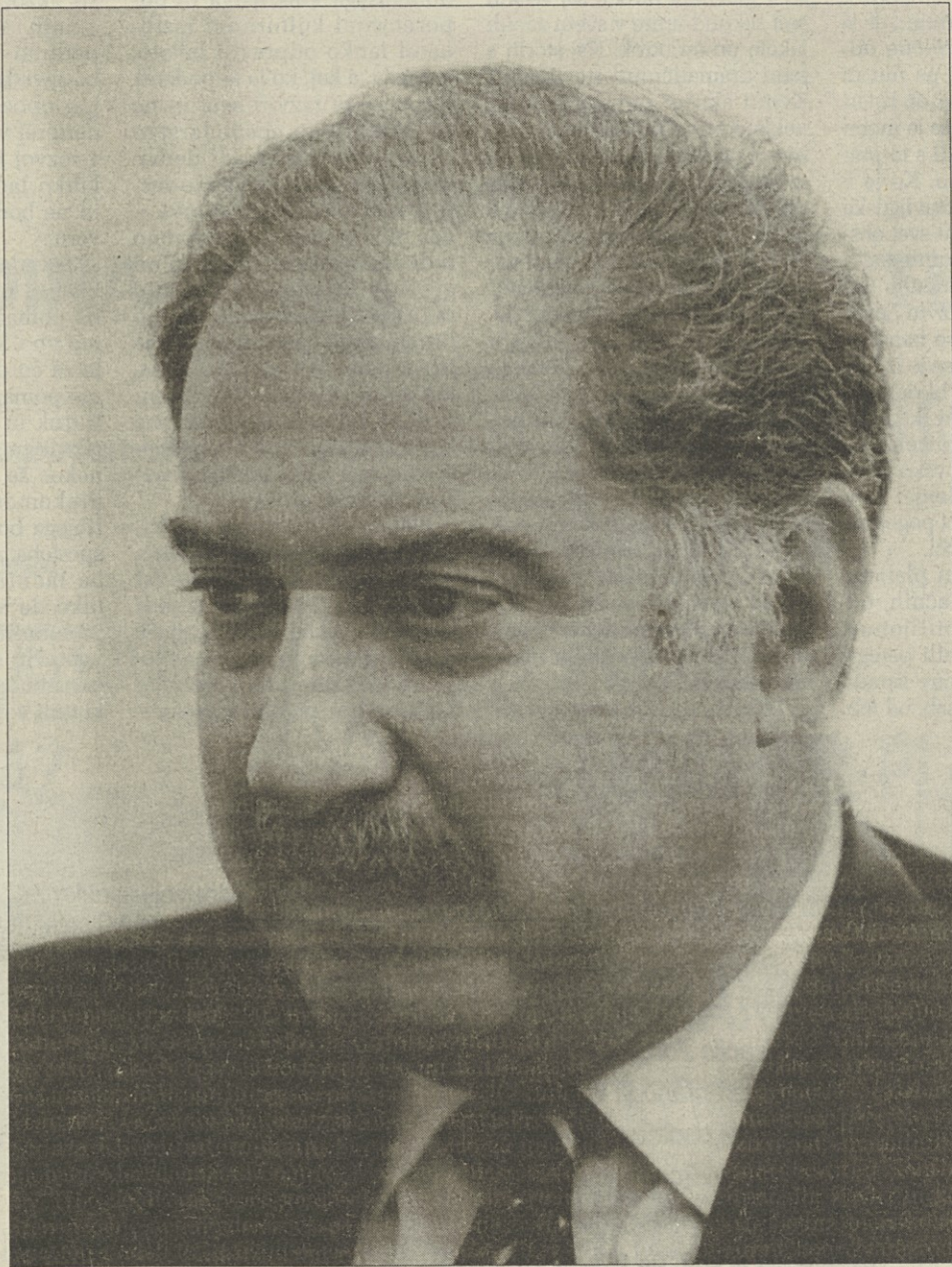
Ali ste na osnovi teh dogovorov spremenili svoj programski predlog? In katere so njegove najpomembnejše točke?

V drugi krog gremo na osnovi mojega programa, ki so ga ostale komponente sprejele. Očitno pa je tudi, da moram biti dovolj občutljiv in politično zrel, da upoštevam tudi predloge drugih političnih sil.

Ce boste izvoljeni, kaj mislite uresničiti najprej?

Mislím, da je kar nekaj nujnih problemov. Naj jih navedem. Zelo nujen je regulacijski nacrt, s katerim občina kasni. Ker nisem bil v prejšnji upravi, ne vem, kdo je zato odgovoren, dejstvo pa je, da tvegamo izgubo sredstev, ki jih Dežela namenja za njegovo uresničitev, če ne bo predložen v roku.

Drugi problem je takoi-menovano območje Monteshella. S tem lahko rešimo



vprašanje cestnega vozlišča pri Zavljah, obenem pa je to območje tisto, na katerem graditi gospodarski razvoj Milj. To območje mora biti namenjeno pristaniškimi dejavnostim. To je razlog, to je tista strateska izbira, zaradi katere nečemo namestitve hranilnikov utekočinjenega plina ali oblikovanje energetskega pola. Siskost mojega tekmeča Di Piazza v tej volilni kampanji je dejstvo, da se je omejil na zavračanje nacrtu o energetskem polu. Po mojem mnenju ni dovolj, da nek predlog zavrnem, ampak je treba tudi nakazati drugačno namembnost tistega območja.

Bili ste evropski poslanec, sedaj kandidirate za krajevnega upravitelja. Ali ni navarbo, da vas navajenost na velike evropske projekte zavede in da bi kot krajevni upravitelj prezrl majhne, vsakodnevne, vendar pav tako pomembne probleme?

Mislím, da je treba tudi majhne, drobne stvariti uokviriti v širsi nacrt, sicer tvegamo, da se jih rešuje protislovno in zmedeno. Lahko bi se na primer odločili za neko infrastrukturo, ki ne bi bila v skladu s perspektivo razvoja občine. To seveda ne pomeni, da drobni problemi niso pomembni. Med volilno kampanjo sem obiskal Milje in vse zaselke in sem ugotovil, da je nekaj problemov, ki jih prejšnje uprave niso znale ali mo-

gle rešiti. Nocem biti sodnik, toda jasno je, da so problemi cestniš, greznice kanalizacije, zgodovinskega mestnega jedra kritični problemi, če jih vsi ponavljajo. Ne vem, koliko teh problemov bi lahko rešil. Z občanmi pa sem se obvezal, da se bom - seveda če bom izvoljen - čez šest mesecev vrnil na njihove domove in jim povedal, kaj sem naredil in česa nisem naredil. In pojasnil jim bom tudi razloge, zaradi katerih tistih problemov nisem uspel rešiti. Mislím, da je to najbolj korekten našin

problemi, ki so tako aktualni tudi v Miljah. In ni naključje, da bom volilno kampanjo zaključil s podpredsednikom Walterjem Veltronijem. Povedal mu bom, kateri so problemi Milj, nato pa se bo moral on obvezati, da prispeva po svojih pristojnostih k njihovi rešitvi

Ko sva že pri evropskih razsežnostih, v evropskem parlamentu ste bili med zagovorniki finančnega »off shoreja« v Trstu. Kakšno korist imajo lahko Milje od te strukture, ki se bliza ure-

v katerega bodo vključene tudi Milje. Nedvomno bo zelo različen od scenarija minulih petdesetih let. Doslej so bile Milje vključene med mejo, ki je bila meja nekega sirskega političnega sistema, in glavno pokrajinsko občino, ki je vedrila po svoji volji in predvsem na osnovi lastne koristi. Sedaj se meja postopno briše, trzaska občina pa potrebuje tudi miljski prostor za svoj razvoj, na primer za pristaniške dejavnosti. To nam daje večjo pogajalsko moč, naš prostor se siri. Zato moramo razmišljati sirse, v večjih razsežnostih. Miljam bi rad ponudil svojo izkušnjo evropskega poslanca, pa tudi vezi, ki sem jih v tolikih letih političnega življenja stkal. Ni naključje, da so v volilni kampanji sodelovali italijanski in evropski poslanci, ki se ukvarjajo s

turizmu in trgovini. Nudi jo lahko turistično pristanišče marina Muja, prireditve, ki se ne omejujejo samo na miljski pust, izboljša se lahko gostinska in sirs turistična ponudba. V tem je lahko prisotnost poslovnih koristna za Milje.

Za Milje vidite torej novo vlogo tudi v novem mednarodnem okviru in v novih smernicah italijanske zunanje politike, ki se je odprla dialogu s Slovenijo in z Vzhodom?

Slovenija je pridružena članica Evropske unije in med državami, ki bodo med prvimi postale polnopravne članice EU. S tem bodo odpravljene tiste belordece zapore, ki označujejo mejo, možno bo se svobodnejše premikanje, kar Miljam siri njihov prostor. Ni naključje, da prav EU finansira gradnjo ceste, ki bo povezovala Korosce s Camporami in sla po Hrvatinih na slovenskem ozemlju. Mislím, da moramo že sedaj načeti problem dopolnitve železniskega tira med Trstom in Koprom, saj bo to nudilo tudi Miljam možnost povezave, ki lahko vsaj delno razbremeni ceste avtomobilkega prometa. To je smisel razmišljanja v širših okvirih. Na to ombomceje moramo gledati kot na integrirano območje, ne več na mejni območji dveh antagonističnih držav, ampak dveh držav, ki gresta vstric v skupni evropski dom.

In v tem okviru razmišljate tudi o novem pristopu do slovenske manjšine, ki živi v Miljah?

Prva točka mojega programa je bilo prav vprašanje identitete Milj. Mislím, da gre za istrsko-venetsko identiteto, v katero sodi tudi prisotnost slovenske manjšine. Seveda so tudi nekatere specifičnosti slovenske manjšine, ki jih je treba upoštevati in o katerih sem spregovoril na srečanju s predstavniki manjšine tako v Miljah kot v Zavljah, kjer sem se sestel s tistimi, ki se spoznavajo v nazorskih pogledih Slovenske skupnosti. V obeh primerih sem se počutil dejansko doma, saj sem tudi na evropski ravni prispeval k zorenju problema zascite manjšin.

Zato sem postavil na prvo mesto v programu problem istrsko-venetske identitete Milj in spostovanje pravic slovenske manjšine. Dodali bi se to, da sem manjšini priporočil, naj tudi sama poglobi Kupersovo poročilo o manjšinah, saj so v tistem dokumentu dragoceni napotki, ki neki upravi omogočijo ovrednotenje manjšine brez stroškov. Mislím, da ne gre samo za vprašanje upravnega okenca, pri katerem bo Slovenec govoril v svojem jeziku, mogoče je uresničiti se veliko več zelo pomembnih stvari.

Vojmir Tavčar

Kdo je Giorgio Rossetti

Giorgio Rossetti se bo prihodnjo nedeljo pomeril s kandidatom desnosredinskega zavezništva Robertom Di Piazzo v drugem krogu volitev za miljskega zupana. Rossetti je v prvem krogu dobil skoraj 31 odstotkov glasov Di Piazza pa 38 odstotkov.

Giorgio Rossetti, ki je star 58 let, ima dolgoletno politično izkušnjo. Svojo pot je začel kot novinar pri glasilu KPI L'Unità (dopisoval je tudi za PD in sicer poročal je z beneškega filmskega festivala), bil je občinski svetovalec, več mandatov je bil deželni svetovalec KPI, dva mandata pa evropski poslanec. Po razpustu KPI je pristopil k Demokratični stranki levice.

upravljanja. Milje niso New York in zupan občine, ki ima 13.000 prebivalcev, lahko ima redne stike z občanmi ter jim poroča o svojem delu.

Kaj pa lahko nudi mali občini človek, ki je bil evropski poslanec in je vajen evropskih razsežnosti?

Mislím, da lahko ponudim Miljam perspektivo, oziroma analizo scenarija,

snicitiv?

Milje bodo imele podobno korist kot ostali deli pokrajine. Če bo Trst pomembna finančna postojanka, bo pritegnila poslovneže, ki bodo iskali pri nas ne samo delo in poslovne možnosti, ampak tudi ustrezne življenjske pogoje. In to lahko koristi Miljam, če bodo sposobne pripraviti ustrezen razvojni nacrt, ki bo temeljil na

Kaksen je bil odgovor SKP, pozitiven, negativen...

Bolj kot odgovor SKP sem zaenkrat dobil odgovor prejšnjega zupana Mila, ki meni, da je volilna povezava s skupno prisotnostjo na glasovnici edina pot. Poleg tega pa zavrača prisotnost tistih članov DSL, ki so bili odborniki v njegovi upravi. Te logike ne razumem. Konec koncev se v drugem krogu moram pomeriti jaz s tekmečem Robertom Di Piazzoin bi moral jaz zato predlagati povezave. Političnih dogovorov se ne sklepa z diktati in osebno jih nisem nikoli vsiljeval. O mojem predlogu so seveda možna pogajanja, medtem ko se mi zdi Milov diktat izven politične logike.

Težavni odnosi med vami in Milom se mi zdijo dodaten dokaz težavnih odnosov med vladno in opozicijsko levico tako v

PO KONFERENCI ZA PREHRANO IN KMETIJSTVO V RIMU

Lačni Jug že nevarno trka na vrata presitega Severa

V rimski palači Organizacije združenih narodov za prehrano in kmetijstvo (FAO) se je po zasiedanju na vrhu v prejšnjih dneh vse vrnilo v že utečene kolesnice. Delegacije iz 187 držav so zapustile večno mesto v prepričanju, da jim je tudi tokrat uspela kvadratura kroga, ker rimska deklaracija vsebuje le pobožno željo, da bodo do leta 2015 za polovico zmanjšali število lačnih. Podobno pobožno željo so izrekli pred dvaindvajsetimi leti, ko so svetu oznanjali, da bodo do leta 1980 odpravili lakoto. Takrat je bil položaj nedvomno boljši od sedanjega in vseeno jim podvig ni uspel. Nekoc je bil zemljevid lakote povsem drugačen, omejen je bil na območja, ki jih je medblokovska konfrontacija skoraj obsla in kjer je občasno prihajalo do medetničnih spopadov.

Lakota je ob vojni, kugi in smrti edini od apokaliptičnih jezdecev, ki ga je razviti svet

načrtno zbrisal iz svoje podzvesti v lažnem prepričanju, da je človeški razvoj dokončno odpravil to tegobo. Ker pa mu ni uspelo odpraviti vojne, ob kateri vtrajno jezdi lakota, se je moral prej ali slej soočiti tudi s to prastaro človeško tegobo. Ko je v Nigeriji izbruhnila državljanska vojna zaradi Bijafre, so svet obsili posnetki za lakoto umirajočih otrok z nabrekli trebuh. Od takrat je moral tudi razviti Sever priznati, da lakote niso iztrebili. Se več, število lačnih se je iz leta v leto večalo, tako da bi doseglo svoj višek prav sedaj, ko svet mukoma išče nove oblike sodelovanja, ko medblokovsko konfrontacijo se ni zamenjal nov svetovni red in so torej pogoji za odpravo lakote najslabši.

Danes je na našem planetu vsaj 800 milijonov lačnih, od teh jih je kar 199 milijonov otrok, ki niso dopolnili petega leta starosti. Letno umre zaradi lakote 13 milijonov oseb, od teh

so v glavnem otroci, saj vsakih šest sekund umre v svetu zaradi lakote po en otrok. Kaj storiti s temi dramatičnimi številkami? Zveni skoraj neverjetno, da neke odrasli in otroci umirajo zaradi podhranjenosti, druge pa se otepajo z bolezensko debelostjo in z viski hrane, ki jo morajo uničevati. Generalni direktor FAO Jacques Diuf je v Rimu navedel, da bi za leto dni nahranili vse lačne, če bi jim namenili denar, ki v devetih najrazvitejših državah sveta tedensko porabijo za prehrano psov in mačk. Marsikdo pa bi lahko ob tem podatku navedel, da v neravnih državah ne bi bilo lakote, če bi denar za orožje namenili gospodarskemu in kmetijskemu razvoju. Taki pa pri tem pozabljajo, da to orožje prodajajo prav razviti, ki marsikje namenoma razplamteajo medetnične strasti, tako da lahko v spopadih mastno zaslužijo.

Trditve, da bi s pomočjo so-

dobnejšega kmetijstva in odpornejšimi kulturnimi rastlinami lahko odpravili lakoto, je točna, a kaj, ko je ta podatek točen le za razviti svet in ne za motikarsko gospodarstvo nerazvitih, kjer zaradi demografske eksplozije število lačnih ust narasča iz dneva v dan. Ob vojnah je nedvomno tudi demografska rast eden od glavnih krivcev za sedanje lakoto. Laično pojmovanje družinskega načrtovanja, pa je trn v peti tako za katolicane kot za muslimane. Predvsem prvi se ne strinjajo, da bi s kontracepcijo znižali prekomerno rast prebivalstva v nerazvitih državah.

Nekaj pa bo treba storiti, ker že sedaj lačni Jug opozarja bogati Sever, da ne bodo vsi mirno čakali na smrt zaradi lakote. Ze sedaj lačni bežijo v razvite države in so pripavljene na vse, samo da preživijo. Ko bo ta beg zadobil razsežno-

sti ekzodusa, ko bodo trume lačnih Africanov in Azijcev podirali vrata bogate Evrope, bo seveda prepozno. Prav zato Jug opozarja, da mora Sever čimprej vložiti svoje presežke v razvoj Juga, tako da se bodo lahko lačni doma prehranili in ne bodo pritiskali proti severu.

Seveda vsi navajajo prastari kitajski pregovor, da lačnemu ne pomagamo, če mu darujemo ribo, ker ga bomo nahranili le za en dan, resnično mu bomo pomagali, če mu bomo dali trn in vrstico ter ga naučili ribolova. Pregovor je morda nekoc se drzal, danes pa je s prekomernim izkoriščanjem ribjega bogastva postal le prišpoda za zahtevo, da je treba lačnim doma pomagati, tako da se bodo lahko sami prehranili. Kako, mora seveda ugotoviti stroka in ne transnacionalne prehranske družbe, ki tudi v tem vidijo nov biznis.

Ob vsej tej dramatični sliki pa ne smemo pozabiti na še hujsi problem, ki trka na vrata ne samo nerazvitega, temveč tudi razvitega sveta - pomanjkanje pitne vode. Leta 1950 je povprečen African imel na razpolago 20.600 kubčnih metrov vode, leta 2000 pa bo imel le 5.100 kubčnih metrov, Azijec je imel 9.600 kubčnih metrov, imel pa jih bo le 3.300 kubčnih metrov. Nič na boljsem niso Evropejci, kjer bodo namesto 5.900 razpolagali s 4.100 kubčnimi metri, podobna usoda bo doletela Svernoamericane (s 37.200 na 17.500 kubčnih metrov) in Juznoamericane (s 105.000 na 28.300 kubčnih metrov). Nič cudnega torej, da sedaj vsi zahtevajo tak sprejemljiv razvoj, ki bo prijazen do narave, ker v nasprotnem primeru bomo po lakoti umirali se zaradi žeje.

Splošnost, ki ne jamči uspešnosti

Prvic v svoji zgodovini je Organizacija združenih narodov za prehrano in kmetijstvo (FAO) svoj sklepni dokument pripravila že vnaprej, tako da so ga lahko zaradi svoje splošnosti z dolгим ploskanjem sprejeli že ob otvoritvi. Kasneje pa je prišlo do zapletov, ker je stinrajst delegacij objavilo svoje razlage dokumenta, med njimi tudi Vatikan in ZDA. Sveti sedež se je namreč distanciral od tiste točke dokumenta, ki namiguje na družinsko načrtovanje (stabilizacija svetovnega prebivalstva). Washington pa je dal vedeti, da na svoj način pojmuje pravico vseh ljudi do primerne prehrane. Take razlage so povsem razumljive, če navedemo le glavne točke iz sprejetega »sklepnega« dokumenta, ker si jih lahko vsakdo po svoje razlaga.

Za cilj smo si zastavili, da zagotovimo prehransko varnost in odpravimo lakoto v vseh državah. Do leta 2015 moramo razpoloviti število podhranjenih oseb.

Potrebujemo take politične, družbene in gospodarske razmere, ki bodo v pogojih miru, stabilnosti in ugodnosti slonele na popolni paritetni sodelovalnosti mož in žena.

Uresniti je treba tako politiko, ki naj odpravi družbene razlike, tako da bo zagotovljen boljši dostop do zadostne, zdrave in smotrno izkoriščene hrane.

Revsčina je eden od glavnih vzrokov za lakoto. Ob njej so se vojne, terorizem, korupcija in degradirano okolje.

Nadaljevati je treba s politiko razvijanja domačega razvoja v raznih regijah tako v kmetijstvu kot v ribištvu, v pogozdovanju in kmetijstvu.

Prehrabeni in kmetijski trg mora ob trgovinski izmenjavi težiti, da s pravičnejšim svetovnim sistemom zajamči prehransko varnost vseh.

Težiti je treba k sprejemljivemu izkoriščanju naravnega bogastva s hitro stabilizacijo svetovnega prebivalstva.

Primarno vlogo morajo odigrati posamezne države, ki so dolžne uresniti ugodne pogoje in s primerno politiko zagotoviti mir.

S preventivo se je treba pripraviti na naravne katastrofe in nujnosti, ki jih povzroča človek, tako da bomo lahko kos trenutnim zahtevam.

Zavzeti se je treba za odobritev in uporabo javnih in zasebnih naložb, ki naj spodbudijo človeške resurse, kmetijstvo, ribištvo in gozdarstvo.

Hrana ne sme postati sredstvo političnega in gospodarskega pritiska. Poudariti je treba pomen sodelovanja in mednarodne solidarnosti.

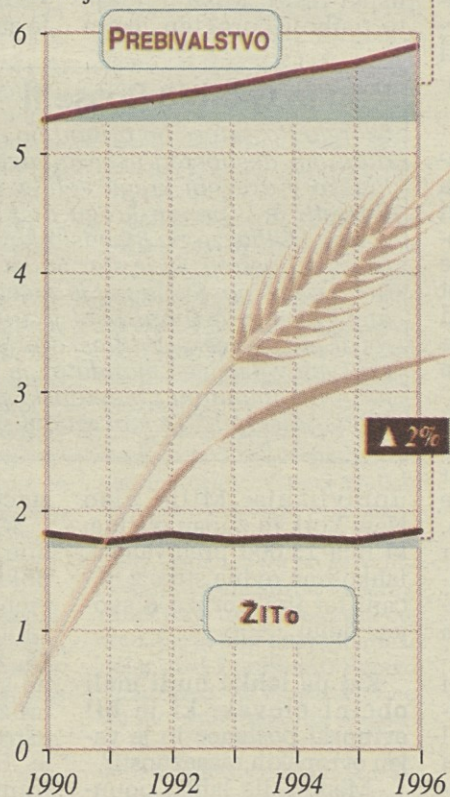
Države naj se odpovejo enostranskim pobudam, ki so v nasprotju z mednarodnim pravom in ustanovno listino OZN in ki ogrožajo prehransko varnost.



V Rimu je od 13. do 17. novembra potekal vrh organizacije Združenih narodov za prehrano in kmetijstvo FAO. Osnovni podatek zasedanja je bil, da 800 milijonov ljudi na svetu trpi lakoto. Naloga konference je bila, da poišče rešitve, predvsem z omogočanjem revnim državam, da si same proizvedejo zadostne količine hrane. Nekaj podatkov:

Žito in prebivalstvo

Gibanje v proizvodnji žita zaostaja za rastjo prebivalstva. Prebivalstvo je izraženo v milijardah, žitarice pa v milijardah ton.



Afrika

Organizacija Združenih narodov za prehrano in kmetijstvo FAO ocenjuje, da se 14 afriških držav nahaja v zelo težkih pogojih, ki so jih v večini primerov zakrivil ljudje.

Liberija - Nujno je potrebna hrana za premostitev pomanjkanja, ki ga je povzročila državljanska vojna.

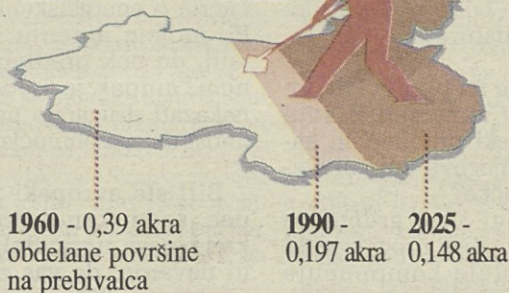
Sierra Leone - Potrebna je pomoč za obnovo kmetijstva.

Somalija, Sudan - Potrebna je hrana za preživetje prebivalstva po državljanski vojni.

Ruanda, Burundi, Vzhodni Zaire - Potrebna je pomoč beguncem na območju Velikih jezer.

Kitajska

Obdelana površina na prebivalca - V Kitajski število prebivalcev narašča, industrijski razvoj pa odzira obdelano površino. Kitajska je v čedalje večji meri odvisna od uvoza žita.

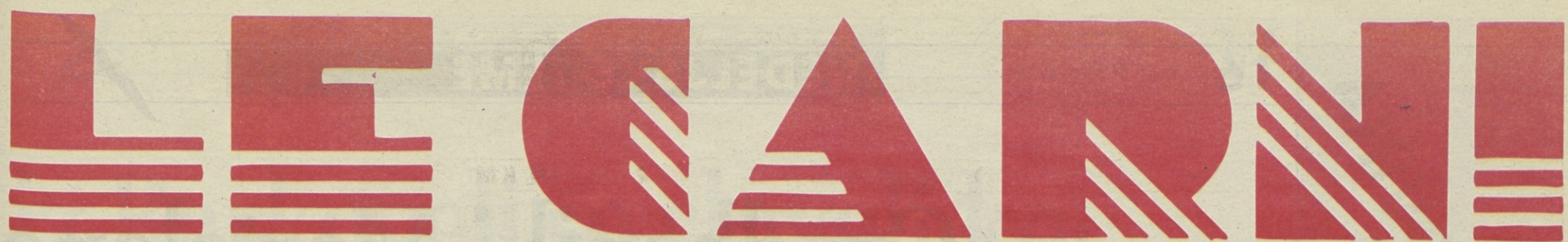


Mehika

Genetski inženirji preizkušajo novo vrsto koroze, s katero bi lahko kljubovali lahkoti v svetu. Blizu Mexico Cityja dela v posebnem centru kakih 100 znanstvenikov iz 40 držav. Glavne značilnosti nove vrste koroze so:

- Cvet** Vpliva na dozorevanje in uspešnejše kljubovanje suši.
- Steblo** Krajše je, da se lažje upira vetru.
- Listje** Načrtovano je, da kljubuje suši.
- Korenine** Poganjajo globlje, da lažje kljubujejo vetru in žuželkam.





TRST - TRG STARE MITNICE 1 (Largo Barriera vecchia)

MAXI PONUDBA

OD TORKA, 26. NOVEMBRA 1996

Pripravljeni in pakirani proizvodi

GOVEDINA

Cena za kg

IZBRANO MLETO mešano govedina-teletina

5.980

CENENO ZA JUHO z dodatki

2.980

PRSA ZA JUHO S KOSTJO

3.980

V KOŠČKIH ZA GOLAŽ ne mastno

7.980

PREDNJA MEČA ne mastno

8.980

ZADNJI DEL (»muscolo«)

9.980

TANKI DEL PLEČETA (»capel de prete«)

10.980

MESNI ZAVITKI

10.980

PLJUČNA (»sottofiorentina«)

10.980

ZREZKI BEDRA

14.980

PLESKAVICE (»zvizzere«)

9.980

JETRA zrezki

8.980

GOVEJE LIČNICE

10.980

TELETINA

Cena za kg

PRSA S KOSTJO

7.980

PEČENKA

9.980

PLEČE

13.980

TANKI DEL PLEČETA (»capel de prete«)

16.980

ZREZKI za družino

15.980

IZBRANI ZREZKI

16.980

V KOŠČKIH ZA GOLAŽ

9.980

HRBET ZA PEČENKO

12.980

TELEČJA PODTREBUŠNA (»arrocolato«)

8.980

PLESKAVICE (»zvizzere«)

9.980

CELA KRAČA

7.980

JETRA zrezki

15.980

TELEČJE LIČNICE

10.980

SVINJSKI KOTLETI 9.980 SVINJSKE ZADNJE KRAČE 4.980 SVINJSKO BREZ KOSTI 8.980

MLETO ZA ŽIVALI

2.980

SRCE

3.980

LEDVICE

3.980

PLJUČA

2.980

PURANJE MESO

2.980

KOKOŠ

3.980

PIŠČANČJE BEDRO

3.980

PIŠČANČJA PRSA

9.980

PODJETJE IZJAVLJA, DA GOVEJE MESO V PRODAJI PRIHAJA OD ITALIJANSKIH REJCEV PREDVSEM IZ VENETA.



Gradbeniki Martelanc največje in najuspešnejše

21. decembra 1951 smo na uvodnem mestu na tržaski strani Primorskega dnevnika brali članek z naslovom »Anton Martelanc, graditelj Narodnega doma, umrl«. V žal prekratnem uvodniku (več prostora je na isti strani bilo posvečenega otvoritvi nove občinske hiše na Repentabru) je nepodpisani avtor napisal, da je pokojnik, ki je bil prav nekaj dni prej dosegel visoko starost 88 let, bil zadnji iz znane podjetniške družine Martelanc iz Barkovljah. Ta je pred prvo svetovno vojno zaslovela, ne le samo z gradnjo Narodnega doma, za katerega je načrt naredil Max Fabiani, marveč s celo vrsto drugih pomembnih del. »Bil je stara slovenska korenina, zaveden Slovenec, ki je vzgojil tudi zavedno družino, in resničen graditelj, ki je polagal ne le materialne temelje raznih nasih domov ter deloval v onih casih, ko se je prenehala asimilacija Slovencev ter so se naši dedi postavljali na trdne noge«, piše v Primorskem dnevniku.

Zatem beremo se kaj vse so v Trstu zgradili Martelanci in kako so se udeleževali v takratnem slovenskem javnem življenju v Trstu, se zlasti v domacih Barkovljah.

Nekaj bolj podrobnega o tej družini gradbenikov sem našel v Gospodarstvu z dne 28. maja 1948. Bil je to spis iz vrste člankov o slovenskem podjetnistvu v Trstu, ki so takrat, podpisani z oznako »- od -«, izhajali v Gospodarstvu. Podatki iz teh člankov v Primorskem dnevniku ter Gospodarstvu kot tudi iz drugih virov so v Slovenskem primorskem biografskem leksikonu (9. snopč, izšel leta 1983), kjer so obdela-

ni razni člani te znane barkovljanske družine. Nekaj je napisal tudi prof. Vladimir Turina v posebni številki Zaliva leta 1968.

In vendar je vsega tega premalo, se zlasti če vemo, da so Martelanci v Trstu veliko gradili, in v neki dobi imeli nekaj več kot dva tisoč delavcev ter bili največje gradbeno podjetje v Trstu. Niti v Edinosti iz let pred 1. vojno ni veliko napisane o tem podjetju, niti v raznih tednikih, ki so v Trstu izhajali po 2. svetovni vojni. Slovenci vse vemo o pesnikih in pisateljih, o pevskih zborih in zavarovalnicah za govejo živino, o nasih učiteljih, zupnikih in politikih, malo ali skoro nič ne vemo o velikih podjetnikih. In smo jih vendar imeli. Brez teh, kot tudi brez številnih malih trgovcev in obrtnikov, nas najbrž v mestih ne bi bilo več. Prav piscema v Gospodarstvu in v Primorskem dnevniku se moramo zahvaliti, da imamo nekaj zapisanega o Martelancih. Najbrž tudi zaradi tega, ker sta takrat, pred skoro pol stoletja, dva pisca, morda je to bil tudi ena in ista oseba, se imela ali imel možnost pogovoriti se z ljudmi, ki so živeli v času pred 1. svetovno vojno. Morda je med sogovorniki bil tudi sam Anton Martelanc.

Marsikaj drugace je bilo v Gorici, kjer je že pred 1. svetovno vojno Andrej Gabrček omenjal vsak podjetniški podvig slovenskih ljudi v tem mestu, in kjer smo tudi imeli kar precej močnih podjetnikov. Če se omejimo na gradbene podjetnike, samo v Gorici imeli podjetje bratov Mozetič, ki je zaposlovalo do 400 delavcev. Ko prebiramo seznam gradbenih

dovoljenj, ki je ohranjen v arhivu goriske občine, brž ugotovimo, da je to podjetje bilo v Gorici vodilno v tej stroki. Prav tako je v Trstu prednjačilo podjetje bratov Martelanc. Morda bi se kdo nasel, morda kak student, ki bi se podvzival in napisal studijo o tem podjetju.

Ceprav se ta priimek v Barkovljah omenja že v prastarih casih v osrednje izstopa Anton, praded Martelancev - gradbenikov, ki je v 18. stoletju imel krcmo pod jezuitsko cerkvo v mestnem središču. Njegov sin, prav tako Anton, rojen 1812, je imel podjetje za nakladanje in razkladanje balasta (peska, gramoza in drobnejšega kamenja), na trgovske jadnice, ki so prihajale oz. odhajale iz trzaskе luke. Pri tem delu je sodelovalo 45 do 10- do 12-tonskih barkovljanskih ladij.

Tako so Martelanci prisli v stik z gradbeno dejavnostjo. Ivan (r. 1843), Svetko (r. 1862), in Anton (r. 1863) so se vsakebi bavili z gradbeno dejavnostjo. Ivan in Anton sta bila brata. Leta 1887 so pričeli delati na skupinski osnovi. Najbolj uspešen je bil Ivan, ki je svoje delo na tem področju acel zelo mlad, takrat ko so dograjevali prostor za glavno tržasko postajo Juzne železnice. S podjetnikom Ivanom Pertotom je sodeloval tudi pri gradnji barkovljanskega portica, kasneje pa pri gradnji kontoveljskega portica pri Cedasu. Sam je leta 1889 prevzel naročilo za prenos 5 velikih okroglih tankov za nafto iz mesta k Sv. Savi. Medtem ko so jih nekateri drugi hoteli razdreti in po cestah prenesti k Sv. Savi, ter jih tam ponovno montirati, jih je Ivan Martelanc spustil nedotaknjene v morje in jih potem, vlečene od parnika, v picli uri pripeljal na cilj.

Svetkov oče Luka je bil gradbeni podjetnik in je nekaj naredil tudi v Miramarskem parku. Ko je nadvojvoda Maksimilijan odšel v Mehiko, je Luki podaril par konj. Nadvojvoda Maksimilijan pa je bil Luki Martelancu dolzan veliko denarja za opravljena gradbena dela v parku. Luka tega denarja ni nikdar videl, saj se Maksimilijan ni vrnil iz Mehike. Z Ivanom je Svetko zgradil hotel v Grljanu, sam pa kopalnice Excelsior v Barkovljah. O izgradnji hotela v Grljanu je slovensko časopisje takrat poročalo kar precej. Pobudo zanj je dala družba, v kate-

ri so delnice imele tri slovenske trzaskе banke: Jadranska banka, Trzaska posojilnica in hranilnica ter Trgovsko - obrtna zadruga. Hotel so pričeli graditi leta 1910. V njem je bilo 30 sob za tuje. Kopalnice je bilo urejeno na 200 metrih obale, nad obalo so zgradili 50 kabin.

V Gospodarstvu piše, kot že omenjeno, da so trije Martelanci skupno tvrdko ustanovili že leta 1887. Ne vem, če bo to povsem držalo. V »Guida generale per Trieste, il Goriziano, l'Istria, Fiume e la Dalmazia« za leto 1899 sta omenjena loce - »Giovanni Martellanz, capo m. muratore, Barcola 300« in »Santo Martellanz, capo m. muratore, Barcola 312«. Tudi v kasnejši »Guida generale« za leto 1915 so Martelanci označeni posebej. Napisano je tudi, da ima Ivan telefon s številko 1713, Anton pa telefon s številko 6411.

Brez dvoma so trije Martelanci delali skupaj, pa čeprav menim, da je vsaj v prvem casu, morda od že omenjenega leta 1887, slo za sodelovanje posamičnih podjetnikov v skupnih projektih. V arhivu trzaskеga trgovskega in pomorskega sodišča, ki ga hranijo v Državnem arhivu v Trstu (Archivio di Stato, Trieste) je nekaj dokumentov iz leta 1902 in kasnejših, ki se nanašajo na tvrdko »Stavbno podjetje Ivan Martelanz in drug - Impresa costruzioni Giovanni Martelanz e comp - Bauunternehmung Johann Martelanz und Comp«.

Trije delničarji, vsak soudeležen z eno tretjino deležev, so, po teh podatkih, družbo ustanovili se v začetku leta 1902 in na sodišču tozadevno prošnjo za registracijo podjetje vložili 15. aprila 1902. Na sodišču so jim vpis odklonili, ker ni bil vložen plačilni nalog. Kmalu zatem je, v imenu treh Martelancev, odvetnik dr. Matej Pretnar vložil rekurz, v katerem je podrobno obrazložil zakaj ni bil vložen plačilni nalog. Martelanci so trdili, da ne gradijo na lastno pest, marveč samo po naročilu, in da morajo potrebne surovine in blago kupovati, da ga potem vgradijo v od njih zgrajene objekte. Njihovo delo da je torej predvsem trgovskega zanjaja in da je tak njihov odnos do davčne uprave. Nima tu smisla spustati se v podrobnosti rekursa, o katerem ni bilo govora samo v Trstu, marveč tudi na Dunaju. V rekurzu je tudi napisano, da samo na sodišču v Trstu delajo takšne birokratske težave, da v vsej Avstriji sodišča ravna jo drugače pri vpisu v trgovski register. Podjetje in sodišče sta bila v pat poziciji kar nekaj časa. Končno, tik pred koncem leta 1902, je to skupno podjetje bilo vpisano v trgovski register na sodišču. Tu velja se omeniti, da medtem ko v slovenskem tisku uporabljamo naziv »Martelanc«, so se v uradnih dokumentih gradbeniki podpisovali z oznako »Martelanz«. V sodnih dokumentih iz srede dvajsetih let, torej po 1. svetovni vojni, je tudi receno, da sta po smrti Ivana, delničarja Svetko in Anton, prevzela njegov družbeni delež.

V prej omenjenem rekurzu iz leta 1902 je tudi napisano, da registracijo potrebujejo, kajti v drugačnem primeru ne bi bili morali konkurirati za pridobi-

tev večjih del, ki so jih razpisovale državne ustanove oz. železnice. Prav to me je poblez zanimalo.

Za pricujoči spis o barkovljanskih Martelancih sem se odločil v trenutku, ko je kar veliko pobud ob 90 - letnici izgradnje Bohinjske železnice. Pred nekaj tedni sem prav na teh straneh Primorskega dnevnika pisal o knjigi inz. Gorazda Humarja »Kamniti velikan na Soci«, v kateri avtor piše vse kar je treba vedeti o Solkan - skem mostu, edinstvenem kamnitem mostu za potrebe železnice, ki je, mimogrede kamniti most z največjim lokom na svetu.

Tik pred izidom je zbornik o 90-letnici Bohinjske železnice. Ze cez nekaj dni izide v Gorici. V njej so spisi nekaj več kot 15 avtorjev. Pri njej sodeluje tudi Roberto Casanova, ki sodi v skupino entuziastov - prijateljev trzaskеga Železniskega muzeja. Pred nekaj leti si je za svoje diplomsko delo na univerzi izbral tematiko o železnicih v nasih primorskih krajih, seveda največ v avstrijskih casih. Ko piše o gradnji železniške postaje državne (Bohinjske) železnice pri Sv. Andreju (danes Trst - Marsovo polje, Trieste - Campo Marzio), omenja, da sta 16. maja 1904 dela zanj prevzeli tvrdki Union iz Dunaja in gradbeno podjetje C. Gorup, Martelanz & C. iz Trsta. Prvo podjetje da je poskrbelo za ureditev temeljev in železniške ograje ter za postavitev električnih signalov, Trzacani pa za izgradnjo stavbe in za postavitev singalov ter ograje na skladišču za les pod Skednjem.

Avtor je te podatke našel v dokumentih, ki so mu služili za svojo diplomsko tezo, pa čeprav velja običaj, da veliko poudarka dajes načrtovalcu stavbe, bolj malo pa gradbenemu podjetju, ki je poskrbelo za njeno uresničitev. Pobrskal sem po dveh takratnih časopisih, L'osservatore triestino in Edinost, a zal ni v njih nič napisane. L'osservatore triestino je bil dnevnik, uradno glasilo Avstrijskega Primorja. 7. junija 1906 je v njem bil objavljen daljši članek o novi železniški postaji. Dela zanj so se pričela v avgustu 1904. Gradbinci so imeli precej težav, saj so morali zabiti v močvirnato dno nekaj tisoč lesenih pilotov. Nanje je bilo treba položiti en meter visoko betonsko ploškev. Treba je bilo upoštevati tudi dejstvo, da je tam bilo kamnenje temeljev portica iz časov Marije Terezije, po kateri se je imenoval pomol od tam do Lanterne. Področje nove postaje so torej iztrgali morju ter močvirju. Postajno stavbo so pričeli graditi sredi leta 1905, dograjena je bila v maju 1906. Clankar v trzaskem uradnem listu piše, da je za vsa ta dela poskrbel tvrdka »Union Baugesellschaft« z Dunaja. Podobno beremo tudi v Edinosti. Niti v tem listu Martelanci niso omenjeni. Očitno je bil članek povzet po uradnem dnevniku, in čeprav so Martelanci imeli vodilna mesta tudi v številnih takratnih slovenskih društvih ter bankah, niso omenjeni pri gradnji nove železniške postaje v Trstu.

To njihovo delo z državnimi železnicami pa ni bilo edino.

Kmalu po izgradnji nove postaje pri Sv. Andreju (uradno in svecano je jo otvoril prestolonaslednik Franc Ferdinand 19. julija 1906) so Martelanci prevzeli tudi dleto z povezavo z železniškimi tiri med glavno postajo Juzne železnice in novo postajo pri sv. Andreju. Morali pa so razsiriti obalo. Na slikah vedutah Trsta iz srede prejšnjega stoletja se namrec zdi, kot da bi palače bile prav blizu morja. Podjetje Martelanc je takrat moralo kar precej kamenja in drugega materiala vreči v morje, da bi bila pristaniška obala razširjena tako, da bi je po njej lahko vozil vlak. Mnogi Trzacani se brez dvoma spominjajo, da so tovrni vlaki na obali, kar sredi mesta, z ene na drugo postajo sopihali se pred kakšnim letom. Leta 1908 so Martelanci imeli se en posel z avstrijskimi državnimi železnicami. Zgradili so 13 pretnadstropnih his z 244 stanovanj za železnice. Vse delo so opravili v samo 9 mesecih.

Martelanci so imeli veliko gradbeno podjetje, ki je skrbelo za vse faze gradbene dejavnosti, od prevoza kamnenja in opeke pa tja do ureditve sanitarij v stavbah. Danes bi rekli, da so stavbo izročili s kljuci v rokah. Bili so trenutki, ko so zaposlovali do 2.400 delavcev. Bili so največje gradbeno podjetje v Trstu in, kot zavedni Slovenci, brez dvoma marsikomu trn v peti. Ne tliko iz jezikovno - narodnih razlogov, marveč predvsem iz konkurenčnih. Zavist in konkurenca sta najbrž marsikdaj botrovala in ne botrujeta narodnostni nestrpnosti.

Tudi velicasta in zelo lepa stavba današnje prefekture, »Palazzo del governo«, na Trgu Zedinjenja Italije, takrat palača avstrijskega cesarskega namestništva na nekdanjem Velikem trgu, je, vsaj delno, sad prizadevnosti Martelancev. Zemljišče je tam bilo močvirnato, zaradi tega ga je bilo treba najprej utrditi. Podjetje nasih Barkovljanov je tam v dno zabilo nekaj nad dvatisoč kolov - pilotov visokih nad 6 metrov. Nekdo drug je potem na teh ze trdnih tleh zgradil castitljivo palačo. Se pred odprtjem nove državne proge so pod Skednjem sodelovali pri izgradnji lesenega skladišča. Sodelovali so tudi pri izgradnji nove luke pri Sv. Andreju. Sli so delat tudi drugam. Soudeležni so bili pri izgradnji gradnje luke v Pulju, pri nekaterih velikih delih v Dalmaciji, itd. V ladjedelnici sv. Marka v Trstu so zgradili posevno zidano podlago za spuščanje v morje novograjnih parnikov in vojnih ladij. To drsalisce se razteza na suhem 210 m v dolzino, pod vodo po 90 m. Koncano je bilo ze leta 1890, prva ladja spuscena v vodo dve leti kasneje je bila vojna ladja »Habsburg«.

Martelanci so bili zelo aktivni v slovenskem življenju v Trstu. Sodelovali so pri ustanovitvi in vodenju Obrtnijskega društva v Barkovljah pri sv. Jerneju, pevskega društva Adria, Galsbeni matici, pri Sokolu, pri Trzaski posojilnici in hranilnici. Nekateri med njimi so Barkovljani tudi izvolili v svete krajevnih uprav.

Marko Waltritsch

Martelanci so zgradili Narodni dom



Podjetje bratov Martelanc je zgradilo tudi veliko stavbo, ki je bila in je se v ponos trzaskih Slovencev. To je Narodni dom, ki so ga zgradili leta 1904 po naročilu Trzaskе posojilnice in hranilnice, najstarejše in tudi kaj kmalu najmočnejše slovenske banke v Trstu. Ustanovljena je bila leta 1891, potem ko so jo pobudniki registrirali na trzaskem sodišču, in je takrat lahko tudi pričela posloovati. Podlaga za to banko je sicer bila dana že nekaj let prej, ko je bil leta 1885 izdalen statut in je bil tudi izvoljen upravni odbor. Zaradi kmalu zatem nastalih nesporazumov med odborniki iz vsega tega takrat ni bilo nič, banka ni bila registrirana. O tem je veliko napisanega v takratni Edinosti in tudi v mesečniku Zveze slovenskih posojilnic z naslovom Zadruga, ki je izhajal v Celju. Zaradi tega je njen dejanski datum ustanovitve sele leto 1891, ko je bila registrirana na sodišču. Lahko si samo predstavljamo kakšne uspehe bi bila dosegla ta banka, ko bi bila dejansko ustanovljena že šest let prej. Njen uspeh je bil namrec tolikšen, da si je že po desetih letih lahko omislila veliko palačo kot svoj sedež (v njej so uredili tudi hotel, gledalisko dvorano, in se vrsto uradov). Takrat v vseavstrijskem merilu že znani goriski arhitekt Max Fabiani je naredil načrt za Narodni dom v Trstu ter za Trgovski dom v Gorici (slednjega po naročilu banke Trgovsko - obrtna zadruga). Oba sta bila dograjena v letu 1904. Trgovski dom v Gorici je zgradilo podjetje bratov Mozetič, Narodni dom v Trstu pa podjetje treh Martelancev. To barkovljansko gradbeno podjetje je leta 1902 zgradilo tudi stavbo Ciril - Metodove sole pri Sv. Jakobu, kjer je sedaj uredništvo Primorskega dnevnika-

M.W.

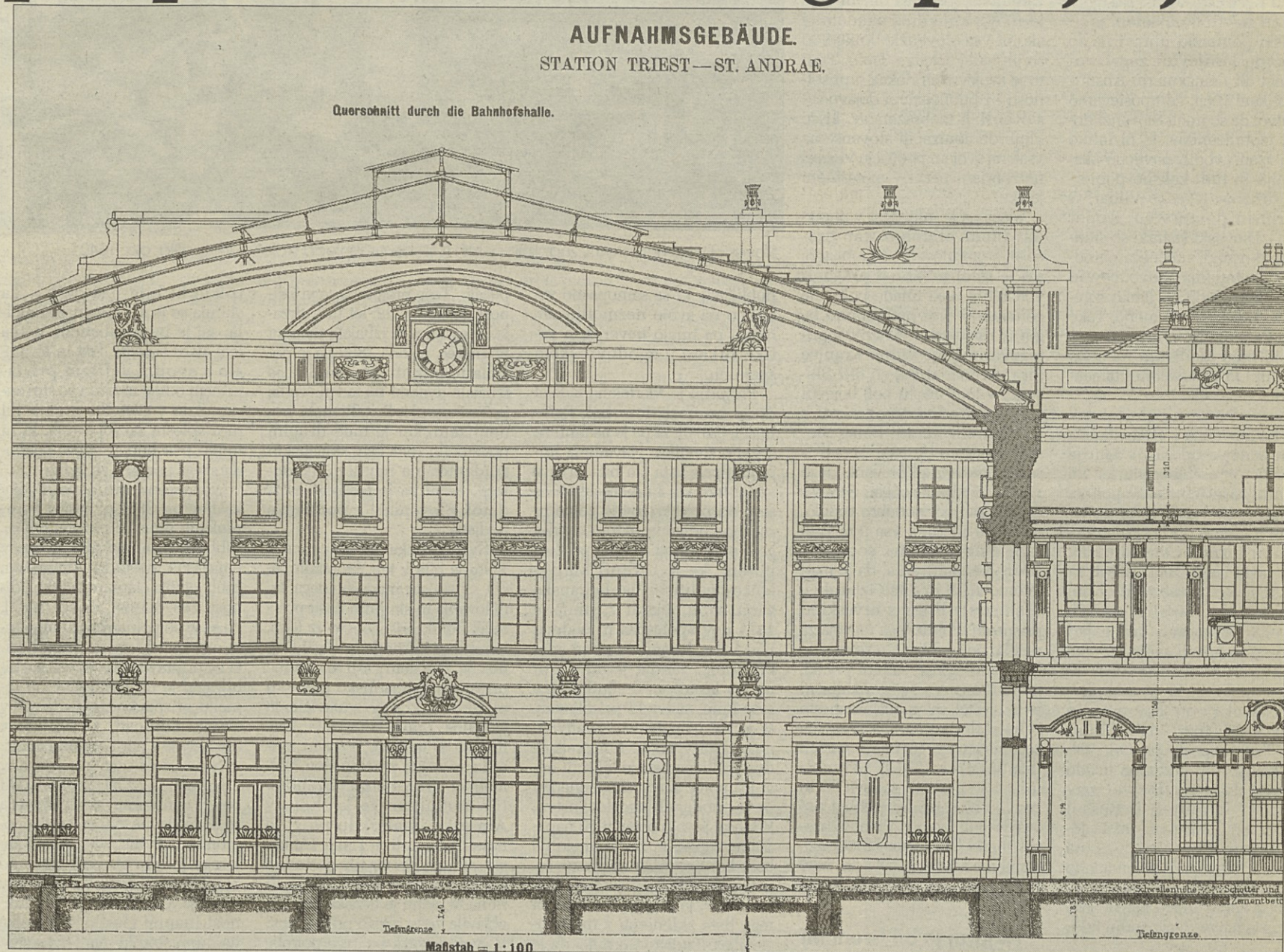
iz Barkovelj so sloveli kot gradbeno podjetje v Trstu

Pri gradnji postaje pri Sv. Andreju velik prispevek slovenskega podjetja

Trzaski podjetniki so že kmalu po izgradnji Južne železnice, ki je leta 1857 Dunaj povezala s Trstom (speljana je bila skozi Gradec, Maribor in Ljubljano) zahtevali izgradnjo se ene proge, ki naj bi to pristaniško mesto povezala z zahodnimi predeli cesarstva (češke dežele, Salzburg, Tirolska, Nizja Avstrija) ter z Bavarsko. Takrat je bil odprt Sueski prekop. Zaradi boljših in zato hitrejših železniskih zvez s svernimi pristanišči je namreč blago namenjeno v prekomorske dežele iz Srednje Evrope potovalo na sever. Na Dunaju pa so odlašali z izgradnjo druge proge, bodisi, ker niso imeli dovolj denarja, bodisi ker se zanj generalni niso ogrevali. Menili so, da bi bila preblizu nove meje z Italijo. V kasnejših 40 letih je v Trstu in v Gorici, v Ljubljani, Celovcu in v Pragi, se najbolj seveda na Dunaju, bilo veliko razprav o potrebi te proge, kot tudi o krajih po katerih bi jo morali speljati. Končno so v dunajskem parlamentu leta 1901 sprejeli odločitev o izgradnji čezalpske železnice povezave. Zgraditi bi bilo treba Trusko železnico, predor pod Karavankami in Bohinjsko progo, ki naj bi Jesenice, skozi Basko grapo in Sosko dolino, povezala z Gorico, potem pa, po Krasu, s Trstom.

Kaj kmalu so začeli graditi Bohinjski progo, ki je bila ena najtežjih v Alpah. Zaradi tega so kasneje morali izdelati celo posebne lokomotive, ki bi vlekle tovarne vlake po njej. Svečano je bila otvorjena 19. julija 1906. Nekaj mesecev kasneje je promet stekel tudi pod tunelom pod Karavankami, nekaj let kasnej epa je bila dograjena tudi Turska proga. Pristanišče v Trstu je z njo pridobilo zelo veliko in leta 1913 so v njem dosegli rekord, na katerega niso nikdar pozneje niti sanjali. Izgubljenih pa je bilo nekaj desetletij. Brez dvoma bi bila tudi naravnostna sestava v Trstu drugačna, ko bi bila proga zgrajena prej. Tudi za Gorico je bila proga zelo pomembna. Enako je veljalo za slovensko prebivalstvo Baske grape, gor in Soske doline, kot tudi Krasa, saj so od leta 1906 dalje enostavneje in hitro prihajali v Gorico. Bled in Bohinj sta se turistično odprla Goricanom in Trzakanom. Gorenjski gostinci so takrat priceli oglaševati v goriskih in trzaskih listih, na tej progi so ob nedeljah vozili posebni turistični vlaki.

O tej progi je bilo veliko napisanega tudi v takratnem slovenskem časopisu. Veliko več kot v trzaski Edinosti smo o potrebi po Bohinjski progi brali v goriski Soci. Goriski Slovoenci so si progo



zelo zeleti, v Trstu je marsikdo med Slovenci dvomil v njeno korist. Se 29. maja 1905, in v nadaljevanju tudi naslednjega dne, je uvodničar v članku z naslovom »Slovenci in Alpske železnice«, izrazil dvom v korist tega sistema prog. »Odprta je pot nekemu priseljivanju. Nemski most od Belta do Adrije je dozidan«, je pisal sodelavec Edinosti, pa ceprav smo pod clankom brali pripis: »Uredništvo se ne strinja v celoti«.

Lahko bi celo rekli, da so v Edinosti nasploh kazali bolj malo zanimanja za to progo, kot tudi za druga gospodarska vprašanja za Trst zanimiva in življenjsko potrebna. V dneh pred otvoritvijo proge je največ prostora Edinost posvetila protestom trzaskih slovenskih politikov, ker na končni postaji ni bilo slovenskih napisov. Zato je bil 15. julija pri Sv. Ivanu bil sklican protestni shod, na katerem so govorili Josip Negodè in Makso Cotič (bila sta sklicatelja) dr. Slavik, dr. Gregorin, St. Godina, M. Kramušić, Stef, Gerdol in Slavoj Skrl. Sprejeta je bila protestna resolucija, ki so

jo posredovali namestniku in dunajski vladi, ni rodila zazelenega rezultata. Za podobne shode so se ogrevali tudi na Goriskem, kjer je na glavni goriski postaji bil le napis »Goerz - Gorizia«, slovnesekega pa nikjer, pa ceprav so vsi drugi napisi v poslopu bili trojezični. Shodi na Goriskem so bili v zadnjem trenutku preklicani, ker so sporni napisi odstranili. Niso pa postavili novega. Nadvojvoda Franc Ferdinand je tako otvoril gorisko postajo, na kateri ni bilo nobenega napisa. O postaji brez imena so se potem razpisali avstrijski in tudi nemški časopisi. Sicer pa sta tako Edinost kot Soča v tistih dneh veliko poročala o otvoritvenih slavnostih. Rešnici na ljubo je treba reci, da je bilo poročanje Edinosti bolj skopo. Le malo je, v primerjavi z drugimi trzaskimi listi, v njej zabeleženega o nekajurnem obisku Franca Ferdinanda v Trstu. Po otvoritveni slavnosti na novi postaji pri Sv. Andreju se je prestolonaslednik napotil v Glavnem trgu (tako pri gradnji postaje kot palače

namestnika je sodelovalo gradbeno podjetje Martelanc, kjer mu je namestnik Hohenlohe priredil svečano večerjo, na kateri je bil prisoten ozek krog ljudi. Veliko bolj številni je bil banket v borzni palači, na katerega je vabila Trgovinska zbornica. Dan kasneje je Avstrijski Lloyd goste, ki so v Trst prisli iz vseh avstrijskih dežel, povabilo na krizarjenje v zaliv z ladjo Bohemia. Franc Ferdinand pa je takoj po večerji, nekaj po polnoči, z vlakom odpotoval nazaj v smeri Dunaja.

Sicer je treba povedati, da so v arhivih ohranjeni izvirni dokument avstrijskih železnice o gradnji Bohinjske proge. Povsod tam, kjer je proga bila speljana po slovenskem ozemlju, so vsi dokumenti napisani v nemškem in slovenskem jeziku. Tam kjer je bilo prebivalstvo večinoma italijansko, pa so dokumenti pisani nemško in italijansko. Gre za dokumente, na katerih so načrti za progo ter objekte na njej, za dekrete o razlastitvah, itd.

Skoro bi bil pozabil omeniti postajno poslopje, zaradi katerega so pravzaprav na-

stali tu objavljeni spisi o Bohinjski železnici in o gradbenikih Martelanc. Načrte za postajno poslopje, ki bi bilo moralo biti v ponos avstrijskim državnim železnicam, je naredil arhitekt Robert Seelig, čigar ime je sicer bolj znano tistim, ki se ubadajo z železnicami, kot drugim, naredil tak načrt, ki bi bil Trstu in vsej Avstriji v čast. Trzasko slovensko podjetje Martelancev je zgradilo stavbo, s katero se Trst danes lahko ponasa, pa ceprav v njem ne manjka drugih pomembnih arhitektonskih stvaritev iz tistega časa. Na teh straneh objavljamo dva detajla Seeligovega načrta za trzasko postajo.

Wagnerjevo solo se je pristeval tudi Max Fabiani. Tudi trzaska železniška postaja bi bila morala odražati ta stil. Zaradi tega je arhitekt Robert Seelig, čigar ime je sicer bolj znano tistim, ki se ubadajo z železnicami, kot drugim, naredil tak načrt, ki bi bil Trstu in vsej Avstriji v čast. Trzasko slovensko podjetje Martelancev je zgradilo stavbo, s katero se Trst danes lahko ponasa, pa ceprav v njem ne manjka drugih pomembnih arhitektonskih stvaritev iz tistega časa. Na teh straneh objavljamo dva detajla Seeligovega načrta za trzasko postajo.

V tej stavbi je danes železniški muzej poln vsakovrstnih zanimivosti o Bohinjski progi, o Južni železnici ter o zgodovini železnic nasploh. Zaradi tega je obisk v njem skoro obvezen za solsko mladino (prav sedaj je tam posebna razstava o Bohinjski progi) ter za vse ljubitelje tukajšnje zgodovine. Ko bomo sli mimo te stavbe ali vanjo pomislimo na njeno nekdanjo slavo in tudi na dejstvo, da tam delali tudi slovenski ljudje.

Makro Waltritsch



ZGODOVINA

Publicistika na Primorskem in v slovenski Istri (II.)

V Trstu je prislo do velikih sprememb zlasti med letoma 1830 in 1880. V tem obdobju je mesto dobilo sodobno urejeno pristanišče, železnico in ladjedelnico, preurejo glede na potrebe časa. Sueski prekop je namreč zelo pocenil plovbo v Indijo in Avstralijo, kar je ugodno vplivalo na razvoj pomorstva tudi na Jadranskem morju. Žal je bila v tem času velikega pomorsko - gospodarskega razcveta diskriminacijska politika do slovenskih izobražencev neusmiljena; onemogočala jim je, da bi se v skladu s svojim znanjem vsestransko uveljavili.

Slovenci tedaj praviloma niso imeli dostopa v tržasko Trgovsko in navtično akademijo, v tržaski pomorski upravi pa so zvečina kraljevali zagrizeni Nemci ali nemskutarji. Absurd je tolikanj večji, če upoštevamo dejstvo, da so imeli Slovenci dovolj izobražencev, ki bi lahko celo »sami vodili navtično akademijo in tudi kaksno pomorsko družbo« (Srečko Vilhar, O morju in pomorstvu, Koper 1967). Dunajski lastniki so slutili, da bi zaradi močnega narodnega prebujenja Slovencev in Hrvatov ob Jadrano lahko izgubili izhodišče za na morje. Tako so se zlasti Slovenci v Trstu znasli med kladivom (nemski uradnik) in nakovalom (italijanski delodajalec).

Gospodarski in politični pritisk na Slovence v Trstu sta bila najmočnejša od časov Marije Terezije do osemdesetih let 19. stoletja, kasneje pa se je politično organizirana slovenska skupnost uspešno uprla raznarodovalnim teženjam oblastnikov. Slovenski izobraženci, zlasti tisti, ki so se udeleževali v pomorstvu in ukvarjali s publicistikom, so se morali prilagajati razmeram ter so svoje izdelke objavljali v tujih jezikih. V takšem položaju se je med prvimi znašel Franc Rakovec de Raigersfeld (1697 - 1760), ki se je v Trstu zaposlil pri Oriental-ski kompaniji. Podobno usodo je med drugimi doživel vsestranski izumitelj J. Ressel (1793-1857) ali ekonomista Josip in Henrik Jesenko, ki sta začela v Trstu prva sistematično obdelovati statistično gradivo v zvezi z narascanjem blagovnega prometa v tržaski svobodni luki.

Prednost Trsta pred Ljubljano

S pomorsko publicistično dejavnostjo so se ukvarjali tudi drugi slovenski avtorji, npr. Josip Godina - Verdelški, Viktor Sirk (problemi ladijskih strojev), Konrad Jarc (problemi oceanografije), Franc Gogala, pl. Leesthal (priročnik za mlade mornarje) ter G. Rupel, ki je leta 1878 izdal obsežen priročnik o problemih pomorske navigacije. Izjemnega pomena je bilo tudi delovanje Antona Cizmana (1871/73 ravnatelj trgovske in navtične akademije v Trstu), ki se je med drugim ukvarjal s problemi oceanografije, in Viktorja Lucavnika, strokovnjaka v ladjedelstvu (publiciral je v italijanskini, nemščini, francoscini...). Vsi nasteti so velike prispevali k razvoju statistike pomorske trgovine, oceanografije, ladjedelstva in pomorske navigacije. Zaradi pritiska nemških oblastnikov in kasnejšega italijanskega iredentizma pa so ostali njihovi številni načrti neuresničeni.

Slovenscina je bila tedaj v Trstu povsem na obrobju, na trgovski in navtični akademiji pa je avstrijska oblast le nekaj časa dopuščala neobvezen pouk srbohrvatskega jezika, ki ga izvestja akademije omenjajo kot lingua ilirica. Po letu 1870 je bil tu-

di ta slovanski jezik ukinjen, kot zanimivost pa velja omeniti, da je imela knjižnica akademije skoraj vse slovenske knjige, ki so jih tedaj tiskali v Trstu. Tudi to je svojevrsten dokaz o prisotnosti in publicistični dejavnosti slovenskih izobražencev, ki so kljub demonizaciji slovenscine vsak na svojem področju vtisnili neizbrisni pečat v materinem jeziku.

Sicer pa je imel Trst v obravnavanem obdobju kar precejšnjo prednost pred Ljubljano, saj je imel možnost prevzeti vodstvo v boju mlade politične generacije. Kot pomembno trgovsko središče v Avstriji je pritegoval mnoge vidne Kranjce (npr. Cegnarja), saj so bili Slovenci v tem mestu bolj bojoviti zaradi narodne ogroženosti z dveh strani hkrati. Poleg Slovencev so v mestu živel v sožitju tudi drugi Slovani, zlasti Hrvati iz Istre in bogati Srbi ter Dalmatinci, ki so dobro sodelovali med seboj in vse bolj širili krog »slavjanskih« somišljenikov. Omeniti velja, da je med letoma 1849 in 1928 izhajala v Trstu vrsta listov s hrvaškimi prispevki. Političnega razvoja za razliko od Ljubljane niso zavirali oblastni konservativni prvaki, pa tudi kasneje se klerikalizem ni razcvetel, saj je postalo mesto četrt stoletja pozneje središče socialističnega gibanja z razvito publicistikom. Vsi ti razvojni tokovi so obrodili sadove, ki se zrcalijo že v tržaski publicistiki šestdesetih let, npr. Planov casopis Ilirski Primorjan (1866) oziroma med letoma 1867 in 1869 Primorec, tržaski Ljudomil (1866).

Najprej je bil Brenclaj

Na prelomu šestdesetih v sedemdeseta leta se pojavi po-

Edinost je kljub očitkom s katoliške in socialistične strani na račun »edinjstva, liberalizma in drobtincarstva« postala vodilno politično glasilo tržaskih in primorskih Slovencev, saj je zlasti v zadnjih letih izhajanja uspešno izpolnjevala svoje narodnoobrambno poslanstvo, povrhu pa kontinuirano objavljala raznoliko gradivo v zvezi s pomorstvom in druge aktualne vesti. Iz Trsta se je začela siriti po vsej primorski, bralce pa je pritegnila zlasti s pozornim spremljanjem gospodarskih dogajanj v Trstu, z nasprotovanjem ukinitvi Svobodne tržaske luke in s tem povezano grožnjo nevarnosti množične brezposelnosti v delavskih vrstah.

memben izdajatelj in urednik Gasper Martelanc, ki je poleg političnega, odločno narodnega in slovansko usmerjenega lista Jadranska zarja (1869 - 1870) izdajal tudi humoristični list Juri s pušo (1869 - 1870) z zgornjim posvetilom: »Dolgočasen list za lahone, nemskutarje in druge nerodne ljudi«. Martelanc list je začel izhajati sočasno s prvim slovenskim humorističnim listom Brenclajem. Z zbadljivkami na račun staroslovencev se je postavil v politični borbi na stran mladostlovcencev. Izhajal je že pred Levstikovim Pavliho in nemara bi si zaslužil, da bi ga omenjali tudi avtorji naših recentnih literarnozgodovinskih



Slovenci v kamnolomu v značilnih nošah iz srede prejšnjega stoletja, litografija, okr. 1840

publikacij, ki se samopasno zanašajo na svojo nezmotljivost, hkrati pa imajo neverjetno veliko lukenj v zgodovinskem spominu.

Po Juriju je Martelanc izdajal drugi humoristični list, Petelinček (1870), ki pa je usahnil že s tretjo številko. Navedena humoristična lista sta bila prva v verigi tržaskih humorističnih listov do prve svetovne vojne in sta torej odigrala pionirsko vlogo v svoji zvrsti. Komaj pol leta potem, ko je utihnil Martelanc, politični list Jadranska zarja, se je pojavil 1. januarja 1871 nov »političen in podučilen list«. Imenoval se je spet Primorec, vendar je bil tokrat njegov lastnik in urednik Vekoslav Raic, stajerski priseljenec, ki je kot uslužbenec zavarovalnice živel v Trstu. Kot prejšnja dva politična lista je bil tudi novi Primorec slovansko usmerjen in je poudarjal jugoslovanstvo. Prinašal je zelo bojovite in napačne članke, in ker je imelo po besedah urednika njegovo »resnicoljubje mnogo sovražnikov v Gorici«, je bila življenjska pot tega lista sklenjena z dvajseto številko. Tudi to potrjuje, da je bil Trst v obravnavanem obdobju in tudi kasneje najbolj na-

pečal. Tega programa se je Edinost dejansko več let tudi držala. V začetku je izhajala dvakrat na mesec, že leta 1880 pa je postala tednik in čez dve leti je izhajala dvakrat na teden. Tedaj je Trst preplaval italijanski iredentizem, kar je med drugim povzročilo velik osip slovenskih študentov na navtični akademiji, začel pa je plahneti tudi dotok Slovencev v pomorska podjetja.

Svetla točka za Slovence v Trstu je bila v teh tematskih casih - v smislu medsebojnega sodelovanja in skupnih nastopov - velik dotok priseljenec iz Istre, hrvaškega Primorja in zlasti Dalmacije. V tistem času je namreč prizadela dalmatinsko trgovsko mornarico, ki so jo sestavljale le jadrnice, prava katastrofa. Parniki so to ladjevje povsem izrinili z morskih prostranstev, Dalmatinci pa so množično odhajali s trebihom za kruhom v Ameriko, marsikdo pa si je našel delo tudi v Trstu. Dunajski oblastniki so jih podobno kot Slovence povsem ignorirali in na ta račun je tržaska Edinost objavila vrsto pikrih prispevkov. V svoji tiskarni pa je za potrebe tržaskih Hrvatov natisnila tudi prenekatero knjizico, ki prica o nacionalni diskriminaciji in problemih tedanjega pomorstva.

Od leta 1894, ko se je pokazala potreba po dnevniku, je Enotnost izhajala na videz trikrat na teden, vendar z jutranjo in večerno izdajo, ki je izšla proti večeru in je dodajala toliko novih vesti, da je izhajala dejansko šestkrat na teden. Leta 1898 je izhajala nekaj časa celo dvakrat na dan in čeprav je postala pozneje formalno last konzorcija, je bila ves čas glasilo političnega društva Edinost. Imela je lastno tiskarno. Naklada je od začetnih 700 izvodov naglo narasla na 6 do 8 tisoč, ob posebnih priložnostih pa celo na 12 tisoč izvodov.

Slutnja, ki se je uresničila

Kljub neprestanim pritiskom in diskriminaciji, ki jo je slovenska inteligenca doživljala s strani dunajskih oblastnikov, pa zlasti nas periodični tisk v Trstu iz časov Avstro-Ogrske izpričuje, da so se Slovenci dobro zavedali pomena morja in pomorskega gospodarstva. Eno izmed takih pričevanj je zapis iz leta 1905 v Edinosti, ki pravi: »Brez morja Adrijanskega in velikega trgovskega emporija ob njem ne bi bilo več Slovencev. To morje in naš Trst v tujih

Leta 1928 so Edinost prepovedali

V Trstu je torej slovenska pomorska misel najprej obrodila sadove in dobila svoje konkretne oblike. Za ta pozitivni razvoj je imelo precej zaslug tudi slovensko ribištvo. Iz ribiških vrst so se namreč v določeni meri »kalili« in dopolnjevali strokovni kadri na tržaski trgovski mornarici.

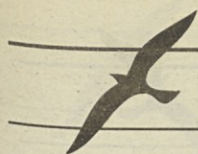
Edinost je poleg tega tudi nenehno opozarjala, da tržaska navtična akademija ne sme biti monopol nekaterih izbrancev, zlasti pa je obsojala poplavo Nemcev v tej pomembni ustanovi. Hkrati se je pogosto potegovala za pravice takrat številnih slovenskih ribičev v Trstu in okolici, ki jih je začel ogrozati in dobesedno uničevati monopolni moderni ribolov z velikimi ribiskimi ladjami.

Nemalo pozornosti je Edinost posvečala tudi tržaskemu pristanišču, potrebi po njegovem širjenju in izpopolnjevanju. Zabeležila je sleherni boj pristaniških in drugih pomorskih delavcev ter se dosledno postavljala v njihov bran. Obravnavala je torej probleme tržaskega pomorstva celovito in preudarno, po sili razmer pa tudi z objektivno kritičnostjo. Tudi med prvo vojno viro je izhajala kot dnevnik neprekinjeno do septembra 1928, ko je bila prepovedana.

Poleg tega je leta 1893 v prilogi kot »večerno izdanje« izhajal samostojen list Novicar, v letih 1914/15 pa je prav tako kot samostojen list izhajala Vecerna edinost. Ko je fasizem pahnil Slovence v položaj, da so se morali znova boriti za vse, kar so si bili nekoč že izbojevali, je nekaj dopisnikov Edinosti nadaljevalo delo na drugi strani meje - v tedanji Jugoslaviji. Čeprav se je njihovo publicistično delo nadaljevalo v skromnem obsegu, pa jim gre zasluga, da se je pri Slovincih ohranila zavest o neprecenljivem pomenu morja. V Trstu pa sta poleg Edinosti v sedemdesetih in osemdesetih letih izhajala tudi neohranjeni Slovenski delavec (1884/85), za katerega so znani le skromni bibliografski podatki, in znova humoristični list Jurij s pušo (1884-87).

Slavko Gaberc





STROKOVNO SREČANJE / V ORGANIZACIJI CVETLIČARSKÉ ZADRUGE NA PROSEKU

Na Tržaškem kar dobre možnosti za razvoj cvetličarske panoge

Predavatelji so prikazali zanimive poskuse z gojenjem novih vrst

V sodelovanju s Kmetijskim nadzorništvom, kmečkimi strokovnimi organizacijami in tržasko Trgovinsko zborico je Cvetličarska zadruga pretekli četrtek v Cvetličarskem centru na Proseku priredila srečanje na temo Možnosti razvoja cvetličarstva v tržaski pokrajini. Namenjeno je bilo vsem, ki se zanimajo za to panogo, predvsem pa tistim, ki se z njo poklicno ukvarjajo.

V uvodni besedi je vodja tržakega kmetijskega nadzorništvá dr. Giovanni Degenhardt, ki je srečanje vodil, prikazal trenutni položaj cvetličarstva na Tržaškem in značilnosti domačega trga, ki po njegovi oceni nudi dobre možnosti razširitve te panoge, istocasno pa tudi nove zaposlitvene možnosti za nezamisljivo število mladih. To potrjuje tudi študija o cvetličarstvu na Tržaškem, ki je bila izdelana pred kratkim.

V nadaljevanju je biologinja Mara Luisa Pizzulin (na posnetku - foto Balbi/KROMA) prikazala rezultate, ki so jih v Cvetličarskem centru dosegli tirje mladi cvetličarji s poskusi na vrtnicah in na pelargonijah. Preizkusi na vrtnicah so vecnamembni. Cvetlicar Miran Starc je uvedel novost za naso pokrajino, in sicer gojenje vrtnic na hidroponski način. Po tej metodi se vrtnice gojijo v loncih z inertnim materialom, v katerega priteka točno odmerjena količina raztopine, ki vsebuje vse za rast potrebne rudninske snovi.

Rezultati poskusov so potrdili številne prednosti



tega načina gojenja, ki ima zato dobre možnosti razširitve med druge domače cvetličarje. Vzporedno je Starc želel preveriti možnosti gojenja dveh novih sort vrtnice, first red in nobless. Pri tem je opazoval njune botanične značilnosti glede na tržno povpraševanje, odpornost do bolezni in škodljivcev in trajnost cvetenja. Tudi ti poskusi so dali zanimive rezultate.

Poskusi na pelargonijah, ki sta jih izvedla cvetličarja Walter Orel in Walter Stanissa, so bili osredotočeni predvsem na gojenje te rastline v različnih substratih in na testiranje različnih sort z ozirom na rast, odpornost do bolezni ter na botanične značilnosti, od katerih je odvisna tržna uspešnost.

Zanimivemu izvajanjud dr. Pizzulinijeve, ki ga je predavateljica obogatila z diapozitivi, je sledilo poročilo dr. Stanisse, ki je prikazal stanje in proble-

me ter razvojne možnosti našega cvetličarstva predvsem z ekonomskega zornega kota. Uvodoma je podčrtal pomen eksperimentalnega dela v Cvetličarskem centru. Te rezultate in izkušnje je treba posredovati ostalim cvetličarjem, ker raziskovanje ne sme biti namenjeno samo sebi. Cvetličarstvo je izredno zahtevna panoga, zato je stalno poklicno usposabljanje, h kateremu lahko pripomore tudi Cvetličarski center, ne le koristno, temveč nujno. Nato je predavatelj prikazal spodbudne razvojne možnosti panoge, saj so danes potencialnosti tržakega cvetličarstva v dobri meri še neizkoriščene. Pristop mora biti seveda sodoben, kajti poleg že omenjenega strokovnega znanja mora imeti cvetličar podjetniško miselnost. Kdor se tudi danes te dejavnosti, enako velja seveda v večji ali manjši meri tudi za ostale panoge, si mora zastaviti

jasne cilje, osnovane na realni analizi proizvodnih dejavnikov.

V zaključnem delu posega je dr. Stanissa podčrtal tudi potrebo po večjem sodelovanju in povezovanju med proizvajalci, ki bi bili lahko s skupnimi nastopi prodornejši in uspešnejši na trgu. Ob večji proizvodnji pa bi lahko pomislili tudi na bližnja tržišča, predvsem slovensko in hrvaško.

Sledila je razprava, v katero se je vključilo več cvetličarjev, ki so nakazali razne probleme panoge. Huda ovira za razvoj panoge so težave pri gradnji novih toplih gred zaradi omejevalnih norm občin-skih urbanističnih nacrto-ov. Tudi prodaja je vsa-sih težavna zaradi ostre konkurence cvetličarjev iz sosednjih pokrajin in dežel ali celo iz drugih evropskih in zunajevropskih držav, kjer so proizvodni stroki nižji. Cuti se tudi pomanjkanje stro-

kovnega svetovanja, ker je strokovnjakov iz področja cvetličarstva malo.

Posegla sta se dr. Mario Gregorič, strokovni sodelavec Kmečke zveze, in Vito Rubert, direktor Zveze neposrednih obdelovalcev. Prvi je svoj poseg usmeril na pomen združništva v cvetličarstvu in na koristnost okrepitve in večje razvejanosti delovanja Cvetličarske zadruge. Drugi pa je podčrtal potrebo po skupnem nastopanju na tržišču, tudi v sodelovanju s sorodnimi zadrugami, kar bi zagotovilo učinkovitejšo trženje proizvodov in omogočilo razširjenje ponudbe.

Sklepno besedo je imel dr. Degenhardt, ki je izrazil zadovoljstvo nad uspešnim srečanjem cvetličarjev in prepričanje, da so kljub nedvomnim težavam na Tržaškem konkretne možnosti za pozivitev in povečanje cvetličarske dejavnosti.

Strokovna služba KZ

OLJKARSTVO / ZARADI VREMENA

Letošnje letine žal ne bo mogoče primerjati z odlično lansko oljno bero

Ce je bila lanska letina oljk po količini rekordna, ta trditev se zdalec ne velja za letosnjo. V letošnji sezoni je oljčnih plodov znatno manj. Na omejitve količine so vplivale predvsem slabe vremenske razmere, in to v prvi vrsti deževje ob cvetenju. Veter in dež sta namreč preprečila normalen potek oplojevanja v tej tako kritični fazi. Slabe vremenske razmere poleti so tudi precej ovirale normalno zorenje plodov, toča in veter sta med poletjem ze sicer redke plodove se razredčila.

Na kakovost pridelka veliko vpliva pravilni čas obiranja oljk. Obirati jih moramo, ko je kožica obarvana, vendar mora ostati meso kompaktno in se neobarvano. Prezreli plodovi izgubijo vodo, a tudi druge koristne snovi, tako da se kakovost olja zmanjša. Izguba vode in torej navidezno povečanje količine olja oljkarje večkrat zavaja. Odstotek olja se v plodu sicer poveča, v resnici pa količina ostane enaka.

Letosnja letina oljk je precej bolj zgodnja kot navadno, in to za kakih 8 do 10 dni. Zato je primeren čas za njihovo obiranje že napočil, tudi za domaco sorto belico, ki pri nas najkasneje dozori. Deževno vreme je v zadnjih dneh preprečevalo obiranje oljk, zato bo treba odslej za to opravilo izkoristiti vsak ugodni trenutek.

Za obiranje oljk veljajo nekatera splosna navodila, ki jih moramo vedno upoštevati. Obiramo le oljke na drevesu, ne pobiramo jih po tleh. Odpadle oljke so večkrat poškodovane od oljčne muhe, zato so ponavadi gnile in bi le poslabšale kakovost olja. Tudi če odpadejo zdrave oljke, se zlahka ranijo in gnijejo. Vsak pokvarjeni plod pa lahko prispeva k zmanjšanju kakovosti bodočega olja. Zato je kakovost oljčnega olja v prvi vrsti odvisna od pobiranja plodov na drevesu. Za nase oljkarje je značilno, da obirajo oljke ročno. To je najstarejši, a tudi najboljši način obiranja, da dobimo najboljso kakovost. Je pa precej zamudno. Glede na obseg naših nasadov pa nima smisla, da bi rabili metlice in druge pripomočke za obiranje oljk. Drugo zelo važno navodilo je to, da mora biti čas od obiranja oljk do njihove predelave čim krajši. Zato se moramo prijaviti v oljarni čimprej, da bomo kmalu prisli na vrsto. Le tako bomo oljkam in bodočemu olju zajamčili visoko kakovost.

Od obiranja oljk do njihove predelave poteče vedno kak dan ali celo teden. V tem času jih hranimo v suhem, hladnem in čistem prostoru, po možnosti v nizkih zabojih ali dobro razgrnjene po tleh, v plasteh po 3 do 4 centimetre. Nikakor jih v tem času ne hranimo v vrecah. Najbolje je vsekakor, da jih doma držimo v zabojih v nizkih plasteh in jih tako tudi prevazamo v oljarno. To je najbolj praktičen način za prevoz, tehtanje in za vse operacije v oljarni nasploh. To je obenem tudi najboljši način shranjevanja in prevazanja oljk, za dosego čim višje stopnje kakovosti našega olja.

dr. Magda Sturman



STROKOVNI NASVETI / POSEBNA POZORNOST NAJ GRE KEMIJSKI REAKCIJI TAL

Če rastlina ne uspeva, je pogosto kriva tudi neustrezna reakcija tal

Med pomembne lastnosti zemlje spada tudi reakcija tal, saj je od nje odvisna aktivnost organizmov in vrsta procesov v njih. Žal pa vrtnikarji in tudi poklicni in polpoklicni kmetje prepogosto polagajo nanjo premalo pozornosti, in ni malo primerov, ko gre neuspeh pri gojenju rastlin pripisati prav dejstvu, da je reakcija tal neprimerna. Vedeti je namreč treba, da rastlina dobro raste le v tleh, ki imajo zanjo primerno reakcijo. V nadaljevanju bomo za kulturo, ki so pri nas najbolj razširjene, navedli najbolj ustrezno reakcijo tal. Prej pa naj na kratko prikazemo, kaj je pravzaprav ta lastnost zemlje.

Pod pojmom talna reakcija razumemo stopnjo kislosti ali lužnosti talne raztopine. Ce je med kislimi in lužnatimi sestavinami zemlje ravnotežje, govorimo o nevtralni reakciji.

Reakcija tal je torej lahko kislá, nevtralna ali lužnata. Doloca jo razmerje med vodikovimi (H) in

hidroksilnimi (OH) joni. Kadar je koncentracija H ionov večja od koncentracije OH ionov, so tla kislá, če sta koncentraciji enaki, so nevtralna, če pa je večja koncentracija OH ionov, so lužnata.

V analizi zemlje, ki jo opravi laboratorij, je stopnja reakcije izražena v pH vrednosti. Ce je pH 7, je reakcija nevtralna, ce je večji, je lužnata, ce pa je manjši, pa je kislá.

Po vrednosti pH razvrščamo tla za kmetijske namene takole:

- pH nižji od 4,5: močno kislá
- pH od 4,5 do 5,5: kislá
- pH od 5,5 do 6,5: slabo kislá
- pH od 6,5 do 7,2: nevtralna
- pH od 7,2 do 7,7: slabo lužnata

- pH visji od 7,7: lužnata.

Številne analize tal na našem območju nam dajejo vrednost pH, ki niha med 6 in 8, to se pravi, da na Tržaškem, z redkimi izjemami, ni močno kislisih ali močno lužnatih tal. V bregu pod Križem, Prosekom in Kontovelom prevladujejo slabo kislá ali nevtralna tla,

na Krasu pa nevtralna ali slabo lužnata. Točen podatek o reakciji tal pa nam da le analiza, zato je primerno, da jo opravimo v laboratoriju za raziskavo tal. Pri tem pa moramo seveda paziti, da vzorec pravilno izberemo. Reakcijo tal lahko popravimo, ce ni primerna za kulture, ki jih nameravamo gojiti.

Ce zelimo kislost zmanjšati (povčati pH), ni veliko težav. Z rednim apnenjem hitro zmanjšamo kislost, za lužnost (pH) pa ni tako preprosto. Navadno jo skušamo zmanjšati s fosforimi in dušičnimi gnojili, kisló zemljo pa gnojimo z gnojili, ki vsebujejo apno. Talno reakcijo manjšamo tudi z organskimi gnojili (hlevski gnoj, sota itd.). Ce redno gnojimo s hlevskim gnojem, se poveča preskrbljenost zemlje s humusom in ker je ta kisel, se večá tudi kislost tal.

Na koncu si oglejmo se optimalne vrednosti pH za nekatere kulture:

Strokovna služba KZ

Kultura	pH
begonja.....	5,0 - 6,0
ciklama	5,0 - 6,5
cebula	6,5 - 7,5
cesen	6,0 - 8,0
fizol	5,5 - 7,0
grah	6,0 - 7,5
kotoneaster.....	6,0 - 8,0
kizantema.....	5,5 - 6,5
krompir.....	4,8 - 6,5
kumara.....	5,5 - 7,0
ohrovť	6,5 - 7,5
paradižnik.....	5,5 - 7,5
pelargonija.....	5,0 - 7,0
perunika.....	5,0 - 7,0
pesa	6,0 - 8,0
petunja.....	6,0 - 7,5
potomka.....	6,0 - 8,0
resa.....	4,0 - 4,5
rododender.....	4,0 - 5,0
solata.....	6,0 - 7,0
spinaca.....	5,5 - 7,0
trta.....	6,0 - 7,5
vrtni aurikelj	5,5 - 6,5
vrtnica.....	6,0 - 7,5
zelena	6,0 - 7,5
zvončnica	6,0 - 7,5



UVEDBA POOSTRENEGA NADZORA OBREMENJENOSTI IN TEHNIČNE OPREMLJENOSTI TOVORNIH VOZIL

Za pošteno konkurenco

Pismo o namerah še ni podpisano - Pilotska tehtalna postaja bo na Voklem

LJUBLJANA - Ministrstvo za promet in zveze, ministrstvo za notranje zadeve, Gospodarska zbornica Slovenije in Obrtna zbornica Slovenije so sestavili pismo o nameri, v katerem naj bi se podpisniki obvezali, da bodo podpirali uvedbo celostnega nadzora tovornih vozil v mednarodnem cestnem prometu s poudarkom na nadzoru teže dopustnih osnih in drugih dovoljenih obremenitev. Pismo o nameri naj bi prestavniki vlade in cestnih prevoznikov podpisali že v petek, vendar pa sta zbornici podpis odpovedali. Pričakovati je, da bo do podpisa prišlo v nekaj dneh.

Pismo o nameri je sestavni del projekta o vpeljavi celostne kontrole dovoljenih osnih obremenitev in tehničnih standardov vozil, v katerem sodelujeta obe ministrstvi in Družba za avtoceste v Republiki Sloveniji (DARS). Kontrola tako domačih kot tujih tovornih vozil z maso nad 3,5 tone bodo začeli izvajati v drugi polovici decembra in naj bi z njo zagotovili večjo varnost v cestnem prometu. Namen projekta je poleg tega tudi zagotavljanje poštene konkurence, večjega varovanja okolja, zmanjšanja škodljivih vplivov na infrastrukturo in povečanje pretočnosti tovornega prometa. Kontrola bodo začeli izvajati tudi v primeru, da zbornici iz kakršnihkoli razlogov ne bosta pripravljene na podpis pisma, saj imajo izvajalci za to vso potrebno zakonsko podlago, s pisnom o nameri pa so želeli le vzpostaviti medsebojno zaupanje. Kontrola bodo najprej izvajali na postajaliscu Voklo, pozneje pa jo nameravajo razširiti tudi na druge odseke slovenskega avtocestnega omrežja, predvidoma na najbolj obremenjene smeri. DARS, ki je za projekt zelo zainteresiran, saj preobremenjeno vozilo tisočkrat bolj poškoduje ceste, bo tako na postajaliscu Voklo v smeri od Jesenice proti Ljubljani postavil pilotsko tehtalno postajo, na katero bodo s posebno signalizacijo preusmerjali tovorna vozila. Tehtalna postaja bo postavljena

tako, da ne bo ovirala prometa na avtocesti, če bo zaseden tako prostor za tehtanje kot za čakanje nanj, pa se bo signalizacija preklapila tako, da bodo tovorna vozila lahko nadaljevala pot brez kontrole. Kontrola bodo izvajali nenapovedano brez določenega urnika, odpravljali se jim bodo le v času največjega sneženja. Poskrbeli bodo tudi za to, da se avtoprevozniki ne bodo poskušali izogniti tehtanju s tem, da bi se odločili za pot po vzporedni magistralni cesti. Postopek bo zajel kontrolo osnih pritiskov, skupne mase vozila, višine, širine in dolžine vozila, tehnične brezhibnosti in tovorov pa tudi dokumentov, psihofizičnega stanja voznika in časa trajanja vožnje oz. počitka. Vozila, pri katerih ne bodo odkrili nepravilnosti, bodo lahko takoj po končanem postopku kontrole nadaljevala vožnjo.

Na ministrstvu za notranje zadeve ocenjujejo, da po slovenskih cestah vozi približno 20 do 30 odstotkov preobremenjenih tovornih vozil. Gre predvsem za domače in vzhodnoevropske prevoznike, najpogosteje pa do tega prihaja v sezoni spravila pridelka. Sicer pa policisti z mobilnimi enotami že izvajajo kontrolo tehnične opremljenosti tovornih vozil, pri čemer najpogosteje ugotavljajo pomanjkljivosti na zavorah, svetlobnih telesih in krmilnem mehanizmu.

(M.B.)

VARNA VOŽNJA TUDI POZIMI

Policija pripravlja preventivno akcijo

LJUBLJANA - Ob polslabsanju vremenskih razmer pozimi udeleženci v prometu pogosto gledamo pod prste predvsem zimski službi, sami pa pozabljamo na ustrezno opremljenost vozil. Ministrstvo za notranje zadeve se je zato odločilo, da bo v času od 29. novembra do 20. decembra izpeljalo preventivno akcijo Varna zimsko vožnja.

Policisti bodo med akcijo preverjali tehnično brezhibnost in usposobljenost vozil za varno zimsko vožnjo, predvsem pnevmatike, svetlobna telesa in zavore, in ugotavljali, ali imajo vozniki predpisano zimsko opremo za vozila. Poleg zimskih avtomobilskih plaščev je treba namreč pred vožnjo v zimskih pogojih nujno dodobra odmrzniti in posušiti stekla, se posebej vetrobransko, ogreti notranjost vozila in pre-

veriti brezhibnost naprav za zunanje čiščenje vetrobranskega stekla s tekoci- no proti zmrzovanju. Uprave za notranje zadeve opozarjajo tudi na upoštevanje zmogljivosti vozila, voznikovo izkušnost in seveda razmer na cesti. Marsikateri navsečnosti se je mogoče izogniti z upoštevanjem navodil policije in vzdrževalcev cest. Informacije o razmerah na cestah pa lahko dobite tudi na vseh sedežih Avto moto zveze Slovenije.

Voznik bi se moral prevsem zavedati, opozarjajo uprave za notranje zadeve, da je na zasneženem cestišču ali ob pole- dici zavorna pot tudi do petkrat daljša kot običaj- no na suhi cesti. Sicer pa je najbolje, če se ob mo- cnem sneženju in nevi- hta na daljšo pot ne od- pravljate.

(N. R.)

SLUŽBA ZA KONJUKTURO IN EKONOMSKO POLITIKO PRI GZS

Ocene za leto 1997

Gospodarska rast, gibanje cen in tečajev

LJUBLJANA - Služba za konjunkturo in ekonomsko politiko pri Gospodarski zbornici Slovenije je na podlagi domačih in mednarodnih tržnih pogojev pripravila ocene o gibanju glavnih kazalcev konjunktura za Slovenijo za letos in prihodnje leto. Služba ocenjuje, da bo gospodarska rast oziroma rast bruto domačega proizvoda letos znašala 3 do 3,5 odstotka, prihodnje leto pa 4 odstotke.

Bruto domači proizvod (BDP) na prebivalca naj bi letos dosegel vrednost 10.000 ameriških dolarjev, prihodnje leto pa 10.300 dolarjev. Služba za konjunkturo navaja tudi podatka o BDP na prebivalca v letu 1994, ki je znašal 7.200 dolarjev, in lanskega, ki je znašal 9.352 dolarjev. Zasebna poraba v gospodinjstvih naj bi se prihodnje leto predvidoma povečala za 3 odstotke, letos pa od 2,5 do 3 odstotke. Ocenjena rast javne porabe naj bi bila letos med enim in dvema odstotkoma, prihodnje leto pa med dvema do tremi odstotki. Lani se je javna poraba povečala kar za 6,1 odstotka. Investicijska poraba naj bi se prihodnje leto povečala za 11 odstotkov, letos pa za 12 odstotkov. Lani je investicijska poraba dosegla 18,4-odstotno rast, v letu 1994 pa 12,2-odstotno povečanje. Izvoz blaga in storitev v letu 1997 naj bi se po napovedih SKEP povečal za 5 odstotkov, letošnja rast pa naj bi se gibala okrog treh odstotkov. Najbolj se je povečal

izvoz blaga in storitev leta 1994, ko je dosegel 10-odstotno povečanje. Rast uvoza blaga in storitev v prihodnjem letu naj bi dosegla predvidoma 6 odstotkov, letos pa 4 odstotke. Uvoz blaga in storitev v lanskem letu se je povečal kar za 13,5 odstotka. Zaposlenost v prihodnjem letu naj bi se predvidoma povečala za pol odstotka, letos pa bo po oceni SKEP padla za 0,3 odstotka. Stopnja brezposelnosti v prihodnjem letu bo po metodologiji Mednarodne organizacije za delo (ILO) znašala približno 7,2 odstotka, letos pa 7,3 odsto-

tka. Po metodologiji slovenske statistike o brezposelnosti, ki primerja registrirano stevilo brezposelnih z aktivnim prebivalstvom, pa bo stopnja brezposelnosti v letu 1997 znašala 13,3 odstotka, letos pa 13,5 odstotka. Povprečna bruto plača na zaposlenega naj bi se v prihodnjem letu povečala za dva do tri odstotke, letos pa za 3,5 odstotka. Cene na drobno glede na letno povprečje naj bi se prihodnje leto povečale za približno 8 odstotkov, letošnja rast drobnoprodajnih cen pa naj bi bila 9,5-odstotna. Po napovedi SKEP o tečaju tolarja naj bi nemška marka prihodnje leto v povprečju veljala 96 tolarjev, letos pa 91,5 tolarja. Ameriški dolar naj bi prihodnje leto v povprečju veljal 147,5 tolarja, letos pa 135 tolarjev.

(N. R.)

Slovenci v 20. stoletju

LJUBLJANA - V osmih dvoranh Muzeja novejšeg zgodovine v Cekinovem gradu je vsak dan, razen o b ponedeljkih, od 10. do 18. ure na ogled razstava z naslovom Slovenci v 20. stoletju. Pri- kazuje zgodovino Slovencev od začetka prve svetovne vojne, med njo, čas stare Jugoslavije in drugo svetovno vojno ter obdobje nove Ju- goslavije do osamosvojitve Slovenije. Razsta- vljene originalne predmete so prireditelji pope- strili s svetlobnimi, zvočnimi in dimnimi efekti, glasbo, filmom in multivizijo ter videoprojekci- jami. (N. R.)

SREČANJE PREDSEDNIKOV VLAD ČLANIC DS ALPE-JADRAN

Novo predsedstvo

Udeležence bo sprejel tudi predsednik Kučan

LJUBLJANA - Slovenija, ki ta čas predseduje Delo- vni skupnosti Alpe-Jadran, bo sredi prihodnjega te- dna v Portorožu organizirala srečanje predsednikov vlad članic delovne skupnosti.

Srečanje bo v sredo odprl predsedujoči Delo- vni skupnosti Alpe-Jadran, podpredsednik slovenske vlade in minister za eko- nomске odnose in razvoj Janko Deželak, nato pa bo do udeleženci slišali poro- čila o delovanju posame- znih skupin znotraj delo- vne skupnosti. Slovenija bo v Portorožu predala dvoletno predsedovanje DS Alpe-Jadran italijanski avtonomni regiji Trentino-Gornje Poadizje. V Portoro- zu bodo podelili tudi me- dnarodno novinarsko na- gradno. V tvek, na predve- cer uradnega dela srečanja predsednikov vlad, bo ude- ležence sprejel predsednik Republike Milan Kučan.

V okviru Delovne sku- pnosti Alpe Jadran delujejo številne komisije, med nji- mi komisije za varstvo oko-

bra 1979 v Benetkah, zdaj je v njej 19 članic, dežel in regij iz sedmih držav: Itali- je, Svice, Nemčije, Avstri- je, Madžarske, Hrvaske in Slovenije, v katerih živi okoli 40 milijonov ljudi. Zadnje srečanje predsedni- kov vlad članic skupnosti je bilo novembra lani v Mariboru. (N. R.)

Minister Kračun odhaja v Estonijo

LJUBLJANA - Zunanji minister Davorin Kračun bo v za- cetku prihodnjega tedna na povratnem uradnem obisku v Estoniji, kjer se bo sestal z najvišjimi predstavniki dr- zave in podpisal sporazum o prosti trgovini med Slove- nijo in Estonijo. Minister Kračun se bo srečal z eston- skim predsednikom Lennartom Merijem, s premierom Tiitom Vaehijem in z zunanjim ministrom Siimom Kal- lasom. Najpomembnejši del obiska bo podpis sporazuma o pro- sti trgovini med državama, ki naj bi pripomogel h krepi- tvi gospodarskega sodelovanja, ki je sicer zaenkrat dokaj skromno, a v zadnjih letih nekoliko narasla. Slovenija in Estonija sta pridruženi članici Evropske unije, obe pa si prizadevata tudi za članstvo v zvezi NATO, zato bo na pogovorih precej pozornosti namenjene vključevanju v evroatlantske integracijske procese. (N. R.)

KOMENTAR

Zdravniški pregled, ki je pretresel Hrvaško

ROBERT MECILOŠEK

Narascanje notranje napetosti na Hrvaškem je moč spremljati že dalj časa, vendar pa so bili doma- ci in tuji opazovalci močno presenečeni, da je do izbruha nezadovoljstva prišlo zaradi relativno ba- nalnega razloga, odvzema koncesije lokalni zagreb- ski radijski postaji. Ne gre seveda, da bi podcenjeva- li dogodek, ki je bil očitno politično obarvan in tudi usmerjevan, vendar je tudi res, da so na Hrvaškem v zadnjih mesecih imeli dosti usodnejših razlogov za proteste, ki jih v Zagrebu v taksnem obsegu ne po- mnijo vse od osamosvojitve.

Dejstvo, da se je vse to dogajalo v začasni od- sotnosti predsednika Franje Tuđmana, ki se je mudil na zdravniških pregledih v ZDA, je bilo ve- rjetno slučajno, vendar pa tudi polno simbolike. Hrvaški predsednik je bil odsoten samo 11 dni, kar je bilo dovolj, da je vrhove hrvaske oblasti za- jela prava panika, kar po eni strani opozarja na pomembno Tuđmanovo vlogo pri obvladovanju hrvaških političnih razmer, po drugi pa je prav to tudi razlog, ki daje misliti.

Predsednikov avtokratski način vladavanja, se- veda ob asistenci vladajoce Hrvaske demokratske skupnosti (HDS), je pripeljal državo v razmere, ko je z vseh strani cutiti izredno močno nezado- voljstvo, vendar pa pogosto tudi občutek nemoci. Vse analize v tem trenutku kažejo, da sta vladajo- ca stranka in tudi predsednik v zadnjih letih izgubila zaupanje večine državljanov in vse na- povedi rezultatov prihodnjih volitev kažejo, da Hrvati ne živijo več od vznesenih besed, ki so spremljale nekatere lanske vojaške akcije.

V senci vsega tega se je namreč dogajalo lastni- njenje, pri katerem so Hrvati izbrali čuden model, ki je in se omogoča velike prevare, čeprav z ura- dnih mest trdijo, da je bilo vse v skladu z zakoni. Dejstvo je, da je večina hrvaskega gospodarstva danes v rokah le nekaj posameznikov in nerodni za predsednika so ob tem še podatki, da so bili pri tem obilno udeleženi tudi člani njegove ožje in širše rodbine. Pri tem nikakor ne gre za osebe, ki so do lastnine prišle z lastnim denarjem, tem- več je slo za spretno bančno-politične povezave.

Predsednik Tuđman je že pred časom zaznal, da gre za proces, ki lahko odloči prihodnje voli- tve in se je odločil za akcijo, s katero naj bi vse to nekako »zakrili«. Zato so pred dnevi tudi začeli s kampanjo zoper tiste, ki so v procesu lastninjenja s popustom kupili za več kot 20.000 DEM delnic, vendar se je kaj hitro pokazalo, da gre zgolj za majhne ribice, ki so se ob tem se zacele otepati, saj jih je kar nekaj tudi iz vladajoce strukture in so jih izbrali, da bi dokazali resnost akcije, s kate- ro želijo HDS vrniti ugled.

Tuđman se je tako verjetno znašel pred najtežjo preizkušnjo svoje politične kariere. V nekaj mese- cih se bo ob bolezn moral soočiti s precejšnjim ne- zadovoljstvom prebivalstva, nesporazumi znotraj HDS, v kateri prihaja do precejšnjih razpok, opozi- cijo, ki je vse kompaktnejša, nikakor pa ne bo mo- gel podceniti pritiska iz tujine. Če bi sodili po bese- dah, ki jih je izgovoril sinoci ob prihodu iz ZDA, je ta bitka zanj že vnaprej izgubljena. Dogodke na Hr- vaskem še naprej ocenjuje kot nekakšno zaroto ju- gonostalgikov in tistih, ki jih financirajo določeni krogi iz tujine. Gre za klasični besednjak, ki je pov- sem v skladu z načinom razmišljanja tako imeno- vanega desnega krila HDS, prave nevarnosti za Hr- vasko in njen položaj v svetu.

Franjo Tuđman je v zadnjih mesecih nekaj- krat povdaril, da na Hrvaškem »nikoli ne bodo dovolili, da bi oblast prevzeli takšni posamezniki in politične stranke«. Tako je le potrdil tisto, kar je bilo moč slišati tudi iz ust nekaterih njegovih najbližjih sodelavcev. Če bo pri tem tudi vztrajal, bo to pomenilo, da se nad Hrvaško zgrinjajo te- mni oblaki, ki so usodnejši od taksne ali druga- cne predsednikove bolezni.

Krpan bo domoval v Šiški

LJUBLJANA - Na območju nekdanje Dekorativne v Šiški je začel Mercator graditi novo nakupoval- no središče, ki bo v celoti merilo več kot 30 tisoč kvadratnih metrov. Na okoli 20 tisoč kvadratnih metrih prodajnih površin bodo uredili trgovine s pohištvom, tehničnim blagom, pripomočki za dom in vrh, tekstilnimi izdelki, športnimi oblačili, oblačili za mlade in prosti čas, obutvijo ter vrsto manjših lokalov, ki jih bo mogoče najeti. Osre- dnji del nakupovalnega središča, ki ga bodo poimenovali Krpan, bo Mercatorjev hipemar- ket. (N. R.)

KOŠARKA / SINOČI V 11. KOLU B LIGE

Slaba igra in zaslužen poraz jadrancov

Naša ekipa nastopila brez poškodovanih Rustje in Samca Christian Arena z 18 točkami najboljši Jadranov strelec

Borgomanero - Jadran 85:56 (46:22)

BORGOMANERO: Miserocchi 9, Ferrarese 14, Morgarini 16 (1:2), Agnesi 7 (3:3), Gabba 15 (1:4), Giadini 10 (4:4), Falcomer 4, Valsesia 6 (2:2), Grossini, Agazzone 4, trener Pistorello.

SON: 21. 3T: Miserocchi 3, Ferrarese 2, Morgarini 1.

JADRAN: Arena 18 (6:10 prosti meti, 6:11 met za dve, 0:1 met za tri), Oberdan 2 (2:2, 0:2, 0:3), Pozar, Pregarc 10 (1:2, 3:8, 1:4), Franco, Rebula 7 (3:4, 2:3, 0:1), Umek, Starc, Rauber 16 (1:2, 6:10, 1:5), Hmeljak 3 (1:4, 1:4, 0:1), trener Cehovin.

SODNIKA: Rastelli (Rho) in Gasparrini (Legnano). SON: 19. PON: Pregarc (32), Oberdan (37). 3T: Pregarc 1, Rauber 1.

V verjetno doslej najslabši prvenstveni tekmi so jadrancovi visoko in zaslužno izgubili. Nisi kosarkarji so sicer nastopili brez

Pavla Rustje in Stefana Samca, kar se pri že tako skromnem številu standardnih igralcev Jadrana krepko poznalo, vseeno pa bi lahko jadrancovi nudili Borgomaneru močnejši odpor. Jadrancovi so prehitro vrgli puško v koruzo.

Gostitelji so namreč takoj presesteli jadrancove in že po 5 minutah vodili s 13:4, v 10. min. pa kar z 22:6. Ze tedaj je bilo jasno, da bodo domači kosarkarji zlahka opravili z naso ekipo, ki je v 15. minuti že izgubljala za 20 točk (15:35). Jadrancovcem nikakor ni slo v napadu, saj so metali iz neizdelanih položajev. Pomanjkljivi pa so bili tudi v obrambi, saj so domači kosarkarji že v prvem polcasu dosegli skoraj 50 točk.

Tudi v drugem polcasu se slika na igrišču bistveno ni spremenila: v 25. minuti so gostitelji svoje vodstvo še povečali na 23 točk (54:31) in tekme je bilo dejansko že tedaj konec. Jadrancov trener Cehovin je

dal tudi vsem mladincem (Pozarju, Francu, Umku in Starcu) večjo »minutazo« in to je bila verjetno edina pozitivna nota včerajšnjega srečanja.

Sicer v tako zdesetkani sestavi je bilo pričakovati, da jadrancovcem bo v Borgomaneru zelo trda predla. In to se je tudi zgodilo, saj je sinočni Jadranov tekmelec zelo uigrana, solidna in visoka ekipa, v kateri je izstopal mladi Agazzone (letnik 1979, visok 209 cm). Vsa domača ekipa je igrala dobro in učinkovito.

Od jadrancovcev bi za sinočni nastop pohvalili Arenu ter delno Rebulo in Rauberja. S sinočno tekmo se je tudi končal prvi del prvenstva. Drugi del se bo začel že v soboto in nedeljo, jadrancovi pa bodo igrali doma v soboto proti Cassanu d'Adda. (Kaf)

SINOČNJA IZIDA: Riva del Garda - Monza 86:63, Cassano d'Adda - Gesteco Cedat 73:92.

KOŠARKA / VČERAJ V D LIGI

Domovci kljub povprečni igri zmagali in še vedno vodijo na razpredelnici

Kontovelci zanesljivo izgubili v Gradežu - Tudi cicibonaši ostali praznih rok po slabi igri v napadu

Dom Agorest - Momo Gió 94:79 (49:43)

DOM: Košuta 9 (6:10 prosti meti, 0:1 met za dva, 1:3 met za tri), Corsi 18 (4:6, 1:2, 4:6), Jarc 9 (1:3, 4:5, -), Franco 8 (2:2, 3:6, 0:1), Ambrosi, Di Cecco 36 (4:5, 16:22, -), Bordone, Cej 6 (-, 3:4, 0:1), Kocjancic, Podbersig 8 (2:2, 3:7, -), trener Semo-lic.

SON: 24. 3T: Corsi 4, Košuta 1.

Domovci so proti zadnjemu na lestvici igrali povprečno, saj so že od začetnih potez pokazali premalo borbenosti v obrambi in tako dopuscali nasprotnikom, da so zlahka prihajali pod Domov koš. Ze dejstvo, da so dosegli kar 43 točk po prvem polcasu, jasno kaže, da je bila Domova obramba zares slaba.

Gostje so se v drugem polcasu našim približali in v 28. minuti celo poveli z 58:57. Za preobrat je bil odločilen doprinos mladega Davida Ceja, ki je dal dva zaporedna kosa. V zadnjih 5 minutah so domovski končno uspeli stre- ti odpor gostov z zelo agresivno obrambo. Prestregli so tudi veliko stevalo zog in zaključevali akcije s protinapadi ter zaslužno zmagali.

Domovci so spet dokazali, da proti slabšim tekme- cem nimajo pravilnega pristopa, kar bi jih lahko še drago stalo v nadaljevanju prvenstva. (L. Semolic)

Petrolifera Goriziana - Kontovel 85:70 (38:29)

PETROLIFERA: Mazzali 20 (7:8), W. Sancin 3 (3:6), Zorba 5 (1:2), Bellan 12 (2:2), Schiaffino 7 (1:2), Marchesan 6 (4:7), Milotti



Igor Civarli (Kontovel)

15 (5:10), Gelussi 8 (1:2), Mian 2, Miani 7 (3:5), trener F. Sancin.

SON: 19. 3T: Mazzali 3, Gelussi 1.

KONTOVEL: Starc 4 (2:3), Spadoni 8, Kralj 2, Turk 6, I. emili 15 (5:6), Gulic 12 (2:6), Krizman 5 (2:2), Civarli 13 (1:3), M. Emili, Godnic 5 (1:2), trener Meden.

SON: 32. PON: I. Emili in Civarli. 3T: Spadoni 2, Krizman 1.

SODNIKA: Maras in Lorenzon (oba Pordenon).

Kontovelci so doživeli drugi prvenstveni poraz predvsem zaradi slabe igre v obrambi. Treba pa je priznati, da so nasprotniki, ki jih vodi bivši Borov trener Fabio Sancin in za katere igra tudi njegov sin Werner, zelo dobro taktično igrali. Gostitelji so si namreč kaj kmalu priigrali prednost 10-15 točk in jo v bistvu skozi vse srečanje tudi obdržali.

Od posameznikov bi pri Kontovelu pohvalili Igorja Civarlija in Iva Emilija.

Lega Nazionale - Cici-

bona Preff. Marsich 67:54 (37:25)

LEGA NAZIONALE: Sussi, Ziberna 12 (5:10), Moro 14 (6:6), Crocetti 1 (1:2), Calcina, Maranzana, Vercelli, La Porta 19 (3:5), Pecek 21 (5:6), trener Cavazzon.

3T: Ziberna 1.

CICIBONA: Persi 20 (3:9 prosti meti, 4:11 met za dve, 3:5 met za tri), Giacomini 8 (-, 4:7, -), Ursic 7 (3:6, 2:5, -), Zuppin 11 (1:2, 5:12, -), Battilana 3 (1:2, 1:4, -), Krizmancic 2 (-, 1:1, -), Jankovic (-, 0:1, -), Bajc, Stokelj n.v., Kovacic 3 (-, 0:1, 1:1), trener L. Furlan.

PON: Giacomini (37).

3T: Persi 3, Kovacic 1.

»Ze spet smo dali le 50 točk in s taksnim učinkom v napadu zares ne moremo zmagati,« je potrt po včerajšnji tekmi dejal Cicibonin trener Luka Furlan. In res: Cicibonini strelci so bili včeraj zelo nerazpoloženi (17:41 met za dva in celo 8:19 prosti meti), tako da so gostitelji imeli sorazmerno lahko nalogo, da so v medsebojnih obračunih sploh dosegli prvo zmago proti nasi ekipi.

Domače mostvo si je kaj kmalu priigralo 10-14 točk prednosti in to razliko ohranilo do konca tekme. Tudi odsotnost Andreja Pierija in Petra Furlana ne more biti opravičilo za splošno slabo igro nasih fantov. (bl)

Rokomet: poraz krasovk v B ligi

Na gostovanju v Vigasiu proti lanskemu prvotniku je ženska vrsta Krasa doživela visok poraz 43:14 (22:6).

SMUČANJE

Slalom za SP v Park Cityju dobila C. Riegler

PARK CITY - Claudia Riegler, Avstrijka z novozelandskim potnim listom, je zaslužno dobila prvi letosnji ženski slalom za svetovni pokal. Rieglerjeva je bila najhitrejša na prvi progi, na drugi, ki jo je postavil slovenski trener Marko Jurjec, pa je obranila prednost in drugič zmagala v svoji karieri.

V italijanskem taboru so bili tokrat manj zadovoljni kot v četrtak. Se najboljša je bila Deborah Compagnoni, ki pa je po četrtem mestu v prvi vožnji, v drugem teku vozila slabše in zdrsnila za dve mesti navzdol. Tudi Slovenke niso najbolj zadovoljne. V drugi tek se je z osmim časom uvrstila le Urška Hrovat, ki je nato napredovala za eno mesto.

Danes bo v Park Cityju moški slalom.

VRSTNI RED: Claudia Riegler (Nzl) 1:36.50; 2. Pernilla Wiberg (Sve) +0, 07; 3. Ingrid Salvenmoser (Avt) +0, 98; 4. Patricia Chauvet (Fra) +1, 23; 5. S. Egger (Avt) +1, 24; 6. Deborah Compagnoni (Ita) +1, 25; 7. Urška Hrovat (Slo) in Elfie Eder (Avt) +2, 00; 9. Anita Wachter (Avt) +2, 20; 10. Leila Piccard (Fra) +2, 54 itd.

Skupni vrstni red v SP: 1. Katja Seizinger (Nem) 160, 2. Deborah Compagnoni (Ita) 120, 3. Anita Wachter (Avt) 109, 4. Urška Hrovat (Slo) 108, 5. Hilde Gerg (Nem) 104 itd.

KOŠARKA / V 11. KOLU A1 LIGE

Derbija v Trevisu in Bologni

Genertel v Pesaru tudi Herrimana ni brez možnosti za uspeh

TRST - Današnje kolo v kosarkarski A1 ligi bo v znamenju dveh derbijev. Kar se lestvice tice, bo nedvomno najbolj zanimivo v Trevisu, kjer se bosta spoprijela Benetton in Stefanell, ki skupaj vodita prvoligasko karavano. Obe ekipi sta v izvrstni formi, čeprav je Milančanom v četrtak spodrsnilo doma v evropski ligi.

Drugi derbi bo v Bologni, kjer se bosta pomerila Teamsystem in Kinder. Mestni dvoboj je vedno vzbujal precejšnje zanimanje, tokrat pa še posebej zaradi zamenjave trenerja pri Teamsystemu, ki pa ima precej težav s postavo. Gotovo ne bo igral Gay, ki ima mononukleozo.

Trzaski Genertel, ki je pred tednom dni premagal prav Teamsystem in posredno povzročil odslovitev Scariola s krmila bolonjske ekipe, se podaja v Pesaro. Scavolini je do- slej izredno razočaral in Trzascani imajo nedvomno priložnost za nov uspeh, čeprav bodo

igrali brez Gianolle in Herrimana, medtem ko pri Scavoliniju ni zanesljiv nastop nekdanjega centra Trzascanov Kevina Thompsona.

DANASNJI SPORED: Teamsystem Bologna - Kinder Bologna, Benetton Treviso - Stefanell Milan (od 19. dalje po RAI 2), Cagiva Varese - Polti Cantù, Scavolini Pesaro - Genertel Trst, Mash Verona - Viola Reggio Calabria, Montana Forlì - Pistoia, Fontanafredda Siena - Telemarket Rim.

A2 liga: Goricani v Imoli

Kosarkarji Pallacanestro Gorizia se bodo danes ob 18. uri v Imoli pomerili s tamkajšnjim Casettijem, ki ima na lestvici prav toliko točk kot Goricani.

DANASNJI SPORED: Floor Padova - Koncret Rimini, Montecatini - Jcoplastic Battipaglia, Casetti Imola - Pallacanestro GO, Juve Caserta - Faber Fabriano, Banco Sardegna Sassari - Livorno, Cfm Reggio Emilia - Serapide Pozzuoli.

ROKOMET

Principe danes v Hrpeljah z norveškim prvakom

TRST - Rokometase Principa caka danes že tretji nastop v evropski ligi prvakov. Njihov nasprotnik v Hrpeljah ob 17.30 bo norveški prvak Runar Sandefjord. Zmaga je za Trzascane po dveh porazih s hrvaskim in madžarskim prvakom imperativ, če hočejo se ohraniti nekaj upanja na osvojitve drugega mesta v skupini, ki se vodi v četrtfinale.

Norveški prvak nima visokih igralcev, zato pa igra zelo hiter rokomet. To pomeni, da si gledalci lahko obetajo spektakularno predstavo, v kateri je italijanski prvak v rahli prednosti.

Trzascani tudi računajo, da bo dvorano v Hrpeljah, kjer je Principe treniral ta teden, napolnilo 800 glas- nih navijačev, ki naj bi pripomogli k prvemu uspehu v evropski ligi.

ODBOJKA / SUPER CHALLENGE V OSAKI

Z zmago nad Nizozemsko Italija praktično že prva

V zadnji tekmi z Japonsko »azzurrom« zadošča že set



Gravina blokira Basa van de Goora (AP)

Italija - Nizozemska 3:0 (15:6, 15:8, 15:12)

ITALIJA: Tofoli 2+0, Gardini 10+6, Cantagalli 6+13, Giani 7+18, Gravina 4+4, Bracci 4+12, Pippi, Sartoretti 2+0. Fangareggi, Zorzi, Bovolenta in Meoni niso igrali.

NIZOZEMSKA: Blangè 1+2, Gortzen

0+7, B. Van de Goor 0+8, Schuil 9+13, Zwerwer 0+3, Held 5+11, Latuhihin 1+0, Rodenburg 1+0, Grabert 2+5. Posthuma, M. Van de Goor in Van der Muelen niso igrali.

TOKIO - Italijansi so si že kolo pred koncem praktično zagotovili prvo mesto na odbojarskem Super Challengeu. Končna zmaga bi se jim lahko izmuznila samo, ko bi v današnjem zadnjem kolu s 3:0 izgubili proti zadnjeuvrščeni Japonski.

V odločilni tekmi z Nizozemsko so »azzurri« zaigrali brezhibno. Velasco je igral stalno z isto postavo. Damiano Pippi je pogostokrat stopil na igrišče v vlogi libera, proti koncu zadnjega seta pa je Andrea Sartoretti zamenjal Luco Cantagalli, ki ga je po nasprotnikovem udarcu zoga zadela v glavo. Sartoretti je s štirimi zaporednimi odličnimi servisi (dve direktni točki) zapečatil usodo tulipanov.

»Tem fantom nikoli ne mine volja do zmage,« je navdušeno razlagal Julio Velasco po tekmi. »Velike težave smo imeli s sprejemom in servisom. Proti Italiji neradi izgubljam tako gladko,« pa je povedal njegov kolega na nizozemski klopi Joop Alberda.

NOVICE

Belmondova druga v Kiruni

KIRUNA - Na otvoritveni tekmi svetovnega pokala v smučarskih tekih v Kiruni je na 5 km v prosti tehniki zmagala Rusinja Elena Välbe, drugo mesto pa je osvojila Italijanka Stefania Belmondo, ki je za Rusinjo zaostala 10 sekund in 43 stotink. Tretja je bila Rusinja Nina Gavriljuk. Najboljša Slovenka je bila Andreja Mali, ki je osvojila 32. mesto. Pri moskih je na 10 km zmagal Norvežan Bjorn Dählie, ki je tako dosegel že svojo 31. zmago in na na skupni lestvici prehitel Sveda Gundeja Svana, ki je zmagal tridesetkrat. Dählie je za 26.33 sekunde prehitel Finca Jarija Isometso, tretji pa je bil Norvežan Skjeldal. Od Italijanov sta Fulvio Valbusa in Silvio Fauner osvojila 5. oziroma 6. mesto.

Na mastersu v Hannovru v finalu Sampras in Becker

HANNOVER - American Pete Sampras in Nemec Boris Becker se bosta pomerila danes v finalu mastersa ATP. Sampras je s 6:7 (6:8), 7:6 (7:4), 7:5 premagal Ivaniseviča, Becker pa Krajčeka s 6:7 (4:7), 7:6 (7:3), 6:3.

Jutri Športel

Kot običajno bo jutri na TV Koper-Capodistria na sporedu oddaja o zamejskem sportu Športel. Tokrat bo na sporedu nekaj zanimivih prispevkov. V studiu bodo predstavniki naše združene kosarkarske ekipe Jadran spregovorili o težavah in o možnosti, da se po TKB likvidira tudi Jadran. S terena si bodo lahko gledalci ogledali prispevka z nogometnega derbija med Sovodnjami in Primorjem in pa z ženske odbojarske tekme B2 lige med Koimpexom in Cavazzalejem.

V rubriki o slovenskem sportu bo na sporedu pogovor s selektorjem slovenske nogometne reprezentance dr. Zdenkom Verdenikom. Kot običajno bo ob zaključku oddaje kviz »Skrtoc«.



V MOŠKI B2 LIGI / V CHIOGGI

Imsa prvič letos položila orožje

Z igro Goričani tokrat niso zadovoljili

Chioggia - Imsa Kmečka banka 1:3 (15:13, 10:15, 15:8, 15:5)

IMSA KB: Feri 7+3, Sulina 5+12, M. Cernic 8+12, Cola 6+3, Beltrame 0+2, Florenin 2+6, Buzzinelli 1+1, Korisic 1+0, Radetti 0+0, Marchesini 0+0, Manià.

Servis (točke/napake): Chioggia 7/17, Imsa 4/22, Napake: Chioggia 10, Imsa 19, Blok: Chioggia 13, Imsa 6.

Imsa Kmečka banka se iz Chioggie vraća s prvim prvenstvenim porazom. Ze pred gostovanjem so valovci vedeli, da jih čaka prvi pravi test v letošnjem prvenstvu. Iz pregledanih video posnetkov je bilo jasno razvidno, da so domačini solidna ekipa. Nihce pa verjetno ni pričakoval tako zagriženega moštva. Valovci so sicer dobro začeli in povedli 3:0, pri tem stanju pa je moral zaradi problemov z vidom igrisce zapustiti Beltrame, katerega je zamenjal Buzzinelli. Takoj zatem je domaći kapetan dosegel pet zaporednih asov. Imsa pa ni popustila in vodila vse do 13:11, toda domačini so z ostrim servisom stanje spreobrnilo in osvojili set. Drugi niz je

bil dosti bolj izenačen. Goričani bi ga sicer lahko osvojili z lahkoto, Marchesinija pa ni bil najbolj točen v podajah in tako so gostitelji do desetine ostali za petami Imsi, nato pa popustili. Toda že v tretjem setu so domačini takoj povedli. Zamò je skušal spreobrniti potek tekme in poleg Florenina, ki je stopil na igrisce v drugem setu namesto Ferija, je ob koncu zamenjal se Sulino z Radettijem, a ni dosegel zazelene rezultata. Četrty set je postal tako ključen. Zamò je poslal na igrisce sesterko, ki je začela tekmo. Začetek je bil izenačen, a Chioggia je kmalu povedla in z rezultatom 15:5 zapечатila tekmo.

Velik del prednosti med tekmo so si domačini zagotovili predvsem s servisom in odlično postavljeno obrambo. Pri Goričanih pa tokrat igra ni bila igra zadovoljiva, predvsem pa so imeli ves čas velike težave v sprejemu. Tudi Marchesini se ni v pravi formi. Poleg tega je precej slabše kot doslej zaigral Sulina, ki ni bil učinkovit v napadu in morda bi lahko trener Zamò namesto njega več možnosti dal Radettiju. (A&D)

MOŠKA B2 LIGA / PROTI RIVIERI

Koimpex je sam zapravil zmago

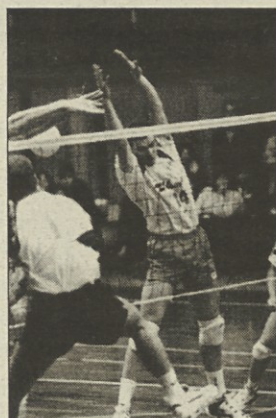
Po odličnem začetku pravi black out in usodne napake v končnici četrtega seta

Koimpex - Riviera 1:3 (15:9, 11:15, 4:15, 13:15)

KOIMPEX: De Cecco 23+10, Stabile 8+3, Bozic 11+4, Rovere 1+2, A. Kralj 13+4, Riolino 1+0, Princic 3+3, D. Kralj 0+0, Strajn 0+0, Butelli 0+0, Volcic, Mijot.

Po pričakovanjih so Koimpexovi odbojkarji sinoči naleteli na zelo solidnega nasprotnika, kljub temu pa bi lahko točki ostali doma, če bi fantje do konca tekme igrali tako, kot v prvem setu in v začetku drugega.

Koimpex je namreč tekmo pričel zelo dobro in zanesljivo osvojil prvi set. Do vodstva z 9:4 v drugem setu je v taboru domačih igralcev vse teklo kot po olju. Riviera je z dobro igro v obrambi skušala zaustaviti do-



Novopečeni očka Valter Princic v bloku

mace napadalce, ki pa so bili uspešnejši, čeprav so se morali precej truditi in so do točk večkrat prisli po dolgih in razburljivih akcijah. Naenkrat pa je v Koimpexovih vrstah nastopil black out. Gostje so

to izkoristili, nadoknadili ves zaostanek in osvojili drugi set, nato pa po hitrem postopku še tretjega. Tudi začetek četrtega seta ni obetal nič dobrega. Riviera je povedla s 7:1. Tedaj so se Koimpexovi igralci spet prebudili in zaigrali kot na začetku tekme ter povedli s 13:10, vse kar so zgradili, pa so porušili z zelo slabo igro v končnici.

»Zmago smo zapravili sami. Po odlični igri smo popustili brez pravega razloga. Očitno je, da se moramo na igranje v tej ligi sele privaditi. Zal nam je, ker je Valter Princic prav včeraj dobil sina Samuela in tega rojstva zdaj ne moremo praznovati z zmago,« je po tekmi povedal trener Peter De Walderstein.

MOŠKA C1

Soča Sobema za las ob podvig

Pred vodilnim klonila s 3:2

Oderzo - Soča Sobema 3:2 (9:15, 11:15, 15:8, 15:12, 15:13)

SOCA SOBEMA: D. Petejan 14+15, Klede 13+12, Feri 7+17, Batisti 5+1, Brisco 6+3, Tomsic 2+1, Mucic 0+0, Braini 2+0, R. Petejan 1+0, Cotic 0+2, Makuc, Ursic.

Socani so bili na igrišču prvouvrstnega Oderza že na pragu prve zmage in velikega presečenja obenem. Odigrali so daleč najboljšo letosnjo tekmo in to proti nasprotniku, ki je povsem upavil svoj položaj na lestvici. Res škoda, da so vnovic ostali praznih rok, to-lazijo pa se lahko z dejstvom, da so pokazali lep napredek v igri, kar je jamstvo za boljše rezultate v prihodnjih kolih. V primerjavi z dosedanjimi nastopi so predvsem boljše igrali v obrambi in napadu.

Gostje so v prvih dveh setih presenetili nasprotnika in povedli z 2:0. Zal pa je v tretjem setu prišlo do preobrata in Oderzo je stanje v nizih izenačil. Tie break je bil izjemno izenačen, za Soco pa so bile usodne napake v končnici. Med drugim so zgrešili tudi tri servise.

Ostala izida: Pal-lavolo TS - Livenza 3:0, Fincantieri - Pasquato 1:3.

ŽENSKA C1 LIGA

Prva zmaga valovk Za Kalčeve igralke usoden sprejem

Gemona - La Gorizia-n Zadržna kreditna banka 0:3 (5:15, 4:15, 10:15)

VAL: Tomsic 0+1, Ursic 6+0, Ambrosi 1+1, Mo. Tomasin 10+10, Mi. Tomasin 7+9, Orel 8+6, Cernic 2+1, Braini 0+0, Humar, Zuccarino, Tosoratti.

Servis (točke/napake) 6/8. Blok 5+2.

Valovke so v Huminu dosegle svojo prvo zmago v državni ligi, kar je seveda dogodek, ki bo ostal zapisan v društveni zlati knjigi, čeprav je treba takoj omeniti, da je bil nasprotnik resnično zelo slab in nemotiviran. Huminsko ekipo so poleti zapustile skoraj vse igralke, tiste, ki so prišle namesto njih, pa ne so-dijo v to konkurenco, razen mogoče dveh.

Kljub temu, da ni bila zmaga nikoli pod vprašajem, so Goričanke zaigrale nekoliko nespješeno in niso nikoli pokazale vsega, kar znajo, čeprav je tudi res, da nasprotnik ni bil tak, da bi se lahko proti njemu razigrale. Prva dva seta sta bila pravi monolog naših igralok, saj jim Gemona zaradi neučinkovitega bloka nikoli ni mogla priti do živega in je vse svoje točke dosegla praktično samo s servisom. Nekoliko težje je bilo samo v tretjem setu. Gostje so verjetno podcenjevale nasprotnice, ki so povedle z 9:6. Ko pa so valovke uredile svoje vrste, so brez težav nadoknadile zaostanek in zlahka prisle do zmage. Naj omenimo se, da si je v drugem setu poškodovale glezenj Aleksija Ambrosi, dobro pa jo je

nadomestila Federica Cernic.

San Carlo - Kmečka banka K2 sport 3:1 (10:15, 15:7, 15:4, 15:8)

GOVOLLEY: H. Corsi 5+8, Zotti 1+6, Brisco 4+12, Trapuzzano 4+4, Princic 5+3, V. Cernic 0+1, M. Cernic 1+0, Braini 1+0, Bulfoni 1+0, Pascolat 1+0, C. Corsi.

Goričanke so na gostovanju v Padovi zaigrale preveč spremenljivo, da bi lahko dosegle boljši rezultat. San Carlo je povedel s 3:0 in mogoče misli, da bo spet prisel do lahke zmage, kot v prvih starih kolih, toda Goričanke so ga presenetile z agresivno igro in visokim ritmom ter zaslužen osovjoile prvi niz. Zal so v nadaljevanju zaigrale precej slabše, saj je San Carlo nízal točke predvsem po njihovih napakah. Pri Goričankah sprejem ni bil dovolj zanesljiv in San Carlo je povedel v nizih z 2:1. V četrtem setu sta si bili ekipi enakovredni do rezultata 9:8, v končnici pa so gostje naredile nekaj napak, San Carlo pa je imel tudi nekaj sreče.

»V bloku in protinapadu smo pokazali napredek, sprejem pa je bil tokrat slabši kot ponavadi. San Carlo je soliden, a ne tako močen, kot kaže njegov položaj na lestvici,« je po tekmi povedal trener Kalc.

Naj omenimo se, da je Pitaccova ostala doma zaradi gripe, Zottijeva pa je v standardni sesterki igrala samo v tretjem setu. Trener je preizkusil kar deset igralok, največ pa je pokazala Erika Brisco.

Ostali izid: Codognè - Colombo VR 3:0

ŽENSKA B2 LIGA / SINOČI PROTI CAVAZZALEJU

Po prvem setu preobrat in važna zmaga Koimpexa

Koimpex - Cavazzale 3:1 (5:15, 15:6, 15:7, 15:6)

KOIMPEX: Gruden 1+0, Benevol 5+9, B. Gregori 0+1, Vodopivec 0+3, Sricchia 7+7, Fabrizi 4+6, P. Gregori 2+1, Mamillo 4+2, Cok 3+2, Ciochi, Piccoli, Pertot.

Servis (točke/napake): Koimpex 11/16, Cavazzale 8/5.

Igralke združene ekipe so po treh porazih v prvih starih nastopih dosegle sinoči zelo dragoceno zmago. Igralkam se je gotovo odvalil velik kamen od srca, uspeh pa je tudi - čemu bi skrivali - razpihal dvome, ki so se začeli pocasi porajati okrog ekipe.

Prvi set je bil prava polomija. »Ofenzivna« sesterka z Benevolovo v diagonalni s podajacem je zopet odpovedala. Na samem začetku je sicer postregla z nekaj lepimi potezami, ko pa je Cavazzale začel servirati ostro, se je Koimpex stopil kot sneg pod soncem. Združena ekipa je bila pred nasprotnikovimi servisi (nič napak, pet asov) odtlej v povsem podrejenem položaju, gostjam pa je uspevalo vse kot za stavo. Njihova najboljša igralka, bivša prvoligašica Schuch (10+6), na igrišču ni bila kdove kako opazna, a je bila odlična v bloku, sprejemu in servisu. Vsi poskusi trenerja Saina, da bi z menjavami obrnil potek tekme, so se izjalovili.

Od drugega seta dalje pa... kot dan in noc. Koimpex je uredil sprejem servisa, na servisu pa vrnil nasprotnicam miło za drago, tako da Cavazzale ni mogel več učinkovito napadati. Gostje so se zmedle in niso nikoli ustrezno reagirale. Na koncu je Sainov pomočnik Bruno Milic nastel 24 nasprotnikovih napak. Na drugi strani je Koimpex začel napadati tudi preko centra in tako povsem iztiril nasprotnikovo obrambo. Goto-vo je k takemu preobratu odločilno prispevala trenerjeva

odločitev, da zamenja postavo, saj je ekipa s Cokovo (namesto Vodopivceve) in Mamillovo (namesto Benevolove, ki je na centru nadomestila Barbaro Gregori) zaigrala dosti bolj učinkovito, kot sesterka iz prvega seta.

»Zmaga je važna, ker smo premagali neposrednega konkurenta za obstanek. Postava prvega seta je zelo »trpela« nasprotnikov servis, po menjavah pa smo zaigrali bolj zanesljivo v drugi liniji in nasprotniku nismo več dovolili, da bi prisel do točk,« je po tekmi povedal Sain.

»Potem, ko so nasprotnice s spremenjeno postavo stabilizirale sprejem, je bilo tekme praktično konec. Začele so učinkovito napadati preko centra, tako da sta bila blok in obramba pri nas brez moči. Pokazali smo premalo značaja, Koimpex pa je po mojem vsekakor boljši od Conegliana, ki smo ga mi premagali,« je bila trezna ocena trenerja Cavazzaleja Rossetta.

Za zmago so zaslužne vse Koimpexove igralke. Breda Cok je ponovila uspešen nastop v Vidmu proti Camstu, Mamillova je prvič letos zaigrala na svojem standardu, najboljša v Koimpexovih vrstah pa je vsekakor bila kapetanka Katja Fabrizi, ki je bila zelo razpoložena tako na mreži kot v polju. (ak)

OSTALI IZIDI: Camst - Godigese 3:1, Noventa - Albatros 3:2, Marzola - Porcia 3:0, Mogliano - Sangiorgina 0:3, Schio - Alloys 3:0, Conegliano - Rovereto 2:3.

Ob prejemu Bloudkove plakete
čestita svojemu članu in odborniku

Mariu
Šuštersiču

Odbojarsko
društvo BOR



Veliko veselje po zmagi (foto Balbi/KROMA)

MOŠKA C2 LIGA / PO ZMAGI PROTI GRADU

Bor Fortrade prodira proti vrhu

V ženski C2 ligi Sokol izgubil, v D ligi črn dan Sloge, smola Espege

MOSKA C2 LIGA

Bor Fortrade - Grado 3:0 (15:7, 15:8, 15:8)

BOR: Cella, Cutuli 1+1, Ruttar 3+7, D. Furlan 3+9, Coloni 5+1, Taberni 8+7, Danieli, I. Furlan 9+4, Sustersic, Cuk, Pavlica 0+0.

Trajanje setov: 20, 27, 17 minut, servis (točke/napake) 10/11, 11 blokov.

Borovci so bili na tej tekmi absolutni gospodarji, s tretji zmago pa se pocasi vzpenjajo na prvenstveni lestvici. Nasprotnik razen dveh solidnih centrov ni pokazal dosti, borovci pa so zaigrali učinkovito in konstantno. Zelo malo je bilo tudi napak. Pohalo zaslužita Iztok Furlan (sest točk s servisom v skoku) in Taberni. (Dejan)

ZENSKA C2 LIGA

Vivil - Sokol 3:0 (15:7, 15:4, 17:16)

SOKOL: T. Masten 3+6, L. Masten 4+3, Spal 5+9, Zadnik 1+4, Maja Kosmina 2+1, Martina Kosmina 0+0, Milic 1+0, Ferluga 1+2, Visintin 0+0, Perini, Semec, Svara.

Sokolovke se iz Fiumicella vračajo z gladkim porazom, toda v primerjavi s prejšnjimi nastopi je bil opazen viden napredek v igri. Prva dva seta sta sicer razmeroma zanesljivo pripadla domačinkam, v tretjem pa je po začetni pobudi Vivila (6:0 in 10:2) Sokol zaigral zelo dobro in izenačil na 10:10 (s servisi Spalove in udarci iz druge linije), nato pa je v izenačeni končnici odločilo nekaj nepotrebnih napak.

MOSKA D LIGA

Espego - Shangri La 2:3 (9:15, 8:15, 15:12, 16:14, 20:22)

ESPEGO: Devetak 9+9, Jelen 6+8, Braione

4+5, Macus 4+4, Castagner 13+13, Cernic 4+0, Poletto 1+0, Brisco 0+2, Mucci, Plesnicar, Sergio. Odbojkarji Espege so bili proti trzaski ekipi Shangri La že na pragu zmage, na koncu pa je sportna sreča tehnično prevela na stran gostov. V prvih dveh nizih sicer domačini niso zaigrali najbolje, ko pa je v tretjem trener nekoliko spremenil postavo, je bilo vse precej bolje. Espego je po hudem boju izenačil stanje v nizih. Peti niz je bil zelo izenačen, prvo zaključno zogo pa so imeli gostje pri izidu 13:14. Tudi Espego je imel na razpolago tri zaključne zoge pri stanju 18:17, 19:18 in 20:19, ki pa jih zal ni izkoristili. Poznalo se je, da center David Mucci ni mogel igrati, espegovci pa so zgrešili kar 36 servisov.

ZENSKA D LIGA

Paluzza - Sloga 3:0 (15:4, 15:6, 15:4)

SLOGA: Babudri 1+1, Cauter, Furlan 0+2, Kalc 1+1, Kobal 0+0, Kocjancic 1+0, Kuferšin, Mauro 1+0, Molassi 3+7, Obad 0+2, Sosic 1+0.

Iz Paluzze se Sloga vraća s pekocim porazom. Takoj pa moramo poudariti, da položaj na lestvici domačink vara, saj spada Paluzza prav gotovo v ozek krog favoritov za napredovanje, le da je v prvih tekmah nastopila v nepopolni postavi. V njenih vrstah igrajo same zelo izkušene igralke, ki so po besedah njihovega trenerja včeraj naleteli se na izreden dan. Sloga pa tokrat telovadnici, ki je bila bolj podobna ledenici kot telovadnici, enostavno ni zmogla nobene reakcije. Skratka, slo je za črn dan, ki ga pa sprico se zelo dolgega prvenstva resnično ne gre jemati tragično. (lnka)

V ITALIJANSKI A LIGI

Osrednja tekma kola Milan - Inter

Srečanje bo drevi ob 20.30 - Zanimivo bo tudi v Rimu med Laziom in Sampdorio



George Weah

v Rimu, kjer bo domači Lazio igral proti Sampdoriji. S Signorijem v veliki formi navijaci Lazia seveda upajo na nove točke. Dokaj vroče bo danes tu-

di v Parmii, kjer bo domače mostvo gostilo Romo. Udinese pa bo tokrat prost, saj bi moral igrati proti Juventus, ki pa je zaposlen v Tokiu za medcelinski pokal.

DANASNJI SPORED (14.30): Bologna - Atalanta, Cagliari - Napoli, Lazio - Sampdoria, Fiorentina - Piacenza, Milan - Inter (20.30), Parma - Roma, Perugia - Verona, Vicenza - Reggiana.

B liga
DANASNJI SPORED 11. KOLA (14.30): Brescia - Padova, Cesena - Palermo, Cremonese - Cosenza, Empoli - Venezia, Foggia - Torino, Genoa - Chievo, Lecce - Ravenna, Reggina - Castel di Sangro, Salernitana - Bari, Pescara - Lucchese (sinoči).

MEDCELINSKI POKAL

v Juventusovem taboru vlada zmeren optimizem

V torek veliki finale proti argentinski ekipi River Plate

TOKIO - Oci vseh privrženecv mednarodnega nogometa so uprte v Tokio, kjer bo v torek na sporedu nogometno srečanje za medcelinski pokal Juventus - River Plate. Obe ekipi sta že na Japonskem. Ze ob prihodu turinskega mostva je na Japonskem zavladalo skoraj fanatično zanimanje za Juventusove nogometase. V središču pozornosti je bil predvsem Del Piero, ki je moral dajati japonskim privrženecv nogometa na stotine avtogramov.

Na včerajšnjem treningu se je rahlo poskoval koleno Torricelli, ki pa naj bi bil narej za torkovo tekmo, vsaj tako napovedujejo Juventusovi zdravniki.

Kaj pa meni edini Juventusov nogometaš Jugović, ki je leta 1991, sicer z beograjsko Crveno zvezdo, osvojil medcelinski pokal: »Prepričan sem, da bom kot z beograjsko ekipo tudi letos z Juventusom posegel po tem pokalu, toda bomo morali izredno paziti, saj so Argentinci tehnično zelo podkovani in si v vsakem trenutku lahko ustvarijo priloznost za zadetek. Juventus pa je ta cas v zelo dobri formi in to je dokazal na srečanjih proti Milanu in Manchesteru.«

Danes bo Juventus opravil se en trening, v torek pa veliki finale z Argentinci.

domači šport

Danes

Nedelja, 24. novembra 1996

NOGOMET

ELITNA LIGA

14.30 v Sacileju, Ul. Stadio: Sacilese - Juventus

PROMOCIJSKA LIGA

14.30 v Sovodnjah: Sovodnje Zadrzna kreditna banka - Primorje Adriaker; 14.30 v Bazovici: Zarja - Lucinico

1. AMATERSKA LIGA

14.30 v Percotu, Trg della Vittoria: Union 91 - Vesna

2. AMATERSKA LIGA

14.30 v Vidmu, Ul. Friuli: Ancona - Breg; 14.30 v Repnu: Kras - P. Romans; 14.30 v Fari: Pro Farra - Primorec

3. AMATERSKA LIGA

10.30 v Rojanu: L. Carso B - Breg B; 14.30 v Doberdobu: Mladost - Strassoldo; 14.30 na Proseku: Gaja - Campanelle

KOSARKA

MOSKA D LIGA

15.30 v Dolini: Chiarbola - Bor Radenska

KADETI

17.00 v videmski sportni palaci: UBC - Jadran TKB

NARASCAJNIKI

10.00 v Trstu, sola Caprin: Santos-Kontovel; 11.30 v Trstu, 1. maj: Bor A Edi auto - Bor B Autocarrozzeria Boris

ODBOJKA

MLADINCI

11.00 v Trstu, sola Rossetti: Triestina volley - Koimpex

MLADINKE

11.00 v Repnu: Koimpex - Virtus

DEKLICE

9.15 v Repnu: Sloga A - Area Immobiliare C; 10.30 v Locniku: Etsi - Val Metal Trading

LOKOSTRELSTVO

9. TURNIR NASEGA PRAPORA

9.00 in 14.00 v sovodenski občinski telovadnici: nastopa tudi Naš prapor in Zarja

Jutri

Ponedeljek, 25. novembra 1996

KOSARKA

MLADINCI

19.45 v Dolini: Breg Ključ. Miot - Bor Radenska; 20.30 v Brisicah, Ervatti: Jadran TKB - Sgt

ELITNA LIGA

Juventina proti vodilnemu Sacileseju na zmago

Kaze, da Juventusini prija močni nasprotniki. Ce je temu tako, ima danes standreško mostvo idealno priloznost, da pokaže, cesa je zmožno.

Igralo bo namrec v gosteh proti Sacileseju, ki suvereno vodi sam na lestvici in je eden izmed glavnih kandidatov za napredovanje v visjo ligo.

V Juventusinim taboru je vzdusje po nedeljskem domacem nastopu z mocno ekipo Tamaia dobro in igralci so pred današnjo zelo težko preizkusnjo kar optimisticno razpoloženi.

Na današnji tekmi namrec nimajo cesa izgubiti. Igrali bodo na vse ali nič in upajo, da jim bo taka taktika prinesla tudi pozitivni rezultat v Sacilu, kot se je to že zgodilo na tekmi v San Sigiorgiu di Nogaro, kjer so nasi nogometasi nepricakovano zmagali.

Trener Zuppichini nima vecjih težav s postavbo, saj je samo Kavs poskodovan, Zorzi pa med tednom ni treniral, ker ga je stalno »trgal« modrostni zob.

V TRŽAŠKO-GORIŠKEM DERBIJU PROMOCIJSKE LIGE / V SOVODNJAH

Sovodje in Primorje potrebujeta točke

Zato se obeta hud boj - Zarja v Bazovici gosti vodilni Lucinico in upa na poln uspeh

Sovodnje Zadrzna kreditna banka - Primorje Adriaker

Za današnji derbi v Sovodnjah med domaco ekipo in Primorjem Adriaker vlada med nasimi nogometnimi privrženeci veliko zanimanje. Prvic, ker se obe ekipi se nista srečali v prvenstvenih tekmah, in drugic, ker sta obe pri dnu lestvice in seveda krvavo potrebujeta tocke za obstanek v ligi.

»Razen Businellija in vratarja Geroleto so vsi ostali nogometasi nared. Oboji smo v precej kriticnem položaju in zato seveda potrebujemo tocke. S tem da igramo doma, naj bi bili mi rahli favoriti, toda derbi je derbi in vsako predvidevanje je na takih tekmah tvegano. Kljub porazu na zadnji tekmi pa je vzdusje v nasi ekipi dobro. Zavedamo se namrec, da igramo kar v redu, manjkajo nam samo rezultati,« je dejal pred dansanjo

tekmo odbornik Sovodenj Lučo Fajt.

»Na zadnjih treh tekmah smo prav tolikokrat izgubili in tako smo zdrknili na dno lestvice. Med tednom smo imeli sestanek z igralci in smo skupno ugotovili, da po igralskem kadru gotovo ne sodimo tako nizko na lestvici. Sklenili smo tudi, da bomo odslej dali vse od sebe, da cimprej popravimo položaj na lestvici. Glede tekme v Sovodnjah, pa upam, da bo to lep in sporten derbi. Seveda, kot predstavnik Primorja tudi upam, da si bomo izborili ugoden rezultat,« je dejal predsednik SD Primorje Dario Kante.

Zarja - Lucinico

Prejšnjo nedeljo so Bazovci gostili zadnjejuvršeno, danes pa jim prihaja v goste prvouvršena ekipa, ki je obenem novinec v ligi. Mostvo iz Locnika je lani zasedlo drugo mesto v prvenstvu 1. AL (skupina B) s 56 tocka-

mi in si s tem zagotovilo napredovanje. Prav zaradi tega podviga je vodstvo kluba obnovilo zaupanje vsem nogometasem. Zato velikih novosti v ekipi, ki predstavlja pravo presenečenje tega dela prvenstva, ni bilo. Ceprav so gostje doma doziveli dva poraza (Ponziana, Capriva), so v nedeljo po cetrti zaporedni zmagi dohтели Caprivo na vrhu lestvice. Ker ima Lucinico tri tocke vec od Zarje, bi se danes prav gotovo zadovoljil tudi z neodločenim rezultatom. Bazovci pa po treh neodločenih rezultatih in nedeljskem nepricakovanem porazu racunajo na kaj vec, ceprav trener Palcini ne bo mogel poslati na igrisce najboljše postave. Standarna branilca Dussoni in Strukelj sta poskodovana, vendar pa upa, da bo po treh oziroma dveh nedeljah prisiljenega pocitka zaradi poskodb, lahko racunal na Slaunicha oziroma Ravalica.

1., 2. IN 3. AMATERSKA LIGA / V 2. AL PRIMOREC UPA NA NADALJEVANJE SERIJE

Okrnjena Vesna bo skušala spraviti Union na kolena - Važna tekma Brega

Nemogoča naloga Krasa? - V 3. AL Gaja ne sme izgubljati točk - Mladost zlahka s Strassoldom?

1. Amaterska liga
Vesna - Union

Ekipa iz Percota, ki je bila lani med favoriti, je končala prvenstvo na cetrtem mestu z 48 tockami, kar je bilo le točka vec od Vense. Tocko prednosti ima Union tudi pred dansanjim gostovanjem v Križu. Tudi letos so mnogi pristevali Union med favorite, vendar se v gosteh doslej ni najboljše odrezal. Premagal je le Como 2:1, klonil Cividaleseju in Rivieri ter igral neodločeno brez gola s Torreanejem in Opicino.

Prav ti podatki dajejo Križanom nekaj več upanja. Lani so sicer s tesnim 1:0 zgubili oba dvoboja, prav s porazom v Križu (14. aprila letos) pa je bilo za Vesno konec upanja za napredovanje. Takrat je imela Vesna veliko možnost za zmago, toda tri minute pred koncem srečanja je kapetan Soavi zastrejel 11-metrovko, gostje pa so tik pred iztekom pršli do odločilnega zadetka.

Kapetana Soavi, ki je bil po nedeljski izključitvi kaznovan s prepovedjo nastopa na eni tekmi, pa danes ne bo na igrišču. Poleg njega pa trener Nonis ne bo mogel racunati na Cerchiaja (izključen) ter Nika Sedmaka in Lakoseljaca, ki sta poskodovana. Kljub okrnjeni postavi pa navijaci upajo, da bo Vesna spravila nasprotnika na kolena.

2. Amaterska liga
Kras - Pro Romans

Nasprotnik, ki je lani v C skupini zasedel sesto mesto z 39 tockami, skuša letos uresniciti to, kar mu lani ni uspelo. Pro Romans je bil lani eden glavnih favoritov za napredovanje, s katerim pa ni bilo nič. Letos pa ga je doslej zaustavil le Mariano, ki ga je prisilil na delitev točk, šest tekem pa je Pro Romans zmagal in je z 19 tockami sam na vrhu lestvice.

Kot vidimo, caka Kras, ki bi gotovo imel probleme, tudi ce bi igral v popolni postavi, izredno težko delo. Krasovci bodo namrec igrali precej okrnjeni. Vata, Indiano in Rebeto so izključeni, Surec, Norbedo in Suc poskodovani in zato so navijaci zelo zaskrbljeni.

Pro Farra - Primorec

Domacini, ki so lani v E skupini zasedli solidno sesto mesto z 42 tockami, letos niso dosegli najboljših rezultatov. Zatajili so predvsem v gosteh, doma so premagali Kras in Latte Carso, ter igrali neodločeno z Marianom. Prav zaradi slabega položaja na lestvici (deveto mesto) Pro Farra racuna na celoten izkupicek, vendar smo prepričani, da se Primorec ne bo tako zlahka predal.

Trebenska enajsterica prav gotovo predstavlja prijetno presenečenje tega

dela prvenstva, ceprav je v gosteh premagala le zadnjejuvršeno ekipo CGS, proti kateri je obenem dosegla edina dva gola na tujem. Prav danes pa bodo morali Trebenci na igrisce brez svojega najboljšega strelca Birse (sest golov), ker je izključen tako kot branilec Policardi. Zato bi se pri Primorcu verjetno zadovoljili tudi z neodločenim rezultatom.

Ancona - Breg

Brezani, ki so se vedno sami na vrhu lestvice, odhajajo v goste k novincu. Ancona je lani zmagala v prvenstvu 3. AL, skupina C. V 28 tekmah je zbrala kar 71 točk (22 zmag, 5 neodločenih rezultatov, 1 poraz), dala je 87 in prejela le 17 golov. Kljub prestopu lige tudi letos nadaljuje z dobrimi rezultati, saj po porazu proti Audaxu (3:0) v prvem kolu ni več klonila. V preostalih šestih tekmah je zbrala 14 točk in si deli drugo mesto z Domiom. Rezultat tega dvoboja je zato zelo važen za obe ekipi. Domacini seveda upajo na zmago, ker bi se tako povzpeli na vrh lestvice.

Brezani, ki imajo dve točki več od Ancone, bi se sprijaznili tudi z delitvijo točk, saj bi s tem ohranili prvo mesto na lestvici, ceprav bi jih lahko dohтел Domio, ki igra proti Audaxu, kateremu so Brezani v nedeljo dali 5 golov.

3. Amaterska liga
Latte Carso B - Breg B

Ceprav nastopata izven konkurence obe ekipi prav gotovo ne bosta stedili z močmi. Tako kot Brezani tudi domacini se niso zmagali, na lestvici pa ima Latte Carso točko vec. Prav zaradi tega Brezani upajo, da bodo danes vendarle prebili led in pršli do prvega uspeha, s katerim bi pustili za petami nasprotnika.

Gaja - Campanelle

Ekipi, ki sta startali med favoriti, sta trenutno na tretjem (Gaja), oziroma cetrtim mestu (Campanelle). Gaja ima pet Trzacani pa kar sedem točk zaostanka za vodilnim S. Andreo. Rezultat tega dvoboja je zato izredne važnosti za obe ekipi, ki si ne moreta več dovoliti spodrsnjave, ce hoceta se ohraniti realne upe na napredovanje.

(Bruno Rupel)

Mladost - Strassoldo

Doberdobci bodo danes, po treh zaporednih zmagah, igrali doma proti Strassoldu, s katerim imajo odpr račun. Lani jim je namrec prav ta ekipa z zmago v Doberdobu preprečila prestop v visjo ligo. Mladost bo nastopila s popolno postavo, novi trener Campi pa se bo prvič predstavil doberdobskemu občinstvu. Ob podpori številnega občinstva so igralci prepričani, da jim tokrat Strassoldo ne bo zamešal strene.

Obvestila

SK DEVIN IN SZ SLOGA-Planinska odseka
vabita DANES, 24. t.m., na odkritje spominskega obolezja Mariu Milicu na Volniku. Zbirališče ob 12.30 na kriziscu pred Zagradcem.

OK VAL

vabi clane na občni zbor, ki bo v sredo, 27. 11. ob 20. uri v prvem in 20.30 v drugem sklicu. Dnevni red: 1. predsedniško porocilo, 2. porocila nacelnikov sekcij, 3. pozdravi, 4. razprava, 5. volitve novega odbora, 6. razno.

SD MLADINA - smucarski odsek

prireja od 22. decembra do 1. januarja 1997 zimovanje v Mariboru (pohorska smucisca). Podrobnejše informacije in pojasnila dobitte na sedezu drustva v Domu Alberta Sirka vsak ponedeljek od 19.30 do 21. ure, kjer je mozen tudi vpis. Informacije tudi pri odbornikih ali na tel. st. (040) 213518.

SK BRDINA

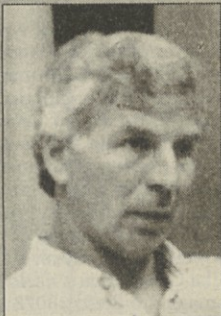
sporoča zainteresiranim, da je treba položiti akontacijo za zimovanje v Mariboru najkasneje do ponedeljka, 2. decembra na sedezu kluba v Proseki ulici 131 od 19. do 20.30.

SK DEVIN

obvesca, da je se nekaj prostih mest za novoletno zimovanje v smucarskem centru Falcade (BL) od 1. do 6. januarja 1997. Javite se cimprej! Informacije po tel. 2916004.

V GRADEŽU

Priznanje prejel tudi Vojko Križmančič



Na včerajšnjem občnem zboru deželne nogometne zveze v Gradežu, ki se ga je udeležilo 310 drustev na 316, je posebno priznanje za zasluge na nogometnem področju prejel tudi Zarjin trener, odbornik in naš dolgoletni nogometni delavec Vojko Križmančič. Od trzaskih delegatov za državni OZ v Rimu je bil izvoljen tudi Silvester Koren.



GLEDALIŠČA

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST

SSG - Kulturni dom

Ponovitev krstne uprizoritve komedije »Afrika ali Na svoji zemlji« bo danes, 24. t.m., ob 16.00 (red C), v torek, 26. t.m. ob 16. uri (red H); v sredo, 27. t.m., ob 16. uri (red I), v četrtek, 28. t.m., ob 16.00 (red G), v petek, 29. t.m., ob 20.30 (red F) in v soboto, 30. t.m., ob 20.30 (red izven).

SSG razpisuje abonma 1996/97: vpisovanje novih abonentov od 10. do 14. ure pri blagajni Kulturnega doma, Ul. Petrovno 4, telefon 632664.

Gledališče Verdi - Dvorana Tripčevich

Jesenska simfonična 1996/97

Danes, 24. t.m., ob 18.00 (red B) - koncert sopranistke S. Patchell, orkester in zbor gledališča Verdi. Vodi K. Martin. Pri blagajni Dvorane Tripčevich je v teku prodaja vstopnic za vse koncerte. Urnik blagajne Dvorane Tripčevich: 9-12, 16-19. Vpisovanje novih abonmajev pa bo možno do 2. decembra.

Gledališče Rossetti

Gledališka sezona 1996/97

Danes, 24. t.m., ob 16.00 - G. Feydeau »L'albergo del libero scambio«, v izvedbi skupine Gitiessie Spettacoli; režija Mario Missiroli. Nastopajo Geppy Glejeses, Daniela Poggi, carlo Croccolo. V abonmaju odrezek st. 6 (rumen). Zadnja predstava. Od 26. t.m. do 1. decembra - ERT-CTB

»Festa d'anime«, tekst in režija Cesare Lievi. V abonmaju - predstava st. 12 (modri)

Gledališka sezona 1996/97: abonmaje lahko podpisete pri blagajni gledališča Rossetti (ob delavnikih: 8.30-13, 16-19.30), blagajna v Pasazi Protti (ob delavnikih: 8.30-12.30, 16-19), v solah, na univerzi in pri podjetjih.

Gledališče Cristallo- La Contrada

Danes, 24. t. m., ob 16.30 predstava: Moss Hart in George Kaufman »Quel signore che venne a pranzo«. Režija Ennio Coltorti, nastopata Oreste Lionello in Ivana Monti. Vstopnice dobite pri blagajni v Pasazi Protti (tel. 630063-638311) in v gledališču Cristallo (tel. 390613-948471). Zadnja predstava.

Povem ti pravljico - Danes, 24. t.m., ob 11.00 bo gledališka skupina Assolo iz Verone predstavila nekaj »okusnih« pravljič »Mangiafiabe«.

Milje

Gledališče Verdi: V soboto, 30. t.m., ob 20.30 - skupina Erbamil iz Bergama predstavi »Calzette rosse«.

GORICA

Kulturni dom

V četrtek, 28. t.m., ob 20.30 - Stalno gledališče F-Jk »Il maresciallo Butterfly«. Prireditelja EMAC in ERT

VETRINJ

Pri Marhofu: Vetrinjska kulturna jesen - V četrtek, 28. t.m., ob 20.00 - Literarno branje: Egd Gstettner »Der Heuler des Jahres«

ground: Danes, 24. t.m., ob 18.00 - »Fuori dal tunnel« (Clean an Sober) USA 1988, Igra Michael Keaton. Sledi okrogla miza na temo »Prospettive e convergenze«.

in Claudia Sedmak (klavir) s sporedom skladb 20. stoletja

GORICA

Slovenski center za glasbeno vzgojo Emil Komel - Gorica

Koncertna sezona 1996/1997: V sredo, 27. t.n., ob 20.30 bo v Kulturnem centru L. Bratuz - koncert pianista Mirana Devetaka. Na sporedu Haydn, Rachmaninov, Bartok, Prokofjev.

Kulturni dom

V petek, 29. t.m., ob 20.30 - »September songs - La musica di Kurt Weil« - Goricakinema - film, ki ga prireja Konoateljce.

Kulturni center L. Bratuz

Danes, 24. t.m., ob 16.00: Ceciljanka '96 - 38. Revija goriskih pevskih zborov.

razen ob sobotah in nedeljah. Katoliška knjigarna (Travnik 25): V petek, 29. t.m., ob 18.00 - otvoritev razstave Klavdija Tutte. Umetnika bo predstavil Josko Vetrh.

PASSARIANO

Villa Manin: Do 6. januarja 1997 bo na ogled razstava »Velicina neke dinastije, dediscina rodbin Manin in Dolfin«.

KOROŠKA

CELOVEC

Generalni konzulat RS - Na ogled je razstava slik in stekel Jozeta Horvata-Jakija. Bau Holding Kunstforum: Do 18. decembra bo na ogled razstava del Farida Sabha. Dezelna galerija: Se danes, 24. t.m. je na ogled razstava koroškega umetnika F. Stenkellnerja.

ŠENTJANŽ V ROŽU

K+k center: Do 8. decembra bo na ogled razstava »Ko bo cvetel lan«.

TINJE

Galerija Tinje: Do 7. decembra bo na ogled razstava »Kočevska - izgubljena kulturna dediscina kočevskih Nemcev«.

LIBUČE

Galerija Falke: se danes, 24. t.m. je na ogled razstava »Pehodi/übergänge« Rudija Benetika in akad. slikarja Bogdana Borčica.

GLEDALIŠČA



D. Mamet: SEKSUALNA PERVERZIJA V CHICAGU
Režiser Matjaz Zupancic. Na fotografiji Matjaz Tribuson, Jernej Sugman.

SNG DRAMA

Erjavčeva 1, Ljubljana

D. Mamet: SEKSUALNA PERVERZIJA V CHICAGU (foto)

Torek, 26. novembra, ob 19.30, za abonma TOREK in IZVEN (KONTO).

G. Feydeau: BOLHA V USESU ali KAPLJA CEZ ROB

Sreda, 27. novembra, ob 19.30, za abonma SREDA in IZVEN (KONTO).

Četrtek, 28. novembra, ob 19.30, za abonma DIJASKI 6 VECERNI in IZVEN (KONTO).

Petek, 29. novembra, ob 19.30, za abonma DIJASKI 2 VECERNI. Sobota, 30. novembra, ob 19.30, za IZVEN (KONTO).

Mala drama

D. Mamet: OLEANNA
Sreda, 27. novembra, ob 20. uri, za IZVEN (KONTO).

J. Osborne: OZRI SE V GNEVU
Četrtek, 28. novembra, ob 19. uri, IZVEN (KONTO)

P. Ridley: DISNEY RAZPARAC
Sobota, 30. novembra, ob 20. uri, za IZVEN (KONTO).

Levi oder (vhod s Slovenske)

I. Horovitz: INDIJ HOCE V BRONX
Jutri, 25. novembra, ob 20. uri, za IZVEN (KONTO).

Torek, 26. novembra, ob 22. uri, za IZVEN (KONTO). ZADNJI KRAT v tem koledarskem letu.

CANKARJEV DOM

FILM

V petek, 29. novembra, in v soboto, 30., ob 20. uri: Premierno predvajanje filma LOM VALOV

(BREAKING THE WAVES). Režija Lars von Trier; Danska/Francija.

GLASBA

Danes, 24. november, ob 20. uri: Akustični blues za devetdeseta: ALVIN OUNGVLOOD HART, 12-strunska kitara, vokal.

Torek, 26. novembra, ob 20. uri: ZLATI ABONMA: BRUCKNER

ORCHESTER LINZ. Dirigent Martin Sieghart. Program: W. A. Mozart, A. Bruckner.

DRUGE PRIREDITVE

Sreda, 4. decembra, ob 9.30: Institut Antona Trstenjaka: Seminar o smislu trpljenja in stiske ob izidu knjige Bernharda Haringa: Videl sem tvoje solze.

Od torka, 26. novembra do petka, 29. od 9. do 18. ure in soboto 30. od 9. do 14. ure: Infos, d. o. o., ZOTKS, Cankarjev dom: INFOS 96 - PARADA INFORMACIJ.

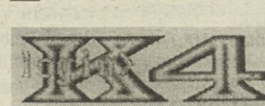
Blagajna je ob delavnikih odprta od 11. do 13.30 in od 16. do 20. ure, ob sobotah od 10. do 13. ure in uro pred začetkom prireditev. Telefon: 061/222-815, faks: 215-015.

Razstave so ob delavnikih odprte od 10. do 19. ure, ob nedeljah od 10. do 14. ure.

GLASBA

KUD FRANCE PREŠEREN
Karunova 14, Ljubljana

Četrtek, 28. novembra, ob 20. uri: Famozni CHROME CRANKS spet v Ljubljani. Predskupina :

DISCO KINGS iz Trzina.
KLUB K4
Kersnikova 4, Ljubljana

Torek, 26. novembra, ob 22. uri: MAJKE: VRIJEME JE DA SE KRENE.

za abonma TOREK in IZVEN. PREDPREMIERA. Četrtek, 28. novembra, ob 19.30. PREMIERA.

T. Partljic: STAJERC V LJUBLJANI. Petek, 6. decembra, ob 19.30, za IZVEN.

SNG

OPERA IN BALET

Župančičeva 1, Ljubljana

Gostovanja: P. I. Cajkovski: HRESTAC
Torek, 26. novembra, ob 19.30. (Trbovlje)
Petek, 29. novembra, ob 19.30. (SLG Celje)

R Scerdin: ANA KARENINA
Četrtek, 28. novembra, ob 19.30, abonma CETRTEK in IZVEN (KONTO).

L. van Beethoven: FIDELO, Sreda, 4. decembra, ob 19.30, za abonma SREDA in IZVEN (KONTO).

ŠENTJAKOBSKO GLEDALIŠČE
Krekov trg 2, Ljubljana

Dan Goggin: NUNSENSE, glasbena komedija. Torek, 26. novembra, ob 15. uri, za IZVEN. Petek, 29. novembra, ob 19.30, za IZVEN. Sobota, 30. novembra, ob 19.30, za IZVEN.

Joža Vombergar: VODA, ljudska igra. Četrtek, 28. novembra, ob 19.30, za abonma red PREMIERSKI in IZVEN.

Nedelja, 1. decembra, ob 16. uri, za abonma red NEDELJSKI POPOL-DANSKI in IZVEN.

LUTKOVO GLEDALIŠČE

MARIBOR

Rotoški trg 2

Katarina Aulitsova: O DEVETIH MESECIH za otroke od 5. leta dalje. Danes, 24. novembra, ob 11. uri: Jutri, 25. novembra, ob 18. uri: ZLATI ABONMA - PEDAGOSKA FAKULTETA MARIBOR.

PRIMORSKO DRAMSKO

GLEDALIŠČE

Trg E. Kardelja 5, Nova Gorica

Jutri, 25. novembra, ob 9.30: S. Fiser: VONJ POLJSKEGA ZAJCA, za SOLO.

Petek, 29. novembra, ob 20. uri: V. Möderndorfer: STIRJE LETNI CASI. Gostovanje v Kočevju.

RAZSTAVE

GALERIJA ŠKUC

Stari trg 21, Ljubljana

V galeriji je na ogled razstava umetnice Katarine Toman: 'Plodni dnevi' (do 12.12.) MODERNA GALERIJA Tomsčeva 14, Ljubljana

Skupinska razstava umetnikov, ki so podarili svoja dela za nastajajoči Muzej sodobne umetnosti v Sarajevu. (do 1.12.)

MALA GALERIJA
Slovenska 35, Ljubljana

Iz cikla 'Velika imena sodobne svetovne umetnosti' razstavlja Michelangelo Pistoletto. (do 10.12.)

JAKOPIČEVA GALE-RIJA
Slovenska 9, Ljubljana

Razstava fotoreporterja Primorskega dnevnika, od 1944 do 1955, Mario Magajna. (do 30.11.)

BEŽIGRAJSKA GALE-RIJA
Dunajska 31

Na ogled je razstava akvarelov Otoja Rimeleja (do 8.12.)

VODNIKOVA DO-MACIJA
Vodnikova 65, Ljubljana

Na ogled je razstava slik akademске slikarke Irene Rahovsky - Kralj (do 30.11.)

GALERIJA KOMPAS

Slovenska 36, Ljubljana

Na ogled je razstava umetnika Alija Hafizović Haf: BRAZGOTINE Likovni projekti Sarajeva 1992/1996

FARA - prodajna galerija
Škofja Loka

Na ogled je razstava slikarja Lojzeta Tarfila (do 5.12.)

MESTNA GALERIJA
Mestni trg 5, Ljubljana

Na ogled je razstava fotografij ljebljanskih tržnic avtorja Branka Cvetkovića. Na ogled je razstava "Impresije slovenske pokrajine" slikarja Dušana Lipovca

GALERIJA KOS
Štefanova 5 Ljubljana

Na ogled je razstava slik Marije Rus. (do 27.11.)

ARS - Prodajna galerija
Čevljarska 2, Ljubljana

Na ogled je razstava grafičnih listov Milena Gregorcica. (do 5.12.)

GALERIJA
KULTURNEGA
CENTRA IVANA
NAPOTNIKA,
Velenje

V galeriji je na ogled razstava slik Jona Gala Planinca. (do 14. 12.)

Indija slovi tudi po žalostnih rekordih



Indijska zenska, ki na ulici New Delhija kadi »rjavi sladkor«, surovo obliko heroína, je le ena od številnih odvisnežev v tej državi.

Večina indijskih narkomanov je starih med 15 in 35 let, njihovo število pa ocenjujejo na sedem do devet milijonov, kar je en odstotek celotne indijske populacije. Kljub temu, da se nevladne organizacije že nekaj let borijo proti narkomaniji, med drugim tudi z odpiranjem rehabilitacijskih centrov za zdravljenje odvisnosti, se na zdravljenje prijavi le (!) tristo tisoč narkomanov letno, od teh pa jih le slaba tretjina dokončno opusti drogo.

Zloraba drog v Indiji narašča, saj je ta država pomembno tranzitno področje za mamila, ki na zahod prihajajo iz »Zlatega trikotnika«, poleg tega pa Indija slovi po podkupljivosti državnih uradnikov. (Brs, foto: Reuter)

Krvavi rezultati nogometne tekme

LOS ANGELES - Sedemindvajsetletnega Baltazara Luno so v sredo do smrti zabodli pred stadionom Coliseum v Los Angelesu po prijateljski nogometni tekmi med Mehiko in Salvadorjem. Policija v nemirih, ki so sledili po srečanju, storilca ni odkrila. Raula Gonzaleza, prav tako sedemindvajsetletnika, pa so ustrelili. V tem primeru je bila losangeleska policija učinkovitejša in je storilca zaradi suma naklepneга umora že priprla.

VOZNI RED VLAKOV

VELJAVEN OD 29. SEPTEMBRA 1996 DO 31. MAJA 1997

Železniška postaja v TRSTU

Proga TRST-BENETKE						Proga TRST-VIDEM					
ODHODI						ODHODI					
URA	VRSTA	SMER				URA	VRSTA	SMER			
4.09	(D)	Tržič (4.30), Portogruaro (5.11), Mestre (5.54), Benetke (6.04)				(1.14)	(IC)	iz Milana, Benetke (23.15), Mestre (23.24), Portogruaro (0.07), Tržič (0.50).			
5.41	(IR)	Tržič (6.03), Portogruaro (6.43), Mestre (7.30).				(1.50)	(IR)	Benetke (23.50), Mestre (23.59), Portogruaro (0.44), Tržič (1.27).			
6.02	(IC)	Tržič (6.24), Portogruaro (7.02), Mestre (7.42) - vozovnica z dodatkom - nadaljuje v Milan.				(6.30)	(R)	Portogruaro (5.13), Tržič (6.07).			
6.51	(R)	Tržič (7.15), Portogruaro (8.09) - občasna vožnja.				(7.02)	(D)	Portogruaro (5.49), Tržič (6.38).			
7.17	(E)	Tržič (7.39), Portogruaro (8.25), Mestre (9.06), Benetke (9.15).				(7.41)	(D)	Portogruaro (6.35), Tržič (7.16).			
8.04	(IC)	Tržič (8.26), Portogruaro (9.02), Mestre (9.39), Benetke (9.57), nadaljuje v Rim-Termini (vozovnica z dodatkom).				(7.58)	(E)	iz Rima, Mestre (6.06), Portogruaro (6.46), Tržič (7.33).			
9.01	(IR)	Tržič (9.23), Portogruaro (10.04), Mestre (10.49), Benetke (10.59).				(8.45)	(E)	iz Zeneve, Mestre (7.05), Portogruaro (7.44), Tržič (8.22).			
11.01	(IR)	Tržič (11.23), Portogruaro (12.04), Mestre (12.49), Benetke (12.59).				(9.13)	(R)	Portogruaro (7.52), Tržič (8.44).			
12.04	(IC)	Tržič (12.26), Portogruaro (13.02), Mestre (13.39), Benetke (13.57) - nadaljuje v Neapelj (vozovnica z dodatkom).				(10.05)	(E)	iz Lecceja, Benetke (8.12), Mestre (8.22), Portogruaro (9.00), Tržič (9.42).			
12.39	(R)	Tržič (13.04), Portogruaro (13.58).				(10.55)	(IR)	Benetke (8.55), Mestre (9.05), Portogruaro (9.49), Tržič (10.32).			
13.00	(D)	Tržič (13.23), Portogruaro (14.04), Mestre (14.53), Benetke (15.02).				(11.55)	(E)	Benetke (9.55), Mestre (10.05), Portogruaro (10.49), Tržič (11.32).			
14.01	(IR)	Tržič (14.23), Portogruaro (15.04), Mestre (15.49), Benetke (15.59).				(13.55)	(IR)	Benetke (11.55), Mestre (12.05), Portogruaro (12.49), Tržič (13.32).			
14.08	(R)	Tržič (14.36), Portogruaro (15.34) - občasna vožnja.				(14.55)	(IR)	Benetke (12.55), Mestre (13.05), Portogruaro (13.49), Tržič (14.32).			
14.55	(IC)	Tržič (15.17), Portogruaro (15.55), Mestre (16.34), Benetke (16.43) nadaljuje v Sestri Levante (vozovnica z dodatkom).				(15.31)	(R)	Portogruaro (14.11), Tržič (15.04).			
15.17	(D)	Tržič (15.39), Portogruaro (16.20), Mestre (17.06), Benetke (17.15).				(15.48)	(IC)	iz Neaplja, Mestre (14.13), Portogruaro (14.48), Tržič (15.24).			
16.01	(IR)	Tržič (16.23), Portogruaro (17.04), Mestre (17.49), Benetke (17.59).				(16.28)	(D)	Benetke (14.24), Mestre (14.33), Portogruaro (15.17), Tržič (16.00).			
17.17	(E)	Tržič (17.39), Portogruaro (18.21), Mestre (19.02), Benetke (19.11).				(16.56)	(IC)	iz Zürich, Mestre (15.19), Portogruaro (15.56), Tržič (16.33).			
17.29	(R)	Tržič (17.57), Portogruaro (19.10), Mestre (20.05), Benetke (20.17).				(17.55)	(IR)	Benetke (15.55), Mestre (16.05), Portogruaro (16.49), Tržič (17.32).			
18.01	(IR)	Tržič (18.23), Portogruaro (19.04), Mestre (19.42), Benetke (19.59).				(18.48)	(R)	Benetke (16.23), Mestre (16.32), Portogruaro (17.26), Tržič (18.21).			
19.01	(E)	Tržič (19.23), Portogruaro (20.04), Mestre (20.49), Benetke (21.44) nadaljuje v Lecce.				(18.55)	(D)	Benetke (16.55), Portogruaro (17.05), Tržič (18.32).			
19.31	(R)	Tržič (19.59), Portogruaro (20.53) - občasna vožnja.				(19.11)	(R)	Benetke (16.55), Mestre (17.05), Portogruaro (17.49), Tržič (18.44).			
20.04	(IR)	Tržič (20.26, Portogruaro (21.07), Mestre (21.53) Benetke (22.03).				(19.55)	(IR)	Benetke (17.55), Portogruaro (18.49), Tržič (19.32).			
20.32	(E)	Tržič (20.55), Portogruaro (21.32), Benetke (22.42), Milan-Lambrate (1.33) - nadaljuje v Zenevo.				(20.44)	(D)	Benetke (18.30), Mestre (18.40), Portogruaro (19.24), Tržič (20.20).			
22.20	(E)	Tržič (22.44), Portogruaro (23.28), Benetke (0.36), Rim (8.00).				(20.55)	(IR)	Benetke (18.55), Mestre (19.05), Portogruaro (19.49), Tržič (20.32).			
						(21.24)	(IC)	iz Milana, Mestre (19.49), Portogruaro (20.24), Tržič (21.01).			
						(22.03)	(IC)	iz Rima-Termini, Mestre (20.28), Portogruaro (21.03), Tržič (21.39).			
						(23.00)	(R)	Benetke (20.46), Mestre (20.55), Portogruaro (21.53), Tržič (22.35).			
						(23.55)	(E)	Benetke (21.55), Mestre (22.05), Portogruaro (22.49), Tržič (23.32).			

Proga TRST OPČINE

ODHODI

URA	VRSTA	SMER
0.15	(E)	nadaljuje v Budimpešto
9.08	(E)	nadaljuje v Zagreb
12.16	(E)	nadaljuje v Budimpešto
18.16	(IC)	nadaljuje v Zagreb

PRIHODI

URA	VRSTA	SMER
6.52	(E)	prihaja iz Budimpešte
11.04	(IC)	prihaja iz Zagreba
17.01	(E)	prihaja iz Budimpešte
20.09	(E)	prihaja iz Zagreba

SKANDINAVSKA KRIŽANKA

	NADSKOF	KOMPOZI- CIJSKI POSTOPEK	PROZNOST	IVAN SIVEC	LOPATICA ZA CISCENJE PLUGA	IME IGRALKE DAGOVER	EDEN OD STARSEV	JACECE USI	FRANCOSKI DRAMATIK (EUGENE)	JOSIP STRITAR	NAJSEVER. DESNi PRITOK NILA	AVTOR: MARKO DRESCEK	DRŽALO ZA STRUENE NA GODALIH	PONIKAL NA PLANINSKEM POLJU	SPORTNE BALKANSKE IGRE	SELMA LAGERLOF	NAJVIŠJE GOROVJE ALBANJE (2480 m)	PRETEPAC	GLAVNO MESTO GANE	BOJNO OKLEPNO VOZILO
VEJA KRSCANSKE DOGMATIKE												PODLAGA, OSNOVA								
PROZNOST												PREPEREL LES IN ZEMLJA KRALJ BOGOV V EGIPT. MIT.								
AMER. FILMSKI IGRALEC DANNSON				AM. EKON. (LAWRENCE) STANJE BREZ UMAZANJE					SODU PODOB- NA POSODA SKUPEK PRAMENOV							SLOV. LITERAR. ZGODOVINAR (JOSIP)				
ZENA RUSKEGA POLITIKA GORBACOVA						VELIK STRAH, KI ZAJAME VEC LJUDI	SLOV. MLAD. PISATELJICA LAVO CERMEIJ				:	:				MOGOČNA GORA MESTO V VESTFALIJI				
SLOVENSKI PESNIK ZUPANČIČ					PRISNA PLOSCA OKLEPA PASMA PSOV									LEVI PRITOK RENA V SVICI (KRAJSE)				PIJACA IZ SLADKORJA IN SADJA	AMER. FILMSKA NAGRADA	NAPAD, NASKOK
OSEBA, KI KOMU POMAGA								AM. PESNIK (HART) SRD, BES						NATRIJ LOJZE PETERLE			VELIKA AFRISKA KACA, UDAV			
ZVEZNA DRŽAVA NA SZ. ZDA							AMER. BOK- SAR (LOUIS) PRETAKANJE SOLZ				SLOV. KANTAVTOR SMOLAR	GLASNO IZRE- CENO IME KOŠCEK (NAR.)					SKRAJINI OSTRI DEL PAS PRI KIMONU			
SPEV MED DUHOVNIKOM IN VERNIKI									RDEČA POLJSKA RASTLINA ALUMINIJ				TRAVA S CVETI V LATASTEM SOCVETJU RADUJ							
VZDEVEK DWIGHTA EISEN- HOVERJA				TELO DVAJSE- TEREC										COLN IZ DEBLA DREVAK						
KRAJ PRI POREČU				PROSTOR ZA ČAKANJE										BLONDAHLOVA ELEKTRON. OPERA						

ANIRARA
CAKALNICA,
TAR,
DEBIAR,
IKOZAEIDER,
IKE,
PARHOVKA,
MAK,
LITVANIJE,
OST,
KLIC,
JOE,
OREGON,
BOA,
NA,
CRANE,
POMAGAC,
AAR,
PLASTRON,
OTON,
OCNA,
DESA MUCK,
RAISA,
MARN,
BAREL,
KLEIN,
TBD,
TNALOVKA,
ELASTICNOST,
SUBSTRAT,
MARNIOLOGIA,
Vodoravno:
RESITEV:



RAI 3 slovenski program

Za Trst: na kanalu 64 (Ferlugi) in 40 (Milje)
Za Gorico: na kanalu 69 (Vrh Sv. Mihaela)

20.25 Koticek: Gustav
20.30 TV dnevnik
20.45 Sportna tribuna
20.55 Pri nas doma

RAI 1

6.00 Aktualno: Euronews
6.45 Dok.: Kvarkov svet - Piranha - Sokoli (vodi Piero Angela)
7.30 Otroški variete Aspetta la banda! (vodita Alessandra Bellini, Marco Del Buono), vmes risanke
8.00 Variete: L'albero azzurro - Plavo drevo
8.30 Variete: La banda dello Zecchino, vmes risanke in nan. Harry in Madison
10.00 Aktualno: Linea verde - Zelena crta
10.45 Masa
11.45 Nabozna oddaja: Sedmi dan
12.00 Angelus, papežev blagoslov
12.45 Aktualno: Linea verde - Zelena crta (vodi Sandro Vannucci)
13.30 Dnevnik
14.00 Variete: Domenica in (vodijo Mara Venier, Andrea Roncato, G.P. Galeazzi, don Mazzi), vmes sportni odd. (15.20) Cambio di campo, (16.20) Solo per i finali
18.00 Dnevnik
18.10 Sport: 90. minuta
19.35 Vremenska napoved
19.40 Variete: Domenica in
20.00 Dnevnik
20.30 Sportne vesti
20.45 Nan.: Uno di noi - Nekdo izmed nas (i. Gioele Dix, L. Lante Della Rovere)
22.30 Dnevnik
22.50 Film: Tre colori - Film blu (dram., Fr.-Svica-Poljska '93, r. K. Kieslowski, i. J. Binoche)
0.10 Dnevnik, zapisnik, horoskop, pogovori in vreme
0.20 Potihoma - Nočni pogovori (vodi G. Marzullo)

RAI 2

7.00 Dnevnik
7.05 Variete: V družini, vmes (7.30, 8.00, 8.30, 9.00, 9.30, 10.00) dnevnik
10.30 Nedeljski Disney
11.30 Nan.: Blossom
12.00 Variete: V družini
13.00 Dnevnik, 13.25 oddaja o motorjih Tg2 Motori
13.30 Aktualna odd.: Telecamere (vodi Anna La Rosa)
14.00 Film: Quattro pazzi in libertà (kom., ZDA '89, i. M. Keaton, C. Lloyd)
15.55 Film: Scimmie, tornatevene a casa (kom., ZDA '67, i. M. Chevalier)
17.00 Risanke, 18.25 nan. Quell' uragano di papà
19.00 Sport: IP v kosarki
19.50 Tgs Domenica sprint
20.30 Dnevnik Tg2
20.50 TV film: Destinazione Las Vegas (dram., ZDA '95, i. J. Sommerfield, C. Duhamel, S. Polk)
22.30 Nan.: Law and Order
23.20 Dnevnik in vreme
23.40 Zidovska kultura
0.10 Variete: Tenera è la notte - Nezna je noč
1.00 Film: Tragica incertezza (dram., VB '50)

RAI 3

6.30 Variete: Fuori orario
9.35 Dober dan, glasba!
10.25 SP v smučarskem teku. zenska stafeta 4x5, moška 4x10
13.00 Sport: Quelli che aspettano...
14.00 Deželni dnevnik, 14.15 dnevnik
14.25 Sport: Quelli che il calcio... (vodi F. Fazio)
16.30 Sport: Stadio sprint
17.55 SP v smučanju. moški slalom, 1. tek
18.50 Vreme, dnevnik, deželne vesti in sport
20.00 Variete: Blob
20.30 Aktualna odd. o zdravju: Elisir (vodi M. Mirabella)
22.25 Sportna nedelja
23.30 Dnevnik, deželne vesti
23.45 Sportna nedelja, 2. del, vmes SP v smučanju. moški slalom, 2. tek
0.20 Nočni dnevnik, vreme
0.30 Nogomet A lige
1.35 Variete: Fuori orario
2.10 Nad.: I grandi camaleonti ('64, i. G. Sbragia, 7.)
2.55 Film

RETE 4

6.20 Nan.: Giudice di notte, 6.45 A cuore aperto, 7.30 Giuste sentenze
8.25 Night Line
9.15 Nedeljski koncert
10.05 Masa
10.45 Aktualno: La domenica del villaggio (vodi Davide Mengacci), vmes (11.30) dnevnik
12.30 Nan.: Hawaii
13.30 Dnevnik Tg4
14.00 Variete: Game Boat v cirkusu, vmes risanke
17.00 Nan.: Palm Springs, 18.00 Colombo
18.55 Dnevnik in vreme
20.40 Film: Affari sporchi - Internal Affairs (krim., ZDA '90, i. Richard Gere, Andy Garcia, N. Travis)
22.40 Film: Nel continente nero (kom., It. '92, i. D. Abatantuono, A. Falchi)
1.00 Nedeljski koncert
2.00 Night Line

CANALE 5

6.00 Na prvi strani
9.00 Nabozna oddaja: Le frontiere dello spirito
9.45 Dok.: Pet celin (vodi Luca Bignami), 10.30 dok. oddaja o potovanjih in naravoslovnih zanimivostih: Galapagos, 11.00 Natura - Avventura
12.15 Glasba: Superclassifica Lestvica LP (vodi Ambra Angiolini)
13.00 Dnevnik
13.30 Variete: Buona domenica (vodijo Fiorello, M. Costanzo, Claudio Lippi, Paola Barale)
18.10 Nan.: Casa Vianello (i. Raimondo Vianello, Sandra Mondaini)
20.00 Dnevnik TG 5 in vreme
20.30 Film: TV film: Gulliverjeva potovanja (pust., ZDA-Vb-Nem. '95, i. Ted Danson, P. O'Toole, Mary Steenburgen)
22.45 Aktualna odd.: Target (vodi Gaia De Laurentiis)
23.15 Aktualna oddaja o modi: Nonsolomoda
23.45 Aktualna odd. o kulturi: Le notti dell' angelo
0.15 Nočni dnevnik
0.30 Film: Il clan dei marsigliesi (krim., Fr. '72, i. Jean-Paul Belmondo)
2.00 Pregled tiska

ITALIA 1

6.30 Otroški variete, vmes nan. in risanke ter varieteja Bim Bum Bam in Carta e penna
9.25 Variete: Magazine
9.30 Risanke, 9.55 variete Buona avventura
10.55 Variete: Sorridi, c'è Bim Bum Bam
11.30 Nan.: Street Justice
12.25 Odprti studio
12.45 Sport: Vodic nogometnega prvenstva, 13.15 Grand Prix (vodi Andrea De Adamich)
14.20 Film: Butch Cassidy (western, ZDA '69, i. P. Newman, R. Redford)
16.30 Film: Wargames (pust., ZDA '83, i. M. Broderick, Ally Sheedy, J. Wood)
18.30 Odprti studio, vreme
18.45 Aktualno: Fatti e misfatti
19.00 Nan.: College
20.20 Variete: Nedeljski «Mai dire gol»
20.40 Variete: Non dimenticate lo spazzolino da denti - Ne pozabite zobne ščetke (vodita Gerry Scotti, Ambra)
22.30 Sportna odd.: Pressing
0.30 Italija 1 sport
1.35 Film: Amore Formula 2 (kom., It. '70)

TELE 4

19.30 22.00 Dogodki in odmevi
14.45 Nad.: Amore gitano
17.00 Komedija: El congresso dei nonzoli
18.30 Pripovedi iz Westa
19.45 23.50 Sportna oddaja
20.30 Film: Sei grande, papà
22.30 Personaggi e opinioni - Osebe in mnenja

MONTECARLO

13.00 19.30, 22.30, 1.00 dnevnik, 13.15, 19.50 Sport
9.05 Nedeljski sport, vmes NBAction
12.00 Papežev blagoslov
15.00 Risanke
17.50 SP v smučanju
19.00 Sportna odd.: Crono
19.45 Montanellijeva nedelja
20.00 Variete: Retromarsh
20.45 SP v smučanju
22.45 Film: Jaz in Annie (kom., ZDA '77, i. W. Allen)

Slovenija 1

8.15 Videostrani
8.50 Otroški program: Ziv zav, 9.40 nan. Sredi galaksije zavij levo (27. del)
10.05 Koncerti za mlade (L. Bernstein (pon.))
11.05 Vsi smo ena družina (zadnji del)
11.30 Obzorje duha
12.00 Ljudje in zemlja
12.30 Mednarodno zborovsko tekmovanje: Maribor '96 (Zlata plaketa - Komorni zbor Ave)
13.00 Poročila
13.05 TV igrice: Hugo (pon.)
13.35 Razvedrilna oddaja TV Koper: Karaoke
14.35 Nedeljska reportaža
15.05 Tedenski izbor: Dlan v dlan
15.20 Film: Ich der Boss (Nem.)
16.50 Videostrani
17.00 TV Dnevnik 1
17.10 Zavrtimo stare kolote
17.40 Po domače
19.00 Včeraj, danes, jutri
19.10 Risanke, nato Loto
19.30 TV Dnevnik 2, vreme, sport
19.50 Zrcalo tedna
20.10 Zoom
21.15 Očetje in sinovi
22.05 Včeraj, danes, jutri
22.15 TV dnevnik, vreme, sport
23.10 Videostrani

Koper

12.30 Tenis: Odprto prvenstvo Slovenije, finale (iz Portoroža)
15.00 Euronews..
16.30 Ameriška zgodovina: Ekspanzija proti zahodu (4. del)
17.00 Otroška odd.: Peter Pan, 17.30 Risanke, 18.00 Kam vodijo nase...
19.00 Vsedanes - Tv Dnevnik, vreme
19.30 Nan.: Nočni sodnik, 20.00 Vesolje je..., 20.25 Zrebanje Loto
20.30 Istra in..., 21.00 SP v smučanju
21.45 Vsedanes - Tv Dnevnik, vreme, 22.00 Nedeljski sportni dnevnik
22.15 Globus, 22.45 Tenis: SP ATP, finale, nato Vsedanes (ponovitev)

Horoskop

zapisal B. R. K.



OVEN 21. 3. - 20. 4.: Nekdo se bo vztrajno vrtel okoli vas. Ne odbijajte ga; pustite ga tako blizu, da boste lahko razbrali njegove resnične poteze, nato pa prislusnite nareku svojega srca.



BIK 21. 4. - 20. 5.: Marsikdo ne bo razumel vaših velikodusnih dejanj, zato boste na trenutke malce zmedeni. Ne tarnajte zaradi tega, kajti ljudje ne morejo vracati, kadar so preveč zasipani.



DVOJČKA 21. 5. - 21. 6.: Razmisljali boste o daljšem novoletnem potovanju. A ker vas do tega obdobja čaka se lep kos stare poti, se vam zna zgoditi, da boste zasli in pristali neke drugje.



RAK 22. 6. - 22. 7.: Občutek osamljenosti vas bo gnal v družbo. Naj vam nikakor ne bo vseeno, kakšna je ta družba in kako se vanjo ujemate. Če se v njej počutite tujec, brz nazaj med domače stene.



LEV 23. 7. - 23. 8.: Za vami je naporen teden; prenaporen, da bi ga nadaljevali se v nedeljo. Uprite se torej pretiranim pričakovanjem bližnjih in si današnji dan rezervirajte izključno zase.



DEVICA 24. 8. - 22. 9.: Ne bo vam do družbe in to boste tudi jasno pokazali. A vendarle se pokažite vsaj toliko, da ne potrdite mnenja tistih, ki vas imajo že dolgo za asocialno bitje.



TEHTNICA 23. 9. - 22. 10.: Ugotovili boste, da vam je partner veliko blize kot je bilo videti se pred kratkim. V vajin odnos bo že po enem iskrenem pogovoru zavel topel vetrič razumevanja in vedrine.



ŠKORPIJON 23. 10. - 22. 11.: Razjezili se boste, ko bo nekdo podaril nežen pogled vašemu izbrancu, hkrati pa vam bo to silno godilo. Ne hudujte se torej; bodite ponosni, da se družite z zvezdo.



STRELEC 23. 11. - 21. 12.: Današnji dan boste izkoristili za resnično notranje razvedrilo. V partnerju boste mimogrede odkrili razsežnosti, ki vas bodo navdale z novim upanjem po skupni sreči.



KOZOROG 22. 12. - 20. 1.: Pri dogovarjanju za skupni nedeljski cilj se boste z domačimi pogreznili v globok nesporazum. Odločite se že, kaj vam je pomembnejše: njihova prisotnost ali vaš cilj.



VODNAR 21. 1. - 19. 2.: Prijatelj vas bo znova pustil na cedilu. Brez skrbi, zagotovo ima tehten razlog, zato se ne jezite nanj, ampak temeljito premislite, ali je se vreden vašega zaupanja.



RIBI 20. 2. - 20. 3.: Neprijetne izkušnje iz vaše preteklosti se bodo vplele v vaš ljubezenski odnos. Partnerja boste obremenili z neupravičenim sumničanjem, zato pričakujte nevihto.

RADIO

Slovenija 1

5.00, 6.00, 8.00, 9.05, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 17.00, 23.00 Poročila; 19.00 Dnevnik; 6.50 Duhovna misel; 7.00 Jutranja kronika; 8.05 Veseli tobogan; 9.05 Perspektive; 9.30 Sledi časa; 10.05 Kviz: Quo vadis; 11.05 Poslušalci čestitajo; 12.05 Na današnji dan; 13.25 Za naše kmetovalce; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Gost; 16.20 Pod lipo domačo; 17.20 Minute za; 18.05 Reportaža; 18.35 Zbori; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 V nedeljo zvečer; 22.00 Zrcalo dneva, vreme, promet; 22.30 Informativna oddaja v tujih jezikih; 22.30 Za prijeten konec dneva; 23.05 Literarni nočno.

Slovenija 2

5.00, 6.00, 7.30, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 14.30, 16.30, 17.30 Poročila; 19.00 Dnevnik; 7.00 Kronika; 8.50 Kulturne prireditve; 9.35 Popevki tedna; 10.40 Gost; 11.45 Gori. Doli. Naokoli; 13.00 Športno popoldne, vmes nogomet, zimzelene melodije; 15.00 Morda niste vedeli; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.05 Popevki tedna; 17.35 V računalniku; 19.30 Top albumov; 21.00 Drugi val, vmes Zrcalo dneva, vreme, promet.

Slovenija 3

8.00, 10.00, 11.00, 13.00, 14.00, 18.00 Poročila; 8.05 Na poljani jutro; 8.30 Preludij; 9.00

Maša; 10.05 Orkestri in solisti; 10.40 Izbrana proza; 13.05 Zbori; 14.05 Zabavna igra; 14.35 Operno popoldne; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.05 S prijatelji glasbe; 18.05 Spomini, pisma, potopisi; 19.30 Cerkevna glasba; 20.00 Sedmi dan; 20.15 Glasb. portret; 22.05 Sodobni literarni portret; 22.30 Orgelska glasba; 23.55 Lirični utrinek.

Radio Koper

(slovenski program)

(SV 549 kHz, UKV 88,6 - 98,1 - 100,3 - 100,6 - 104,3 - 107,6 MHz)
8.30, 10.30, 17.30 Poročila; 12.30, 19.00 Dnevnik; 8.00 Otvoritev; 8.15 OKC obveščajo; 8.50 Zvočna reklama za «Nedelo»; 9.00 Kmetijski nasveti; 9.30 Glasb. reportaža; 10.10, 11.00 Primorski kraji in ljudje; 10.40 Power play; 11.30 Glasba po željah; 12.30 Primorski dnevnik; 13.30-18.00 Na športnih igriščih; 14.00 Du, jes?!; 15.00 Power play, 15.30 DIO; 17.30 Poročila, osmrtnice; 19.30 Večer večnozelenih T. Pirca; 19.00 Dnevnik; 22.00 Zrcalo dneva - prenos RS.

Radio Koper

(italijanski program)

8.30, 10.30, 13.30, 17.30 Poročila; 7.15, 12.30, 19.30 Dnevnik; 7.50 Horoskop; 8.00 Opereta; 9.00 Kulturna poročila; 9.30 V knjigarnah; 10.00 Kino-Gledališče; 10.15 Sigla single; 11.00 Ob 11-ih; 12.00 Glasba po

željah; 12.30 Šport; 13.40 Bella Bellissima; 14.00 Lestvica LP; 15.15 London Calling; 16.00 Ferry sport, 18.00 Smešne zgodbe; 19.25 Sigla single; 19.30 Dnevnik in Šport.

Radio Trst A

8.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 14.00 Poročila; 8.20 Koledar; 8.30 Kmetijski tednik; 9.00 Maša iz cerkve v Rojanu; 9.45 Pregled tiska; 10.00 Mladinski oder: Lučka na daljnem severu (M. Malenšek, 4. del) 10.35 Veselo po domače; 11.00 Za smeh in dobro voljo; 11.10 Orkestri; 11.30 Nabozna glasba; 11.45 Vera in naš čas; 12.00 Obzornik; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Deželna kronika; 14.10 Mala scena: Tragedija človeka - V Pragi (prir. in r. A. Jurec); 15.00 Iz krajevnih stvarnosti (1. del); 15.30 Šport in glasba; 17.00 Iz krajevnih stvarnosti (2. del), nato Revival; 19.20 Napovednik.

Radio Opčine

7.15, 12.15, 18.15 Krajevna poročila; 11.30, 15.10, 17.10 Poročila; 10.30 Jutranji val.

Radio Koroška

6.00-7.00 Dobro jutro, Koroška! - Guten Morgen, Kärnten - Duhovna misel (J. Andolšek); 18.00-18.30 6 X 6 - Domače uspešnice.



RAI 3 slovenski program

Za Trst: na kanalu 64 (Ferlugl) in 40 (Milje)

Za Gorico: na kanalu 69 (Vrh Sv. Mihaela)

20.25 Koticek: Gustav

20.30 TV DNEVNIK

20.50 Sportna tribuna

RAI 1

6.30 Jutranji dnevnik

6.45 Jutranja oddaja poletni Unomattina, vmes (7.00, 7.30, 8.00, 8.35, 9.00, 9.30) dnevnik

10.20 Film: Il segreto di Santa Vittoria (kom., ZDA '69, r. S. Kramer, i. Anthony Quinn, Virna Lisi)

11.30 Dnevnik iz Neaplja

12.25 Vreme in kratke vesti

12.35 Film: Dillinger (dram., Zavetisce (i. Jane Seymour))

13.30 Dnevnik, 13.55 Gospodarstvo

14.05 Variete: 40 minut z Raffaello

15.00 Sedem dni v parlamentu

15.30 Mladinski variete Solletico, vmes risanke in nan. (vodita E. Ferracini, Mauro Serio)

15.40 Nan.: Zorro

18.00 Dnevnik

18.10 Aktualno: Italia sera - Italija zvečer

18.50 Variete: Luna Park

19.35 Vreme, dnevnik in sport

20.35 Oddaja o aktualnih dogodkih: Il fatto (vodi Enzo Biagi)

20.45 Variete: La Zingara (vodi Cloris Brosca)

20.50 Film: Guardia del corpo - The Bodyguard (dram., ZDA '92, i. Kevin Costner, Whitney Houston)

23.00 Dnevnik

23.05 Aktualno: Porta a porta (vodi Bruno Vespa)

0.00 Dnevnik in vreme, zapišnik, horoskop, nočni pogovori in vreme

0.30 Almanah

1.00 Aktualni pogovori: Sotto voce - Potihoma

1.15 Film: Cameriere per signora (kom., Fr. '40)

RAI 2

7.00 Variete za najmlajše

8.00 Protestantizem

8.30 Film: Sposa di giorno, la dra di notte (kom., VB)

9.50 Družina Drombusch

10.50 Perchè? - Zakaj?

11.00 Rubrika o zdravstvu Tg2

11.30 Variete: I fatti vostri - Vase zadeve

13.00 Dnevnik, 13.30 Navade in družba

14.00 Nan.: Schwarzwaldska klinika

14.50 Nad.: Quando si ama, 15.15 Santa Barbara

16.15 17.15 Dnevnik

16.05 Variete: E l'Italia racconta - Italija pripoveduje

18.05 Vreme, sport in dnevnik

18.30 Sereno variabile

18.45 Nan.: Un caso per due - Primer za dva

19.55 Risanke: Go-Cart

20.30 Večerni dnevnik

20.50 TV film: Inspektor Derrick (i. Horst Tappert)

22.00 TV film: Tu sei la mia famiglia (kom., ZDA '94)

23.30 Dnevnik, vreme, 0.10 Danes v parlamentu, sport

0.35 Film: Dillinger (dram., ZDA '90, i. M. Harmon)

RAI 3

6.00 Jutranji dnevnik

8.30 Film: Anno uno (zgod., It. '74, r. R. Rossellini)

10.30 Videosapere: Vstop prost. Kinematografija, Potovanje po Italiji dok. o zivalih, Media/Mente, itd.

12.00 Dnevnik

12.15 Aktualno: Telsogni

13.00 Kljub vsemu, moja Italija

14.00 Dezelne vesti, dnevnik, 14.50 Znanstveni dnevnik, 15.00 Eurozoom

15.10 Nan.: Blue jenas

15.30 Sportno popoldne: nogomet B in C lige, karate

17.00 Dok.: Geo & Geo

18.20 Nad.: Un posto al sole (i. I. Di Benedetto), vreme

19.00 Dnevnik, dezelne vesti

20.00 Aktualno: Od 20.00 do 20.00, 20.15 Blob

20.30 Aktualna odd. o zenski problematiki: Milleuna-donna (vodi P. Villorresi)

22.30 Dnevnik, dezelne vesti

22.55 Ponedeljkov proces

23.45 Nan.: Man with a camera

0.30 Dnevnik, pregled tiska

1.10 Variete: Fuori orario

RETE 4

6.20 Nan.: Kojak

6.40 TV film: Il fantasma dell'opera (dram., Fr.-It. '90)

9.00 Nad.: Kassandra, 10.00 Zingara, 10.30 Aroma de café, 11.45 Ali del destino, 11.30 dnevnik

12.30 Kviz: La ruota della fortuna - Kolo sreče

13.30 Dnevnik

14.00 Rubrika o lepoti in zdravju

14.15 Nad.: Sentieri - Steze

15.35 Film: Catene (dram., It. '53, i. A. Nazzari)

17.45 Kviz: OK, il prezzo è giusto! - Cena je prava

18.55 Dnevnik in vreme

19.25 Variete: Game Boat, vmes risanke I Puffi

20.40 Variete: Campioni di ballo (vodi Amadeus)

23.15 Film: Intimità mortale (dram., ZDA '91, i. D. Harry), 1.00 Night Line

1.45 Film: Le belle famiglie

CANALE 5

6.00 Na prvi strani, vreme

8.45 Variete: Maurizio Costanzo Show (pon.)

11.30 Aktualno: Forum - Sodisce (vodi Rita Dalla Chiesa)

13.00 Dnevnik TG 5

13.25 Sgarbi quotidiani

13.40 Nad.: Beautiful

14.10 Aktualne teme v oddaji: Uomini e donne - Moski in zenske (vodi Maria De Filippi)

15.30 Nan.: Sisters (i. Sela Ward, W. Kurtz)

16.00 Otroski variete Bim Bum Bam in risanke

17.30 Nan.: SuperVicky

18.00 Aktualno: Verissimo, tutti i colori della cronaca - Dnevna kronika

18.45 Variete: Tira & Molla (vodi Paolo Bonolis)

20.00 Dnevnik TG 5

20.30 Variete: Striscia la notizia (vodita Ezio Greggio, Enzo Iacchetti)

20.50 Film: Mrs. Doubtfire (kom., ZDA '93, i. Robin Williams, Pierce Brosnan, Sally Fields)

23.20 Dnevnik

23.25 Variete: Maurizio Costanzo Show, vmes (0.00) dnevnik

1.30 Sgarbi quotidiani

1.45 Striscia la notizia

ITALIA 1

6.10 Otroski variete, vmes nanizanke in risanke

9.15 Nan.: Superboy

9.45 Pianeta bambino

10.20 Nan.: Hercules

12.25 Odprti studio, 12.45 Fatti e misfatti, Sport studio

13.00 Variete za najmlajše

14.25 Varieteja: Niente panico, 14.30 Colpo di fulmine

15.00 Nan.: Willy, princ iz Belaira, 15.30 Sweet Valley High - Brez denarja

16.00 Variete: Planet

16.30 Nan.: 5 v družini, 17.30 Renegade

18.30 Odprti studio, vreme, 18.55 Sport studio

19.00 Nan.: Walker, Texas Ranger (i. C. Norris), 20.00 Willy, princ iz Belaira

20.30 Film: Caccia mortale - Joshua Tree (krim., ZDA '93, i. Dolph Lundgren, G. Segal, K. Alonso)

23.00 Variete: Ponedeljkov «Mai dire gol»

0.00 Sport: Goals, veliki angleski nogomet

0.30 Aktualne teme: Fatti e misfatti

0.40 Sport: Rally

1.10 Italija 1 sport

2.05 Aktualno: Planet

2.35 Nan.: Paradise Club

TELE 4

19.30 22.00, 23.45 Dogodki in odmevi

13.40 Il segno di Zero

15.00 Rokomet lige A1

17.00 Film: Sei grande papà

20.30 Sportna oddaja

21.30 Kosarka lige A1: Scavolini Pesaro - Pall. Trieste

23.30 Gremo v kino

MONTECARLO

13.00 19.30, 22.30, 0.30 Dnevnik, 13.20, 20.20 Sport

11.00 Nad.: Acapulco Bay

12.00 Nan.: Quincy

14.00 Nan.: Charlie's Angels

15.00 Variete: Tappeto Volante

17.00 Variete: Ko bi bil Sherlock Holmes

17.50 Variete: Zap Zap

19.50 Aktualno: Check Point

20.30 Sportna oddaja

22.45 Film: Appuntamento con la morte (krim., '88)

Slovenija 1

9.30 Videostrani

9.55 Otroški program: Norcije v gledališču (PDG Nova Gorica)

10.50 Zagorje '96: Najboljsi mesani mladinski zbori

11.20 Slovenski film: Astoria ('89, J. Pogacnik, i. J. Hocevar, Lidija Kozlovič, B. Sturbej, Ales Valic, ponovitev)

13.00 Porocila

13.05 Novice iz sveta razvedrila (ponovitev)

13.30 Videostrani

13.50 Tedenski izbor: Utrip, 14.05 Zrcalo tedna, 14.20 Za TV kamero

14.40 Forum, 15.00 Nedeljska reportaža

15.30 Očetje in sinovi

16.20 Dober dan, Koroska

16.50 Videostrani

17.00 TV Dnevnik 1

17.10 Otroški program: Radovedni Tacek: Vozilo (M. Dedaković), 17.25 Angleska dokumentarna serija: Ocividec

18.00 Po Sloveniji

18.30 Umetniki za svet

18.40 Risanka

18.50 TV igrice: Lingo

19.20 Zrebanje 3 X 3

19.30 TV Dnevnik 2

19.50 Sport

20.00 Mednarodna obzorja: ZRJ

20.55 Roka Rocka

21.45 Včeraj, danes, jutri

21.55 TV Dnevnik 3, vreme

22.20 Sport

22.30 Sova: Kvantni skok, 29. del ameriske nanizanke

23.15 Noro zaljubljena, ponovitev 16. dela ameriske nanizanke

23.40 TV jutri, videostrani

Koper

15.00 Euronews

15.50 Nanizanka: Zdravniki na krilih

16.40 Istra in ...

17.10 Globus

17.40 TVD Mladi

18.00 Program v slovenskem jeziku: Studio 2 sport

18.45 Primorska kronika

19.00 Vsedanes - Tv Dnevnik, vreme, sport

19.30 Aktualno: Vsedanes

20.00 NBA Action

20.30 Nad.: Empire Inc. (i. Kenneth Welsh, Marta Henry, 4. del)

21.30 Kulturna oddaja: Cudni dnevi

22.00 Vsedanes - Tv Dnevnik, vreme

22.30 Oddaja o zamejskem sportu in sportnikih: Sportel

RADIO

Slovenija 1

5.00, 6.00, 6.30, 7.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 17.00, 18.00, 23.00 Poročila; 19.00 Dnevnik; 6.50 Dobro jutro, otroci; 7.00 Kronika; 7.50 Biovreme; 8.05 Radio plus; 8.40 Minute za smeh; 10.30 Pregled tiska; 12.05 Na današnji dan; 12.30 Kmetijski nasveti; 13.20 Obvestila in osmrtnice; 14.30 Varnostna kultura; 15.30 Dogodki in odmevi; 17.05 Ob 17-ih; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 Sotočja; 21.05 Zaplešite z nami; 22.30 Informativna odd.; 22.40 Slovenski pevci Sansonov; 23.05 Literarni nokturmo.

Slovenija 2

5.00, 6.00, 6.30, 7.30, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 14.30, 16.30, 17.30 Poročila; 19.00 Dnevnik; 7.00 Kronika; 7.30 Zvezdni pregled; 8.40 Koledar prireditve; 9.35 Popevki tedna; 11.00 Ekološke teme; 13.40 Obvestila; 14.00 Drobčinice; 14.45 Gost izbira glasbo; 15.30 DIO, vmes sport, vreme; 16.15 Popevki tedna; 16.40 Tema popoldneva; 17.35 V računalniku; 18.00 Študentski rock; 19.30 Ameriška country lestvica; 20.00 Popularnih 40; 22.00 Zrcalo dneva, vreme, promet; 22.20 V soju žarometov.

Slovenija 3

7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 18.00, 22.00 Poročila; 8.05 Glasbena matineja; 10.05 Kulturna panorama; 11.05

Čas in glasba; 13.05 Igra za oroke; 14.05 Izobraževalni program; 15.00 Pihalne godbe; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.05 Divertimento; 16.45 Ekonomska politika; 17.00 Nove glasb. generacije; 18.05 Kulturni globus; 18.15 Slov. glasbena ustvarjalnost; 19.30 Operni koncert; 20.30 S tujih koncertnih odrov; 22.30 Dvignjena zavesa; 22.50 Komorni studio; 23.55 Lirični utrinek

Radio Koper (slovenski program)

8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30 Poročila; 12.30, 17.30, 19.00 Dnevnik; 6.30 Jutranjik, osmrtnice; 7.40 Noč in dan; 7.45 Evergreen; 8.05 Pozdrav; 8.45 Delo; 8.50 Pesem tedna; 9.00 Kulturne napovedi; 9.40 Hit dneva; 9.45 Odgovori na rešeto; 10.40 Power play; 11.00 V podaljšku; 13.00 Daj, povej; 15.00 Ob robu igrišča; 15.15 Hit dneva; 15.30 DIO; 16.00 Glasba po željah; 16.45 Informativni servis; 17.30 Primorski dnevnik; 18.00 Bla bla radio; 19.30 Z N. Benčič na Modrem V.; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 iz diskoteke RK.

Radio Koper (italijanski program)

6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30 Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.00 Almanah; 8.05 Horoskop; 8.40 32-322; 9.15 Glasbene želje; 10.00 Pregled tiska; 10.05 Edig Galilei; 10.35 Sigla

single; 11.30 Souvenir d'Italy; 12.55 pesem tedna; 13.00 Glasba po željah; 13.55 Locandina; 16.00 E. state freschi; 18.45 Istrske legende; 19.20 Sigla single; 19.45 Šport.

Radio Trst A

7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše, vmes Koledar in Pravljica; 8.00 Dezelna kronika; 8.10 iz Četrtekovih srečanj: Tigrova duša; 8.45 Soft music; 9.15 Odprta knjiga: Slike iz življenja igralk (16. odd.); 9.40 Ženski ustvarjalnosti na rob; 10.30 Intermezzo; 11.45 Razprava v živo; 12.40 Revija ZCPZ: MePZ Mackolje; 13.20 Orkestri; 13.30 Kmetijski tednik; 14.00 Dezelna kronika; 14.10 Na otroškem valu; 15.00 Potpuri; 15.30 Mladí val; 17.00 Kulturna kronika; 17.10 Mi in glasba: repentabor, glasbeni popoldnevi; 18.00 Znanstveno raziskovanje: Kultura interkulturalnosti; 18.20 Slov. lahka glasba; 19.20 Napovednik.

Radio Opčine

7.15, 12.15, 18.15 Krajevna poročila; 11.30, 15.10, 17.10 Poročila; 10.00 Matineja (Horoskop); 13.00 Samo za Vas - Ostali Trst (pon.); 20.30 Loža v operi.

Radio Koroška

18.10-19.00 Kratki stik.

Primorski dnevnik

Lastnik: ZTT d.d. Založništvo tržaškega tiska - Trst

Izdajatelj: DZP - PRA.E d.d. — Družba za založniške pobude

Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040-7796699 - fax 040-773715

Tisk: EDIGRAF, Trst

Odgovorni urednik: BOJAN BREZIGAR

Redakciji: Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040-7796600, fax 040-772418

Gorica, Drevored 24. maja 1, tel. 0481-533382, fax 0481-532958

Dopisništva: Cedad, Ul. Ristori 28, tel. 0432-731190, fax 0432-730462

Ljubljana, Republika, Vojkova 78, tel. 061-1684456, fax 061-345285/345289

Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463-318510, fax 0463-318506

Prodajno naročninska služba

Italija: Trst, Ul. Montecchi 6, tel. 040-7796600, fax 040-772418

Gorica, Drevored 24. maja 1, tel. 0481-535723 fax 0481-532958

Ekonomska propaganda: Publist SRL

Trst, Ul. Valdirivo 36 / I. nad. poštni predal 568

tel. 040-361888, fax 040-768697

Slovenija: ATELIER IM - Ljubljana

Tel. in fax: 061-1262044

Cene oglasov

Italija: 1 oglasni modul (širina 1 stolpec, višina 28 mm) 100.000 LIT, finančni in legalni 150.000 LIT, ob praznikih povisek 20%; mali oglasi 1000 LIT beseda; osmrtnice, zahvale in sozljaja po formatu. IVA 19%

Cena: 1.500 LIT - 60 SIT

Naročnina za leto 1996 - 430.000 LIT

Postni t.r. PRAE DZP st. 11943347

za Slovenijo: mesečna 1.710 SIT, letna 15.000 SIT plačljiva preko DISTRIEST, Partizanska 75, Sezana, tel. 067-73373

ziro račun 51420-601-27926

Registriran na sodišču v Trstu st. 14 z dne 6. 12. 1948

Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG



VREMENSKA SLIKA

Plitvo ciklonsko območje, ki je ponoči nastalo nad severnim Jadranskim morjem, se bo čez dan pomaknilo nad osrednji Balkan. Nad zahodno Evropo pa se bo že krepilo območje visokega zračnega pritiska. S severnimi vetrovi bo došel nad naše kraje nekoliko hladnejši in bolj suh zrak.



DOLŽINA DNEVA

Sonce bo vzšlo ob 07.34 in zšlo ob 16.45. Dan bo dolg 9 ur in 11 minut.

LUNINE MENE

Luna bo vzšla ob 16.42 in zšla ob 6.26.

MORJE

Morje bo rahlo razgibano. Temperatura morja 15,1 stopinje.

BIOPROGNOZA

Vremensko občutljivi ljudje bodo imeli manjše vremenske pogoje težave. Le-te se bodo kazale predvsem kot nerazpoloženost, težave s koncentracijo in zmanjšana delovna storilnost. Zvečer se bodo težave okrepile, moteno bo tudi spanje.

PLIMOVANJE

Danes: ob 2.16 najnižje -24 cm, ob 8.18 najvišje 54 cm, ob 15.06 najnižje -62 cm, ob 21.32 najvišje 33 cm. Jutri: ob 2.52 najnižje -21 cm, ob 8.48 najvišje 52 cm, ob 15.37 najnižje -63 cm, ob 22.09 najvišje 33 cm.

TEMPERATURE V GORAH

	°C		°C
500 m	0	2000 m	-9
1000 m	-5	2500 m	-12
1500 m	-6	2864 m	-15

DANES



Slovenija: Zjutraj bo oblačno s padavinami, v nižinah v glavnem kot sneg. Čez dan bodo padavine postopno ponehale, proti večeru se bo od zahoda delno zjasnilo. Najnižje temperature bodo od -6 do 0, najvišje dnevne malo nad 0. Sosednje pokrajine: Zjutraj bo oblačno s padavinami, čez dan bodo postopno ponehale. Popoldne se bo delno zjasnilo.

JUTRI



Slovenija: V ponedeljek bo delno jasno, zjutraj in del dopoldneva bo po nižinah megla ali nizka oblačnost. Jutro bo precej hladno. V torek bo zmerno do pretežno oblačno, čez dan bodo občasne padavine, po nižinah kot dež. Pihati bo začel jugozahodni veter.

NAIROBI / NI ŠE KONČNEGA ŠTEVILA ŽRTEV

Preusmeritev etiopskega letala se je tragično končala

Letalo je padlo v morje - Dva od ugrabiteljev naj bi prišli

NAIROBI - Preusmeritev »boeinga 767« etiopske letalske družbe »Ethiopian Airlines« se je tragično končala: popoldne je strmoglavilo v morje nedaleč od Moronija, glavnega mesta Komorskega otočja, na severni strani Mozambiškega preliva. Na krovu je bilo 178 oseb in se boji, da jih je več kot sto izgubilo življenje. Predno so zaradi teme prekinili reševalno akcijo, so odkrili

okrog 90 trupel, preživeli pa je bilo 45. Med slednjimi so tudi trije Italijani: Massimo La Barbera (46 let) in Caterina Urzi (36 let), ki sta bila zaposlena v italijanski ambasadi v Addis Abebi, ter Fabio Bedini (37 let), ki se je prostovoljno pridružil organizaciji »Mednarodni odbor za razvoj narodov«. Bedini se je ranil v celo in je v bolnici, vendar zdravniki pravijo, da njegovo zdravstveno stanje ne

vzbuja nobene skrbi.

O vzrokih in identiteti preusmeriteljev ni konkretnih podatkov, obstajajo samo hipoteze. »Boeing« je ob 10.15 (ob 9.15 po našem času) zapustil Addis Abebo, namenjen je bil v Nairobi, končni cilj je bil Abidžan. V Nairobiu pa ga niso dočakali, kmalu po vzletu, ko je že bil v kenijskem zračnem prostoru, ga je nekaj oboroženih moških preusmerilo. Ni znano,

kaksne narodnosti so bili, a dva naj bi nesrečo preživela in naj bi ju policija na Komorih aretirala.

Najprej so sorodnikom in prijateljem, ki so čakali v Nairobiu, povedali, da bo letalo pristalo v Mombasi, zatem v Dar es Salaamu ali na otokih Mauritijs. Vesti je spremljala bojazen o nekem »incidentu«, kasneje so potrdili, da je strmoglavilo med pristajalnim manevrom v Moroniju. Padlo je v morje, samo kilometer od obale, na severni strani glavnega otoka Mistamiouli. Zaenkrat je se najbolj verodostojna domneva, da je letalo ostalo brez goriva. Ne izključujejo pa eksplozije na krovu (morda bomba, ki so jo s sabo imeli preusmeritelji). Po strmoglavljenju se je »boeing« zlomil na dva dela, naker se je potopil. Z bližnje obale je na pomoč takoj odplulo nekaj colnov, alarmirali so zdravstvene oblasti. Pri reševanju so se poslužili tudi helikopterja, vendar so akcijo zaradi teme in neurja kasneje prekinili. Nekateri so do obale kar sami preplavali, med njimi sta bila tudi uslužbenca italijanske ambasade.

MISS SVETA / ZMAGALA JE 19-LETNA GRKINJA

Tisoči na ulici proti »nečistemu« natečaju

Doslej »samo« en protestni samomor



BANGALORE - Za najlepšo lepoto sveta so včeraj izvolili v mestu Bangalore na jugu indijskega polotoka 18-letno Ireno Sklivo iz Grčije. Vest dneva v zvezi z natečajem za Miss Sveta pa so nedvomno masovne protestne manifestacije pravovernih hindujcev (na sliki skupina skrajnevev v tradicionalnih nosah s sliko »pregresne« indijske filmske igralka, telefoto AP).

Med protestnimi manifestacijami so aretirali skoraj 2.000 demonstrantov, več jih je bilo ranjenih v spopadih s policijo,

ki jih je razgnala in pretepla z dolgimi bambusovimi palicami. Doslej na srečo niso feministke izvedle skupinskega samomora, kot so napovedovale v prejšnjih dneh, ko so izsiljevale organizatorje, naj prekinajo natečaj, sicer se bo 15 žensk polilo z bencinom in se zažgalo na trgu pred velikim stadionom, kjer je potekal natečaj za izvolitev Miss Sveta. Izdali so nalog za aretacijo voditeljice feministk Kinay Naranya Shashikalo, ki pa je še niso zasledili, in se preiskovalci bojujejo, da ne bi njene pristasi

izvedle svoj načrt o skupinskem samomoru kot skrajni obliki protesta proti vnasanju tujih kulturnih modelov v Indijo, ki po njihovem mnenju mora ohraniti »hindujsko čistost«. Včeraj pa je izvedel samomor 24-letni krojač Suresh Kumar. Med 88 tekmovalkami z vsega sveta so izvolili na prvo mesto predstavnico Grčije, za njo so se uvrstile 19-letna Kolumbijka Carolina Arango, 20-letna Anuska Prado iz Brazilije, 22-letna Rani Jeyraj iz indijskega Rajastana in 18-letna Anna Cepinska iz Venecuele.

PO POŽARU POD ROKAVSKIM PRELIVOM

Predor bo zaprt mesec dni

Še vedno nejasni vzroki požara - Ostre in glasne polemike

PARIZ - Evropredor pod Rokavskim prelivom bo zaprt približno mesec dni. To je včeraj uradno potrdil glasnik družbe, ki upravlja predor, kjer je v torek izbruhnil požar. Plameni so, kot znano, zajeli kompozijo, ki je prevzela številne tovornjake. V požaru sta bili dve osebi težje ranjeni, več ljudi pa je bilo zastrupljenih, da ne govorimo o veliki materialni škodi. Le hiter poseg železnice in gasilcev je preprečil tragedijo.

Mnogi so prepricani, da je požar zelo prizadel imidž Evropredora, ki je veljal za zelo varno strukturo, v resnici pa ni tako. Požar je po pričakovanju izrazil ostre in glasne polemike, tako v Franciji kot v Veliki Britaniji, kjer se zelo bojuje, da bo nesreča povzročila znaten padec »klientov«. Pod udarom so varnostne in protipožarne naprave ter seveda tisti, ki jih je zgradil.

Pariski dnevnik »Le Monde« piše, da so pristojna telesa prikrila razsežnost požara,

ki bi torej lahko imel hujše posledice. Dokler ne bo družba, ki tunel upravlja, jasno in odkrito razkrila ozadja in vzrokov nesreče, bodo ljudje nezaupljivi in je zato pričakovati padec zanimanja za predor.

Gmotna škoda je vsekakor ogromna. Plameni so unicili vse predorske kable in plastične obloge, popravila bodo, kot rečeno, trajala približno mesec dni. Do takrat bodo dobro služili trajekti, ki povezujejo Anglijo in Francijo.